

Markku Torvinen

LAPPAJÄRVEN INVENTOINTI

- luettelo vuodelta 1977

S i s ä l l y s l u e t t e l o

Johdanto.....	s. 1 -
Lyhennykset.....	s. 4
Kohdehakemisto (muinaisjäännökset numerojärjes- tyksessä).....	s. 5 -
Esinehakemisto (löydökset numerojärjestyksessä)	s. 8 -
Kohteiden jakautuminen karttalehdittäin.....	s. 15
Top.karttojen lehtijako.....	s. 16
Muinaisjäännösten selostukset numerojärjestyksessä.	17-
Valokuva-liitteet.....	s. 173 - 183

JOHDANTO

Tämän Lappajärven esihistoriallisten muinaisjäännösten inventointityön suoritin ajalla 30. 5. - 18. 6. 1977 liikkuen autolla. Työn tilasi ja kustansi Vaasan läänin seutukaavaliitto.

Pääasiallisesti ajoittuvat Lappajärven kivikautiset löydöt kampakeramiseen aikaan ja sijoittuvat alueellisesti Lappajärven eteläpäähen Kurejokisuun koillispuolelle sekä järven pohjoispään länsi- ja luoteisrannalle sekä Kärnän saareen. Hajalöytöjä (mahdollisesti asuinpaikkoja) on sekä järven itä- että länsirannalla.

Lappajärvellä oli meren pinta kunkin mainitun kivikauden vaiheen lopulla nykyistä merenpintaa ylempänä seuraavasti:

- Suomensjärven kulttuuri	82,5 m
- Kampakeraaminen kulttuuri vaihe I:1	73,5
I:2	67,5
II	57,5
III:1	55
- Kiukaisten kulttuuri	36,5

(luvut ovat Siiriäisen suullisen tiedonannon mukaan)

Harvat rautakautiset löytöpaikat sijoittuvat järven pohjois-

päähän ja luoteisosaan Kärnänsaaren ja Ähtävänjoen niskan väliselle alueelle.

Jos löydön paikallistus on voitu suorittaa ainoastaan tilan tarkkuudella, on koordinaateiksi ilmoitettu tilan pöörakennuksen paikka.

Aluevaihdosten takia muihin kuntiin liitettyjen ennen Lappajärven kunnan alueeseen kuuluneiden paikkojen löytöjä ei tässä luettelossa käsitellä laisinkaan. (Esim. Kauhajärven kylä kuuluu nykyisin Lapuan kuntaan ja Kurejokisuun itäpuolinen alue on liitetty Alajärveen, paikassa on Joensuun kivilautainen asuinpaikka.)

Luettelon kohteet, joiden hakemisto on sivulla ~~5-8~~, on numeroitu siinä järjestyksessä kun ne ovat tulleet käsittelyyn alkaen kivilautisista kiinteistä muinaisjäänöksistä.

Kohteiden topografinen järjestys karttalehdittäin (top.kartta 1:20 000) käy ilmi sivulla ~~15~~ olevasta indeksistä. Mikäli joku löytö on jäänyt paikallistamatta tarkemmin kuin Lappajärvelle yleensä, on kohteen numerona 00. Muut kohteet ovat saaneet numerot 1 - 77 (esim. LAPPAJÄRVI 1).

Esineluettelosta sivuilta 8 - 14 käy ilmi löydösaineistoon sidottu kohteiden ryhmittely.

Rauhoitusluokituksessa on käytetty Museoviraston esihistorian toimiston omaksumia luokitusperusteita (ks. esim. Aarni Erä-Eskon laatimaa Kuusamon muinaisjäänösten luetteloa vuodelta 1975 s. 4, Museoviraston esihistorian toimiston topografisessa arkistossa).

Lähdekirjoituksista mainittakoon:

Hjalmar Appelgren 1891. Suomen muinaislinnat. SMYA XII.

Suomenmaa VII. Vaasan lääni. Porvoo 1925.

Meinander 1950. Esihistoria. Etelä-Pohjanmaan historia I.

Helsinki.

Helsingissä elokuun 5. päivänä 1977

A handwritten signature in cursive script, reading "Markku Torvinen". The signature is written in dark ink and is positioned above the printed name.

Markku Torvinen

Lyhennykset

as.p.	= asuinpaikka
esihist.	= esihistoriallinen
hist.	= historiallinen
kivik.	= kivikautinen
KM	= Suomen kansallismuseon esihistorialliset kokoelmat
lp.	= löytöpaikka
M.T.	= Markku Torvinen
rautak.	= rautakautinen
tl.	= tila
top.ark.	= Museoviraston esihistorian toimiston topografinen arkisto

K o h d e h a k e m i s t o

1	Lamminkylä, Nykölänniemen leirintäalue	kivikautinen asuinpaikka
2	Lamminkylä, Puusti	kivikautinen asuinpaikka
3	Lamminkylä, Kyrönsaari	kivikautinen asuinpaikka
4	Lamminkylä, Ahopelto	kivikautinen asuinpaikka
5	Lamminkylä, Keskinen	kivikautinen asuinpaikka
6	Itäkylä, Kuoppalankangas	kivikautinen asuinpaikka
7	Itäkylä, Niskelä	kivikautinen asuinpaikka
8	Kärnä, Sillanpää	kivikautinen asuinpaikka
9	Itäkylä, Purola	kivikautinen löytöpaikka
10	Lamminkylä, Perälä	kivikautinen löytöpaikka
11	Itäkylä, Övermark I	kivikautinen löytöpaikka
12	Itäkylä, Övermark II	kivikautinen löytöpaikka
13	Kärnä, Härkäniemi	kivikautinen löytöpaikka
14	Tarvola, Hautala	kivikautinen löytöpaikka
15	Lamminkylä, Lanni	kivikautinen löytöpaikka
16	Lamminkylä, Halkosaari	kivikautinen löytöpaikka
17	Tarvola, Alalantela	kivikautinen löytöpaikka
18	Kärnä, Ahde	kivikautinen löytöpaikka
19	Kärnä, Ahvenniemi	kivikautinen löytöpaikka
20	Kärnä Vartianiemi	kivikautinen löytöpaikka
21	Kärnä, Kiikkuneva	kivikautinen löytöpaikka
22	Kärnä, Tervaskangas	kivikautinen löytöpaikka
23	Kärnä, Juurisaho	kivikautinen löytöpaikka
24	Kärnä, eteläranta	kivikautinen löytöpaikka
25	Itäkylä, Viinanäki	kivikautinen löytöpaikka

26	Käpykangas, Kanttorila	kivikautinen löytöpaikka
27	Vieresjoki, Repulinneva	kivikautinen löytöpaikka
28	Itäkylä, Ammesmäki	kivikautinen löytöpaikka
29	Lamminkylä, Särkiniemi	kivikautinen löytöpaikka
30	Lamminkylä, Piihamina	kivikautinen löytöpaikka
31	Särkiniemi, Pullinkallio	kivikautinen löytöpaikka
32	Kirkonkylä, Timo	kivikautinen löytöpaikka
33	Lamminkylä, Hernesniemi	kivikautinen löytöpaikka
34	Kärnä, Mustikkamaa	kivikautinen löytöpaikka
35	Lamminkylä, Välijoki	kivikautinen löytöpaikka
36	Tarvala, Luomala	kivikautinen löytöpaikka
37	Kirkonkylä, Korri	kivikautinen löytöpaikka
38	Kirkonkylä, Ollila	kivikautinen löytöpaikka
39	Kirkonkylä, Ahonen	kivikautinen löytöpaikka
40	Kirkonkylä, Savola	kivikautinen löytöpaikka
41	Hyytinen, Kirkkoranta	kivikautinen löytöpaikka
42	Savonkylä, Ojala	kivikautinen löytöpaikka
43	Savonkylä, Peräjärvi.	kivikautinen löytöpaikka
44	Savonkylä, Hiekanvainio	kivikautinen löytöpaikka
45	Savonkylä, Jäniniitty	kivikautinen löytöpaikka
46	Savonkylä, Keskikangas	kivikautinen löytöpaikka
47	Savonkylä, Ollila	kivikautinen löytöpaikka
48	Kirkonkylä, Orea	kivikautinen löytöpaikka
49	Lappajärvi, Savonkylä	kivikautinen löytöpaikka
50	Ahvenniemi, Lappajärven pohja	esihistoriallinen löytöpaikka
51	Lappajärvi, Kirkonkylä	kivikautinen löytöpaikka
52	Lappajärvi, Mäenkylä	kivikautinen löytöpaikka
53	Savonkylä, Lappajärven ranta	kivikautinen löytöpaikka
54	Lappajärvi, Tarvala	kivikautinen löytöpaikka
55	Itäkylä, Toivola	kivikautinen löytöpaikka
56	Lappajärvi, Kärnänsaari I	kivikautisia löytöpaikkoja
57	Lappajärvi, Lamminkylä I	kivikautinen löytöpaikka

58	Kirkonkylä, kirkonseutu	kivikautinen löytöpaikka
59	Itäkylä, Viereenjoki	kivikautinen löytöpaikka
60	Itäkylä, Kujala 1. Murtoniemi	kivikautinen löytöpaikka
61	Kirkonkylä, Hyytinen	kivikautinen löytöpaikka
62	Lappajärvi, Itäkylä	kivikautinen löytöpaikka
63	Lappajärvi, Lamminkylä II	kivikautinen löytöpaikka
64	Itäkylä, Uusimäki	kivikautinen löytöpaikka
65	Kirkonkylä, Yli-Kivioja	kivikautinen löytöpaikka
66	Savonkylä, Ylipää kansakoulu	kivikautinen löytöpaikka
67	Lappajärven pappila	kivikautinen löytöpaikka
68	Lappajärvi, Kärnänsaari II	kivikautinen (?) löytöpaikka
69	Lappajärvi, Haaponiemi	rautakautinen löytöpaikka
70	Lappajärvi, Kärnänsaari III	rautakautinen löytöpaikka
71	Kirkonkylä, Puusti	rautakautinen löytöpaikka
72	Lamminkylä, Myllyniemi	rautakautinen löytöpaikka
73	Lamminkylä, Nykälänniemi	rautakautinen löytöpaikka
74	Nykälänniemi, Seitoharju	"Lapinkirkko"
75	Nykälänniemi, Lomakeskus	hautaröykkiöitä (?)
76	Kirkonkylä, Kyrönniemi	"kivettyjä kuoppia"
77	Lappajärvi, Martiansaari	esihist. (?) kivilatomoja

E s i n e h a k e m i s t okivikaudelta

KM 1107	kourutaltoa	ks. Lappajärvi	24
KM 1460:2	kaksoistaltoa	ks. Lappajärvi	00
KM 2413 u	tasataltoa	ks. Lappajärvi	34
KM 2442:122	tasataltoa	ks. Lappajärvi	39
KM 2442:123	tasataltoa	ks. Lappajärvi	48
KM 2442:124	kourutaltoa	ks. Lappajärvi	26
KM 2442:125	kiviaseen kappale	ks. Lappajärvi	29
KM 2442:126	kehdonjalaksen muotoi- nen hakku	ks. Lappajärvi	15
KM 2442:127	tasataltoa	ks. Lappajärvi	14
KM 2442:129	taltan katkelma	ks. Lappajärvi	47
KM 2442:130	keihäänkärki (?)	ks. Lappajärvi	28
KM 2442:131	tasataltoa	ks. Lappajärvi	6
KM 2442:132	kourutaltoa	ks. Lappajärvi	6
KM 2442:133	tasataltoa	ks. Lappajärvi	9
KM 2442:134	vasarakirveen tapainen hakkuuase	ks. Lappajärvi	33
KM2519:224	tasataltoa	ks. Lappajärvi	9
KM 2675:514	"epätietoinen ase"	ks. Lappajärvi	38
KM 2675:515	kourutaltoa	ks. Lappajärvi	4
KM 2675:516	tasataltoa	ks. Lappajärvi	4
KM 2675:518	taltan katkelma	ks. Lappajärvi	37
KM 2675:519	kiviesineen katkelma	ks. Lappajärvi	1
KM 2675:520	reikäkivi	ks. Lappajärvi	54
KM 2793:2	tuura	ks. Lappajärvi	49
KM 2793:3	taltoa	ks. Lappajärvi	1
KM 2793:4	taltoa	ks. Lappajärvi	43

KM 2793:5	taltta	ks. Lappajärvi	51
KM 2793:6	taltta	ks. Lappajärvi	52
KM 3134:2	kirves	ks. Lappajärvi	53
KM 3173:4	tasataltta	ks. Lappajärvi	33
KM 3581	tasataltta	ks. Lappajärvi	41
KM3739:1	tasataltta	ks. Lappajärvi	4
KM 3757:2	tuuran katkelma	ks. Lappajärvi	25
KM 3842:1	tasataltta	ks. Lappajärvi	36
KM 3842:2	kourutaltta	ks. Lappajärvi	17
KM 3881	tasataltta	ks. Lappajärvi	21
KM 3882	tasataltta	ks. Lappajärvi	22
KM 3909:11	tasataltta	ks. Lappajärvi	4
KM 3909:12	tasataltta	ks. Lappajärvi	4
KM 3933:2	tasataltta	Ks. Lappajärvi	14
KM 4250:1	keihään- tai nuolenkärki	ks. Lappajärvi	32
KM 4734:1	taltan katkelma	ks. Lappajärvi	46
KM 5113:1	taltta	ks. Lappajärvi	9
KM 5135:1	kourutaltta	ks. Lappajärvi	30
KM 5989	kourutaltta	ks. Lappajärvi	4
KM 6585:1	kaksoistaltta	ks. Lappajärvi	20
KM 6585:2	kourutaltta	ks. Lappajärvi	23
KM 6898:1	kourutaltan katkelma	ks. Lappajärvi	4
KM 8856	kirves	ks. Lappajärvi	13
KM 8862	tuura	ks. Lappajärvi	48
KM 9016	reikäkivi	ks. Lappajärvi	8
KM 9294	hioin	ks. Lappajärvi	8
KM 9300	reikäkivi	ks. Lappajärvi	19
KM 9549:1-3	kivik. esineitä	ks. Lappajärvi	8
KM 9687	tasataltta	ks. Lappajärvi	18
KM 9825	kirves	ks. Lappajärvi	19
KM 10189	reikäkivi	ks. Lappajärvi	8

KM 10332	poikkitaltta	ks. Lappajärvi	6
KM 10344:1-2	poikkitalttoja	ks. Lappajärvi	6
KM 10650:2	poikkikirves	ks. Lappajärvi	40
KM 11610	poikkikirves	ks. Lappajärvi	27
KM 11911	kirveen lohko	ks. Lappajärvi	4
KM 12670	poikkitaltta	ks. Lappajärvi	4
KM 12891	reikäkivi	ks. Lappajärvi	44
KM 13086	kvartsiitti-iskoksia	ks. Lappajärvi	12
KM 13251:1-2	asuinpaikkalöytöjä	ks. Lappajärvi	1
KM 13252	kvartsi-iskoksia	ks. Lappajärvi	10
KM 13253:1-2	asuinpaikkalöytöjä	ks. Lappajärvi	3
KM 13254	kvartsi-iskoksia	ks. Lappajärvi	2
KM 13255	kvartsi-iskoksia	ks. Lappajärvi	2
KM 14404	poikkikirves	ks. Lappajärvi	6
KM 14877	vasarakirves	ks. Lappajärvi	35
KM 15847:1-6	kvartseja	ks. Lappajärvi	2
KM 15848:1-2	kvartseja	ks. Lappajärvi	3
KM 16109:1-2	jalaksen katkelmia	ks. Lappajärvi	50
KM 16151	kourutaltta	ks. Lappajärvi	31
KM 16216	poikkikirves	ks. Lappajärvi	45
KM 16340	kourutaltta	ks. Lappajärvi	5
KM 17666:1-5	kvartseja	ks. Lappajärvi	2
KM 17667	poikkitaltan katkelma	ks. Lappajärvi	6
KM 18153	poikkikirves	ks. Lappajärvi	42
KM 19531:1-2	asuinpaikkalöytöjä	ks. Lappajärvi	4
KM 20071:1-2	asuinpaikkalöytöjä	ks. Lappajärvi	8
KM 20072:1-3	asuinpaikkalöytöjä	ks. Lappajärvi	7
KM 20073:1-2	asuinpaikkalöytöjä	ks. Lappajärvi	6
KM 20074	asuinpaikkalöytöjä	ks. Lappajärvi	5
KM 20075:1-2	asuinpaikkalöytöjä	ks. Lappajärvi	4

KM 20076	kvartsi-iskoksia	ks. Lappajärvi	2
KM 20077	kvartsi-iskoksia	ks. Lappajärvi	1
KM 20078	poikkitaltta	ks. Lappajärvi	13

Pohjanmaan historiallisessa museossa Vaasassa n:ot

52-152	tuura	ks. Lappajärvi	55
242	vasarakirveen katkelma	ks. Lappajärvi	00
244	kourutaltta	ks. Lappajärvi	00
245	tasataltta	ks. Lappajärvi	00
246	tasataltta	ks. Lappajärvi	00
248	reikökiivi	ks. Lappajärvi	00
880	kirves	ks. Lappajärvi	4
881	tasataltta	ks. Lappajärvi	64
954	kourutaltta	ks. Lappajärvi	00

Lappajärvi-Seuran kokoelmat, Lappajärvi

tasataltta	ks. Lappajärvi	14
kirves	ks. Lappajärvi	1
tuuran katkelma	ks. Lappajärvi	41
kourutaltta	ks. Lappajärvi	11
kaksoistaltta	ks. Lappajärvi	65

Kööpenhaminan museossa

"pienehkö kivi"	ks. Lappajärvi	00
nuolenkärki	ks. Lappajärvi	67
"kiilamainen kivi"	ks. Lappajärvi	68

Rauman seminaarin kokoelmissa Raumalla

pohjalaisen kirveen

lohko ks. Lappajärvi 59

tasataltta ks. Lappajärvi 27

Vaasan ruotsalaisessa lyseossa (Ranckenin kokoelma)

29 tasataltta ks. Lappajärvi 56

60 kaitataltta ks. Lappajärvi 56

61 tuura ja kourutaltta ks. Lappajärvi 56

82 tasataltta ks. Lappajärvi 58

84 kaitataltta ks. Lappajärvi 57

88 kirves ks. Lappajärvi 56

101 tasataltta ks. Lappajärvi 33

103 tasataltta ks. Lappajärvi 33

104 kourutaltta ks. Lappajärvi 1

106 kourutaltta ks. Lappajärvi 1

kirves ks. Lappajärvi 57

keihäänkärki (?) ks. Lappajärvi 1

Kuopion kuuronykkäinkoulussa Kuopiossa

tasataltta ks. Lappajärvi 60

Lamminkylän kansakoulussa olleet esineet siirretty koulun lak-
kauttamisen takia Kirkonkylän peruskouluun Lappajärvelle

kirves ks. Lappajärvi 33

kirveen teräkatkelma ks. Lappajärvi 63

tasataltta	ks. Lappajärvi	5
reikökiivi	ks. Lappajärvi	3
kirves	ks. Lappajärvi	10

Lappajärven kirkonkylän kansakoulussa Lappajärvellä

kirves	ks. Lappajärvi	61
--------	----------------	----

Lappajärven Rantakankaan kansakoulussa

kirves	ks. Lappajärvi	62
--------	----------------	----

Lappajärven Kirkonkylän Korrin talossa

reikökiivi	ks. Lappajärvi	37
------------	----------------	----

rautakaudelta

KM 1461	hioin	ks. Lappajärvi	00
KM 2675:521	tuluskivi	ks. Lappajärvi	73
KM 4041:4	hevosenkengän muotoinen		
	solki	ks. Lappajärvi	71
KM 9324	tuluskivi	ks. Lappajärvi	69
KM 11347	tuluskivi	ks. Lappajärvi	70
KM 15401	hevosenkengän muotoinen		
	solki	ks. Lappajärvi	72

Pohjanmaan historiallisessa museossa Vaasassa

249

tuluskivi

ks. Lappajärvi 00

J a k a u t u m i n e n k a r t t a l e h d i t t ä i n

(top.kartan n:o)

(muinaisjännöksen n:o)

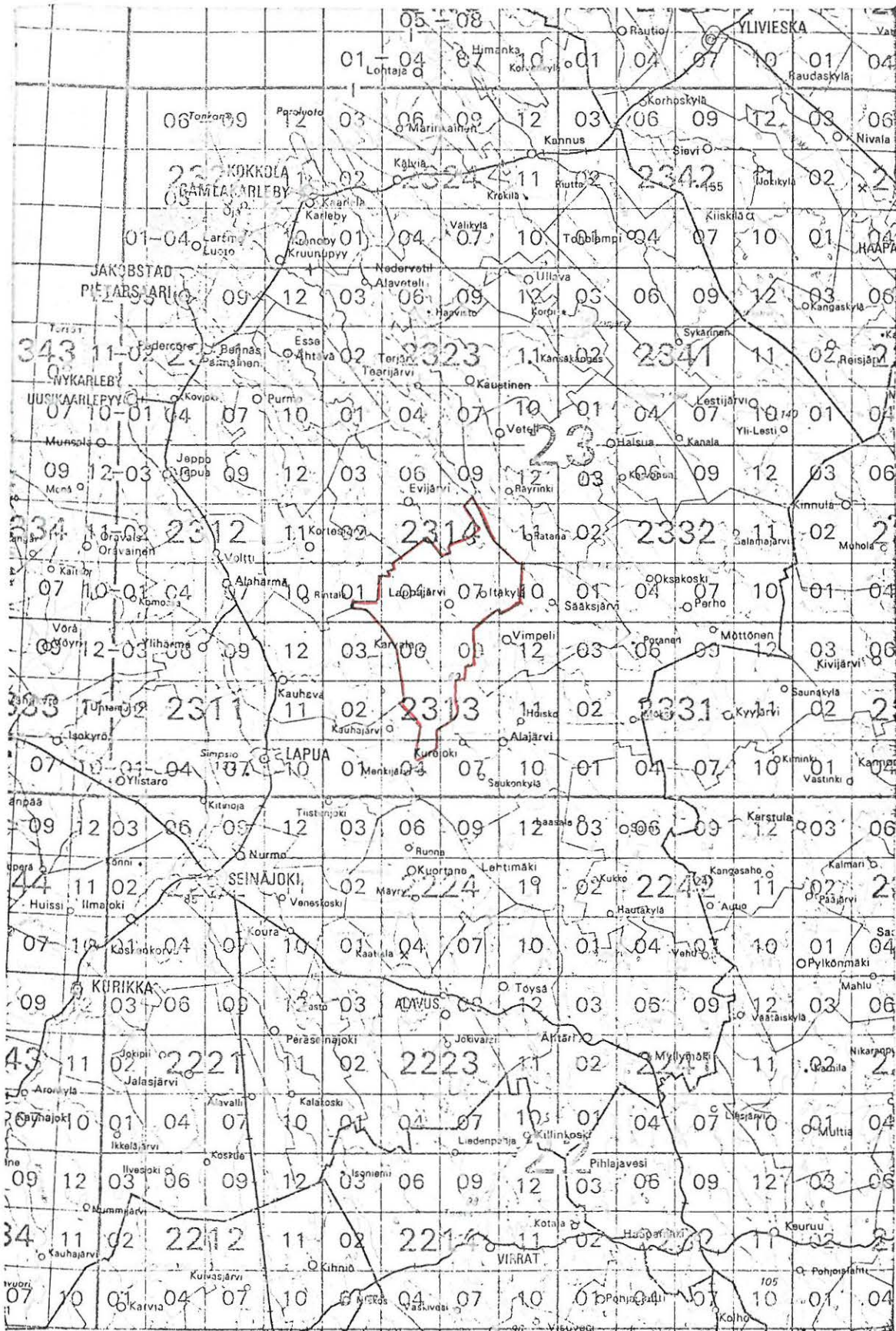
2313 03	-
04	-
05	45, 46
06	17, 19, 36, 47, 49, 53
08	42, 43, 44, 66
09	21, 22, 23, 24, 56, 68, 70
2314 01	-
04	54, 69
05	4
07	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 48, 51, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77
08	10
09	-
10	-
11	-

450

460

500

540

7100
7070
7040
7010
6980
6950
6920

(ote Suomen yleislehtijakokartasta, mittakaava 1:1 000 000)

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 35

y = 482 30

z = 70 - 75

Lamminkylä, Nykälänniemen leirintäalue

Kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2675:519 " lieneekö teräpuoli jostakin hyvin suuresta kirveestä", löydetty Nysälän (po Nykälän ?) kylästä Jaakko Matinpoika peltoa kuokkiessa. Saatua museoon S. Wilskmannin lähettämänä 7. 2. 1890.

KM 13251: 1 - 2 asuinpaikkalöytöjä, jotka siht. Väinö Tuomaala löysi 12. 7. 1953 mv. Onni Nykälän omistaman Nykälän talon maalta Nykälänniemestä n. 20 m etelään "Lapinkirkon" raunioista.

KM 20077 kvartsi-iskoksia, jotka Markku Torvinen toi inv. matkalta Lappajärveltä kesäkuussa 1977. Iskokset on poimitu Nykälänniemen kivikautiselta asuinpaikalta.

Lappajärvi-Seuran hallussa pohjalainen kirves, jonka löysi Kalevi Nykänen elokuussa 1954 Nykäsen (po Nykälän ?) tila Alatuvan tupapellolta ruismaata aurattaessa. Samalta pellolta on aikaisemmin löydetty useita kiviesineitä.

Vaasan ruots. lyseossa (Ranckenin koko No 104) kourutaltilta, joka on löydetty Nykälästä, läheltä Bernesniemeä v. 1874.

Em. koko. No 106 kourutaltilta, löydetty kuten edellimen.

Vaasan ruotsal. lyseossa keihäänkärki, Nykälän tilalta viljelysmaalta, ostettu J. Törniltä v. 1880.

18. 7. 1968 kävi Kerttu Itkonen paikkaa^{Lamminkylä}, josta löytö KM 13251:1-2 on peräisin. Hän löysi muutamia kvartsi-iskoksia telttailualueen

pohjoispuoliselta rajalta siihen kaivetusta ojasta.

Asuinpaikka sijaitsee Nykälän tilasta lohkotulla Nykälän Lomakeskus OY:n maalla (om. Lappajärven kunta) Nykälän talosta 200 m pohjoiskoilliseen. Maaperä on hiekkaa. Rinne viettää loivasti itään kohti Lappajärveä ja on telttailualueena heinällä.

6.6. 1977 käydessäni paikalla löysin pari kvartsi-iskosta telttailualueen ja Seitaharjun tilan rajalta rajaojasta.

Asuinpaikka jatkuu pohjoiseen ja pohjoisluoteeseen pitkin niemen itärantaa ainakin 300 m:n päähän leirialueelta rannan suuntaisena n. 50m leveänä vyöhykkeenä päätellen pohjoispuolisilta huvilatonteilta ja viljelysmaasta löytyvistä kvartsi-iskoksista.

Nykälän tilan omistajan mv. Onni Nykälän (os. 62600 Lappajärvi) kertoman mukaan osa nykälän tilalta eri aikoina talteensaaduista kiviesineistä on peräisin em.paikasta, mutta osa on löydetty Nykälän rakennusten länsi- ja luoteispuolisilta viljelysalueilta, jossa paikassa saattaa olla myöskin kivikautinen asuinpaikka.

Valokuvat 1 ja 2 (47553-54) on otettu Lomakeskuksen saunarakennuksen kohdalta tieltä kohti pohjoista ja luodetta. Kvartsi-iskoksia löytyi keskellä näkyvän huvilarakennuksen kohdalta tilojen välisestä ojasta.

- Ks. kartta s.19

- Lisäyksiä:

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 80

y = 481 54

z =

Lamminkylä, Puusti

Kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Löydöt: KM 13254 kvartsi - iskoksia, jotka löysi Väinö Tuomaala 13.

7. 1953 Lamminkylän Puustin talon Maisiosta talosta järvelle päin tervahaudan aluspellosta, järven rannasta 50 m hiekka-
kamaasta.

KM 13255 kvartsi-iskoksia, jotka löysi Väinö Tuomaala Lappajärven Lamminkylän mv. Vilho Maision omistamasta perunapellosta Lappajärven länsirannalta. Maa on paikalla hiekkaa
Löytöaika 13. 7. 1953.

KM 15847: 1 - 6 kvartsiesineitä ja -iskoksia, jotka löysi mv. Vilho Lammi (diar. 25. 6. 1963) ja toi museoon Aarne Kopisto. Löydöt ovat Maision tilan Rantapelolta n. 100 m Lammin talosta itään.

6 KM 17666: 1 - 5 kvartseja, jotka ovat Puustin talon itäpuolisesta pellosta. Kvartsit toi museoon Kerttu Itkonen 1968.

6 KM 20076 kvartsi-iskoksia, jotka Markku Torvinen toi inv. matkaltaan Lappajärveltä kesäkuussa 1977.

18.7. 1968 kävi Kerttu Itkonen mv. Vilho Lammin (os. 62600 Lappajärvi) omistamalla Puustin tilalla Rno 1:37 ja 1:53 ja totesi talon itäpuolisessa rinteessä hiekkaisessa rantapellossa runsaasti kvartsi-iskoksia merkkinä paikalla olevasta kivikautisesta asuinpaikasta ja arveli asuinpaikan jatkuvan metsään mainitun pellon eteläpuolelle. (Ks. Itkosen tark. kertomusta top.arkistossa kohta LAPPAJÄRVI 3)

Puustin talo sijaitsee Loppajärven rannalla lähellä Ähtävänjoen niska Mykälänniemen pohjoiskärjen kohdalla itään kohti Loppajärveä viettävällä rinteellä. Puustin taloon kuuluva löytöalue on suurin osaksi osaksi hiekkaista viljelysmaata. Talon itäpuolella on pieni männikkö, jossa on tervahaudan jäännökset.

Paikalla käydessäni totesin tilan rakennusten itäpuolisessa viljelysmaassa kaksi rantaterassia, joista alemmalla lähempänä rannapuoleista reuna näkyi siellä tööllä kvartsi-iskoksia, joista osan keräsin talteen. Havaintomahdollisuudet olivat hyvät vastakynnetyissä viljelysmaassa.

Puustin rantapeltojen etelä- ja kaakkoispuolisessa metsäpalstassa ja sen kaakkoisosassa olevalla huvilapalstalla oli havaintojen teko vaikeaa maaperän peitteisyyden takia, eikä asuinpaikkamerkkejä näkynyt. Mainitusta paikasta edelleen kaakkoon viljelysmaassa, joka on osittain huvilapalstana (om. kalatal.neuvoja Voitto Uusimäki, os. Toholampi Kirkonkylä) näkyi ranninpuoleisella reunalla n. 8 - 20 m:n levyisellä vyöhykkeellä kvartsi-iskoksia hiekkamaassa.

Asuinpaikka näyttää jatkuvan yhtenäisenä alemman rantaterassin rannapuoleista reuna noudattavana kapeahkona vyöhykkeenä Puustin rakennusten kohdalla, mahdollisesti pohjoisempaan, päätellen löydöstä KM 13255 n. 300 m:n päähän kaakkoon.

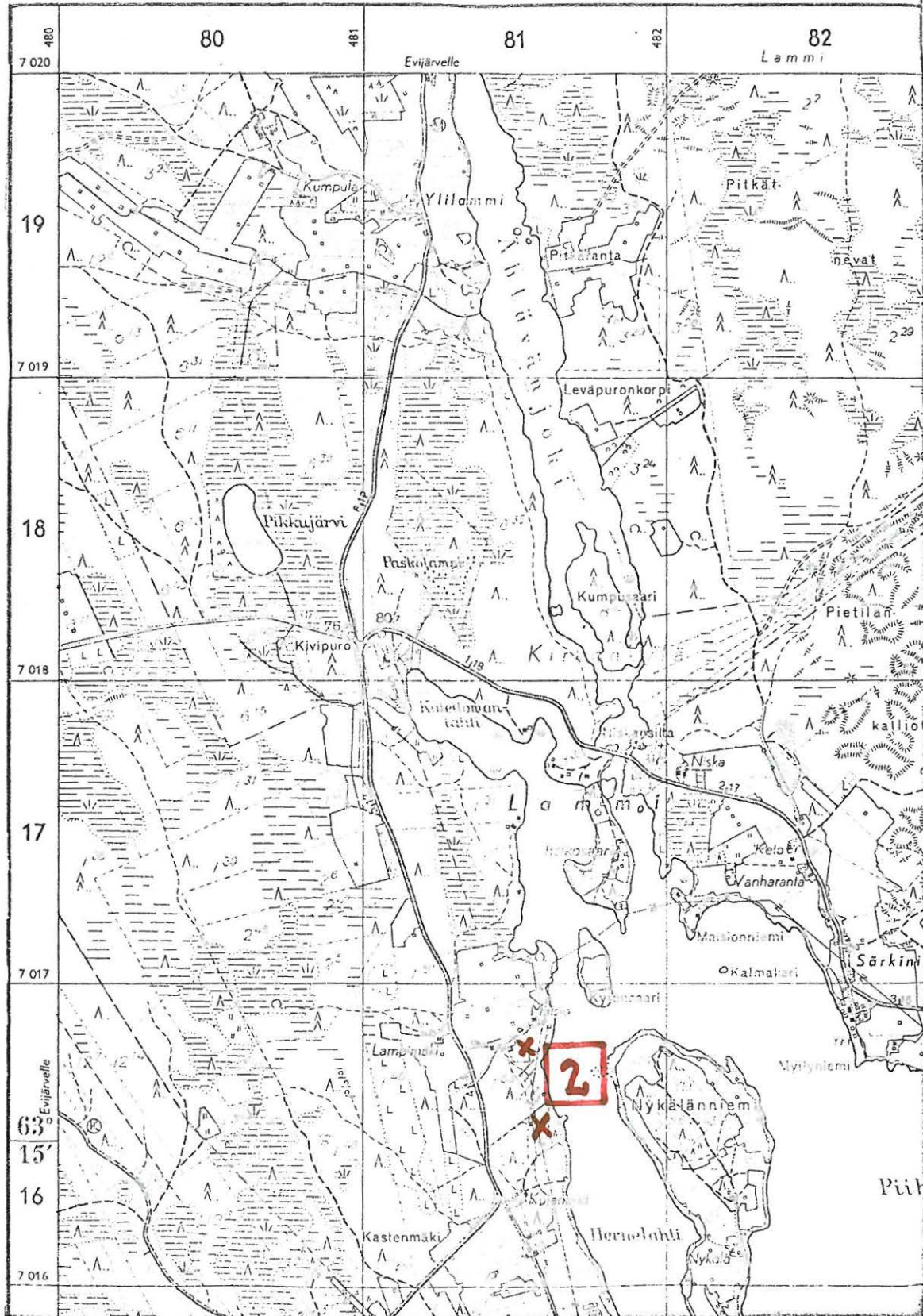
Valokuvat 3 - 6 (f. 47556 - 59) on otettu Rantapellon lounaiskulmasta s:aan 05-00/60-00. Tervahaudan jäännökset näkyvät vas. laidassa ladon kohdalla. Siitä oikealle kohti puita kasvavaa terassin reuna oli maassa iskoksia, myös oikeassa laidassa näkyvällä viljelysmaan osalla.

7 (f. 47555) Kuva on otettu sähkölinjan alitse s:aan 04-00/60-00. Keskellä kuvassa näkyy Uusimäen huvila, jonka päädyn kohdalla olevassa perunamaassa näkyi kvartsi-iskoksia (top.kartta 2314 07 x= 7016 55, y = 481 59).

- Ks. kartta s. 23

- Lisäyksiin:

N:o 2314 07

(ote top. kartasta 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

Mie 403 01 0004

LAPPAJÄRVI 3

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7017 05

y = 481 74

z =

Lamminkylä, Kyrönsaari

Kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Löydöt: KM 13253:1 -2 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Nämä löysi Väinö Tuomaala 13.7. 1953 Lappajärven pitäjän Lamminkylän Kyrönsaaresta, joka sijaitsee Lappajärvessä Halkosaaren ja Nykälänniemen välillä. Saari on korkea ja sen maaperä on hiekkaa.

KM 15848: 1 - 2 kvartsikaavin ja kvartsi-iskoksia, jotka Aarne Kopisto löysi kesällä 1963 Kyrönsaarella olevalta pellolta ja ojan reunoilta.

Lamminkylän kansakoulussa on reikäkivi, jonka löysi Antti Puusti Kyrönsaaresta peltoa tehdessä Puustin talon maalta.

18. 7. 1968 kävi Kerttu Itkonen Kyrönsaaren kivikautisella asuinpaikalla tarkastuskäynnillä. (Ks. Itkosen tark. kertomus top. arkistossa) Kyrönsaaren erottaa mantereesta n. 100 m leveä salmi. Saari kuuluu Maisiom tilan maihin, Rn:o 2 : 29 ja sen omistaa Erkki ja Laimi Maisio. Kyrönsaarella on keskelle raivattu viljelysmaata, joka on heinällä laitunena.

- Ks. kartta s. 25

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 4

top.kartta 2314 05 Viskarinmäki
 Laajahkon alueen arvioitu keskus
 x = 7023 32
 y = 479 60
 z =

Lamminkylä, Ahopelto

kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Löydöt : KM 2675:515 kourutaltilta, löydetty Koskelan talon pellosta
 Lammin kylästä. S. Wilskmanin lähetys 7,2. 1890.

KM 2675:516 tasataltilta, löydetty Lammin kylästä Heikki Hei-
 kinpoika Koskelan pellosta. Saatu museoon kuten edellinen.

KM 3909:11 tasataltilta, löydetty peltomaasta kuokkiessa kivi-
 seltä mäeltä Koskelan talon maalta, löytäjä Matti Wainion-
 pää. Esineen lähetti museoon kerääjä Jaakko Pitkäkangas 12.
 12. 1900.

✓ KM 3909:12 tasataltilta, löytänyt Wille Koskela yksi neljäsosa
 kilometrin päästä Koskelan talosta. Saatu museoon kuten edelli-
 nen

✓ KM 3739 tasataltilta, saatu Wille Koskelalta Lappajärveltä, löy-
 detty nevaraasta puoli kilometriä Koskelan talosta itäänpäin.
 Esine on saatu museoon Jaakko Pitkäkankaan lähettämänä.

✓ KM 5989:2 kourutaltilta, löysi Hermanni Vainionpää Lamminky-
 län Koskelan Vainionpään maalta kymmenen sylvää joesta itä-
 puolelta rantatörmästä. Esine on saatu museoon Jaakko Pit-
 käkankaan lähettämänä 26.1. 1912.

✓ KM 6898:1 kourutaltan teräkatkelma, löytänyt Juho Koskela
 Koskelan talon maalta pellosta n. 500 m:n päästä talosta
 ja n. 200m:n päästä joesta. Saatu museoon Jaakko Pitkään-
 kaan lähettämänä 7. 6. 1955.

- ~ KM 11911 pohjalaisen kirveen katkelma, jonka löysi Kauko Koskela 10.7. 1948 Lappajärven Lamminkylän Koskelan kotipellosta Ähtävänjoen eteläpuolelta pellon pinnasta. Samasta paikasta sanotaan Severi Pohjaschon löytäneen aikaisemmin kivisen "höylönterän". Esineen lähetti museoon Väinö Tuomaala 19. 7. 1948.
- KM 12670 poikkitaltta, joka on löydetty Lamminkylästä Jaakko Koskelan omistaman talon maalta uunin perustuksesta, löytäjä mv. Koskela 5. 7. 1949. Esineen lahjoitti mv. Heikki Koskela.
- U. KM 19531: 1 - 2 asuinpaikkalöytöjä, jotka Mirja Miettinen toi tarkastuskäynniltään, diar. 20. 1. 1975. Löydöt ovat peräisin Lappajärven Lamminkylän Koskelan tilalta nk. Ahopellosta, ks. M. Miettisen tark.kertomus v:ltä 1974 top. arkistossa.
- ~ KM 20075: 1 - 2 asuinpaikkalöytöjä, jotka Markku Torvinen toi inv. matkalta Lappajärveltä kesäkuussa 1977. Löydöt ovat peräisin Lappajärven Lamminkylän Ahopellon tilalta Rno 5:4. Tilan omistaa mv. Tapani Koskela, os. 62600 Lappajärvi. Pohjanmaan historiallisessa museossa No 880 kirves, joka on saatu talonpoika Matti Koskolalta 3. 2. 1899.

Rno 5:4

Koskelan tilasta lohkaistun Ahopellon tilan omistaa mv. Tapani Koskela, os. 62600 Lappajärvi. Tila sijaitsee Ähtävänjoen koillispuolella rajoittuen jokeen. Luoteispuolella tila ulottuu Lappajärvi - Evijärvi - kuntien rajaan. Lappajärven keskustasta on paikalle matkaa mitattuna maantietä pitkin n. 11 km.

Tilan päärakennuksen länsipuolinen viljelysalue sekä pihamaa ovat hiekkaista ja hiekkamultaista länteen viettävää rinnettä. Paikalla käydessäni löysin kaksi "keskittymää", joista molemmista keräsin kvartsi-iskoksia. Toinen on ns. Yläpellolla näkyvän terassin päällä

viljelysalueen pohjoisosassa suunnilleen pellon keskiosassa. Alue on päärakennuksesta n. 160 m luoteeseen, paikassa X = 7023 42, y = 479 59.

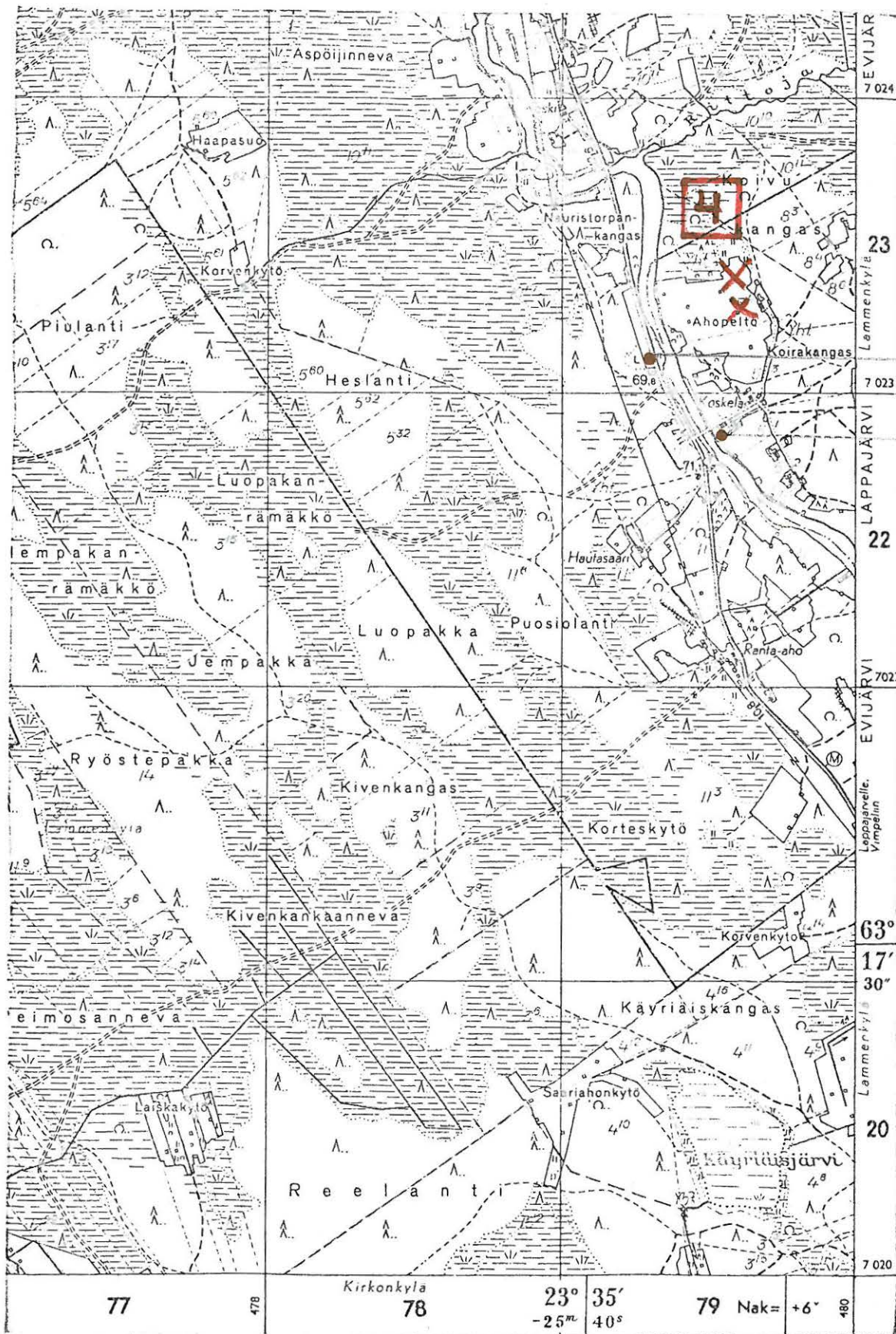
Toinen " keskittymä " on viljelysmaassa päärakennuksesta etelälounaaseen n. 40 m.

Osa en. löydöistä saattaa olla löydetty nykyisen Ahopellon tilan alueelta, muutamat kuitenkin muista osista entistä Koskelan tilaa: KM 5989:2 läheltä joen yli vievän sillan luona olevan tilan rakennuksia (tl: x = 7022 88, y = 479 54), KM 11911 ja 12670 joen lounaispuolelta Heikki Koskelan omistamalta tilalta 2 x = 7023 18, y = 478 28). Kertojanani oli Tapani Koskela.

Valokuva 8 (f. 47560) on otettu yli joen kohti itää. Oikealla näkyvät Ahopellon rakennukset, vasemmalla ylhäällä liki metsän reuna on ns. Yläpelto.

- Ks. kartta s. 29

- Lisäyksiä :

KM11911
KM12670
KM5989:2

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)
2314 05 VISKAALINPÄÄ

x = 7019 72

y = 480 47

z =

Lamminkylä, Keskinen

Kivikautiæn asuinpaikka, luokka II

Löydöt: KM 16340 kourutaltta, jonka löysi mv. Jaakko Toivola 24. 1. 1963 Lappajärven Lamminkylästä mv. Onni Lammin (os. 62600 Lappajärvi) maalta hiekkakuopasta pikatien läheisyydestä. Esineen lähetti museoon Väinö Tuomaala.

KM 20074 kvartsi-iskoksia, jotka Markku Torvinen toi Lappajärveltä inv. matkaltaan kesäkuussa 1977. Löydöt ovat Keskinen tilan sorakuopan koillis- ja itäreunalta.

Lamminkylän kensakoulussa tasataltta, jonka löysi 1930-lla Erkki Lammi (os. 62600 Lappajärvi) Lappajärven Lamminkylästä.

Mainittujen esineiden löytöpaikka on mv. Onni Lammin (os. 62600 Lappajärvi) omistaman Keskinen tilan Rno 3:22 maalla Lappajärvi - Evi-järvi - tien länsipuolella Kumpulän talosta 360 m luoteeseen olevassa laajahkossa sorakuopassa. Kuopan koillis- ja itäpuolella kasvaa nuorta männikköä. Maasto viettää launaseen. Maaperä on paikoin hienoa hiekkaa, paikoin karkeaa vierinkivisoraa.

Muutamia kvartsi-iskoksia poimin talteen sorakuopan koillis- ja itäreunasta, jossa osassa asuinpaikkaa näyttää olevan eniten jäljellä. Todennäköisesti suurin osa asuinpaikasta on tuhoutunut soranotossa. Kvartsi-iskoksia näkyi harvaksen kuopan reunalla n. 50 m:n matkalla. Paikalla oli oppaana maanomistaja 6. 6. 1977.

Velokuvat 9 - 10 (f. *47561-62*) on otettu sorakuopan luoteiskul-
masta s:aan 15-00/60-00. Taustalla näkyvästä kuopan itä-
laidasta löytyi muutama kvartsi-iskos. Esine KM 16340 on
löydetty suunnilleen kuopan keskivaiheilta.

- Ks. kartta s. 32

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 6

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 65 (laajan löytöalueen

y = 488 52 arvioitu keskus)

z = 82.5 - 95

Itäkylä, Kuoppalankangas

Kivikautiainen asuinpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2442:131 tasatalta, löydetty Itäkylästä Kuoppalan talosta pellosta. Esine on saatu museoon S. Wilskmanin lähettämänä 1886.

KM 2442:132 kourutalalta, löydetty ja saatu museoon kuten edellinen.

✓ KM 10332 poikkitalta, jonka löysi Toivo Purola 27.4. 1936 Antti Kuoppalan maalta Kuoppalan mäestä n. 700 m Lappajärven - Vetelin maantiestä ja n. 50 m Övermarkin - Purolan tien risteyksestä Purolan tien eteläpuolelta tien luota so-rosta maan pinnasta.

✓ KM 10344: 1 - 2 poikkitaltoja, jotka löysi Toivo Kuoppala Purohaara-nimisestä paikasta n. 500 m Kuoppalan talosta (itäkoilliseen). No 1 löydettiin kesällä 1931 aurauksen viil-loksesta ja no 2 löydettiin 24. 8. 1929 ojaa kaivettaessa. Löytöpaikka on savimultaa ja rapamaata. Esineet olivat n. 100 m:n etäisyydellä toisistaan.

✓ KM 14404 poikkikirves, "löydetty" Matti Kuoppalan talon puu-vajasta 1958. Esine lienee Kuoppalankankaasta, ja sen toi-mitti museoon Väinö Taomala 30. 8. 1958.

✓ KM 17667 poikkitaltan katkelma, jonka löysi Matti Övermark n. v. 1958 Kuoppalankankaasta maantien syrjästä. Esineen toi museoon Kerttu Itkonen, diar. 28. 9. 1968.

✓ KM 20073 asuinpaikkalöytöjä, jotka on poimittu Kuoppalankan-kaan asuinpaikka-alueelta inv. matkalla Lappajärvelle kesällä

1977. Löydöt toi museoon Markku Torvinen.

Kuoppalankankaan itärinteessä olevan laajan asuinpaikka-alueen keskus näyttää olevan Ala-Kuoppalan tilan Rno 12:25 (os. Kalle Saaränen, os. 62660 Itäkylä) rakennusten kohdalla, erikoisesti ulkorakennuksen ympärillä, ja siitä kohti luodetta ja pohjoista hiekkaperäisessä viljelysmaassa sekä tienristeysalueella. Maasto viettää itään. Alempana maa muuttuu savensekaiseksi hiekaksi ja rapamaaksi. Löytöalue sijaitsee Kuoppala - Övermark - tien itäpuolella, Ammesmäki - Lamminkoski - tien ja em tien risteyksestä 400 - 900 m kohti Övermarkin kylää.

Kvartsi-iskoksia löysin paikalla käydessäni 9. 6. 1977 kankaan itärinteestä kapeahkolta vyöhykkeeltä, eteläisinkohta Ala-Kuoppalasta n. 300 m etelään Kauko Purolan omistamalta Kaukolan tilalta (Rno 17:1) ja pohjoispuolella Purolaan vievän tien luoteispuolisesta viljelysmaasta liki metsän reunaa, tiestä n. 40 m luoteeseen. Asuinpaikkamerkkejä on siis n. 500 m:n pituisella kapeahkolla vyöhykkeellä pitkin Kuoppalankankaan itärinnettä heikosti erottuvalla terassilla.

Valokuvat 11 - 12 (f. 47323-64) on otettu Purolaan vievältä tieltä Markkipuron koillispuolelta kohti lounaista. Vasemmalla näkyvät Ala-Kuoppalan rakennukset. Ulkorakennus on heikosti erottuvan terassin reunalla, jolla korkeudella asuinpaikkamerkkejä maastossa näkyi. Tien oik. puolelle pellon ja metsän rajalla tiestä n. 40 m löysin asuinpaikan pohjoisimmat iskokset.

- Ks. kartta s. 35

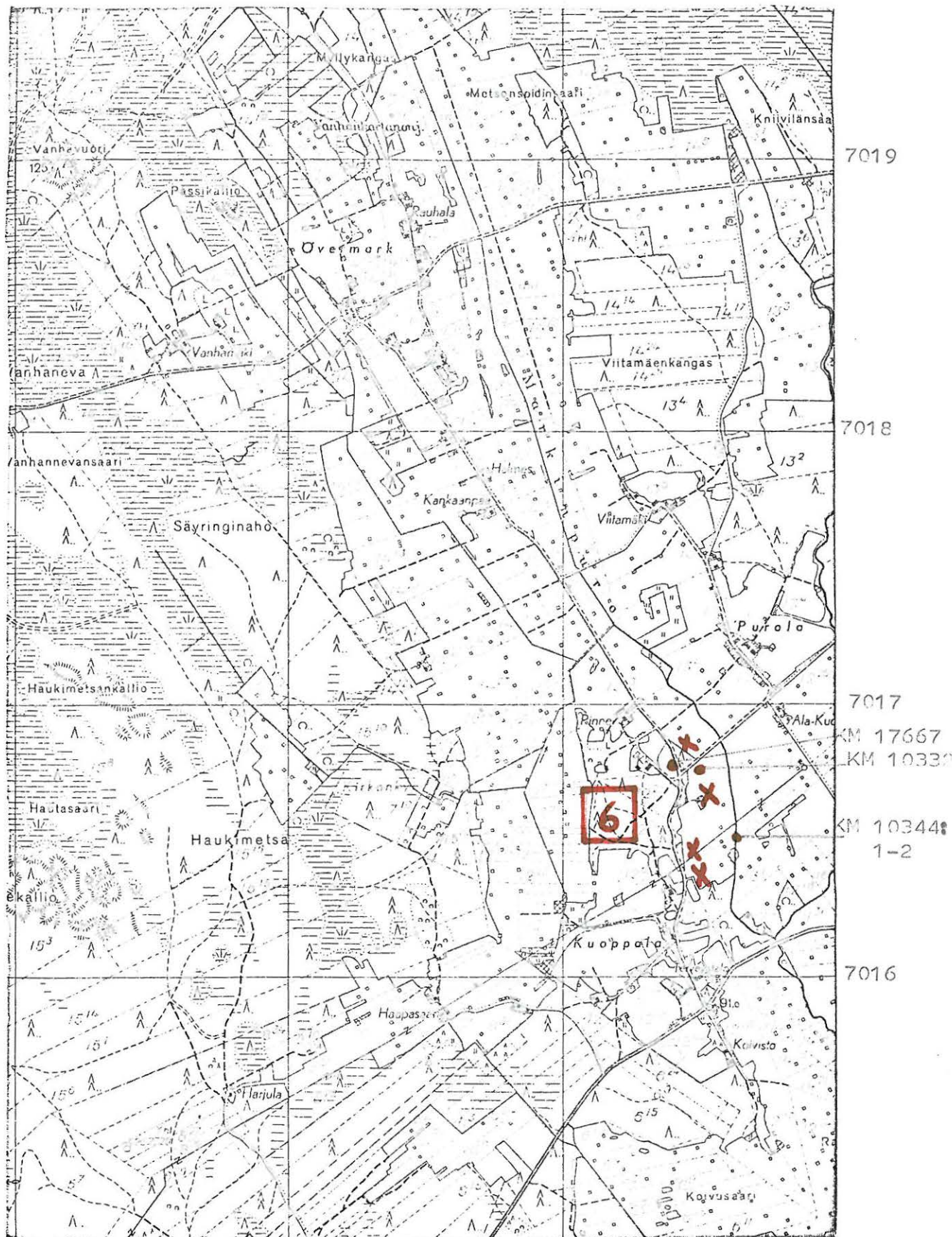
- Lisäyksiä:

486

487

488

489

(ote top. kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 92

y = 488 12

z =

Itäkylä, Mäkelä

Kivikautiainen asuinpaikka, luokka II

Löydöt: KM 20072 asuinpaikkalöytöjä, jotka löysi Heikki Orava, os. 62600, Lappajärven Itäkylän Mäkelän tilalta Rno 13:31 eri aikoina peltotöissä paikasta (ks. koordinaatit edellä). Tilan omistaa mv. Esko Orava. Löydöt toi museoon Markku Torvinen inventointimatkaltaan Lappajärveltä kesäkuussa 1977.

Asuinpaikka sijaitsee Kuoppalankankaan luoteispäässä hiekkaisessa viljelys- ja metsämaassa. Rinteen (Mäkelän tilan Rno 13:31, om. mv. Esko Orava, os. 62660 Itäkylä) rakennuksista n. 100 m länsilounaaseen ja länteen. Talon pojan Heikki Oravan kertoman mukaan mainitusta paikasta on eri aikoina löydetty runsaasti kvartsi-iskoksia ja kivilajiesineiden siruja. Löytöpaikka näyttää sijaitsevan suunnilleen samalla korkeusvyöhykkeellä kuin kohde LAPPAJÄRVI 6 . Paikalla käydessäni 9. 6. 1977 emme etsiskelyistä huolimatta löytäneet ainoatakaan asuinpaikkamerkkiä, vaikka alue oli hiljattain kynnetty.

Valokuva 13 (f. 47525) on otettu Kuoppala - Övermark - tieltä suoran 27-00/60-00. Vasemmalla näkyvät Mäkelän tilan rakennukset. Niistä oikealle metsikön kohdalla heikosti erottuvalla terassilla on kerrottu löytöalue.

- Ks. kartta s. 38

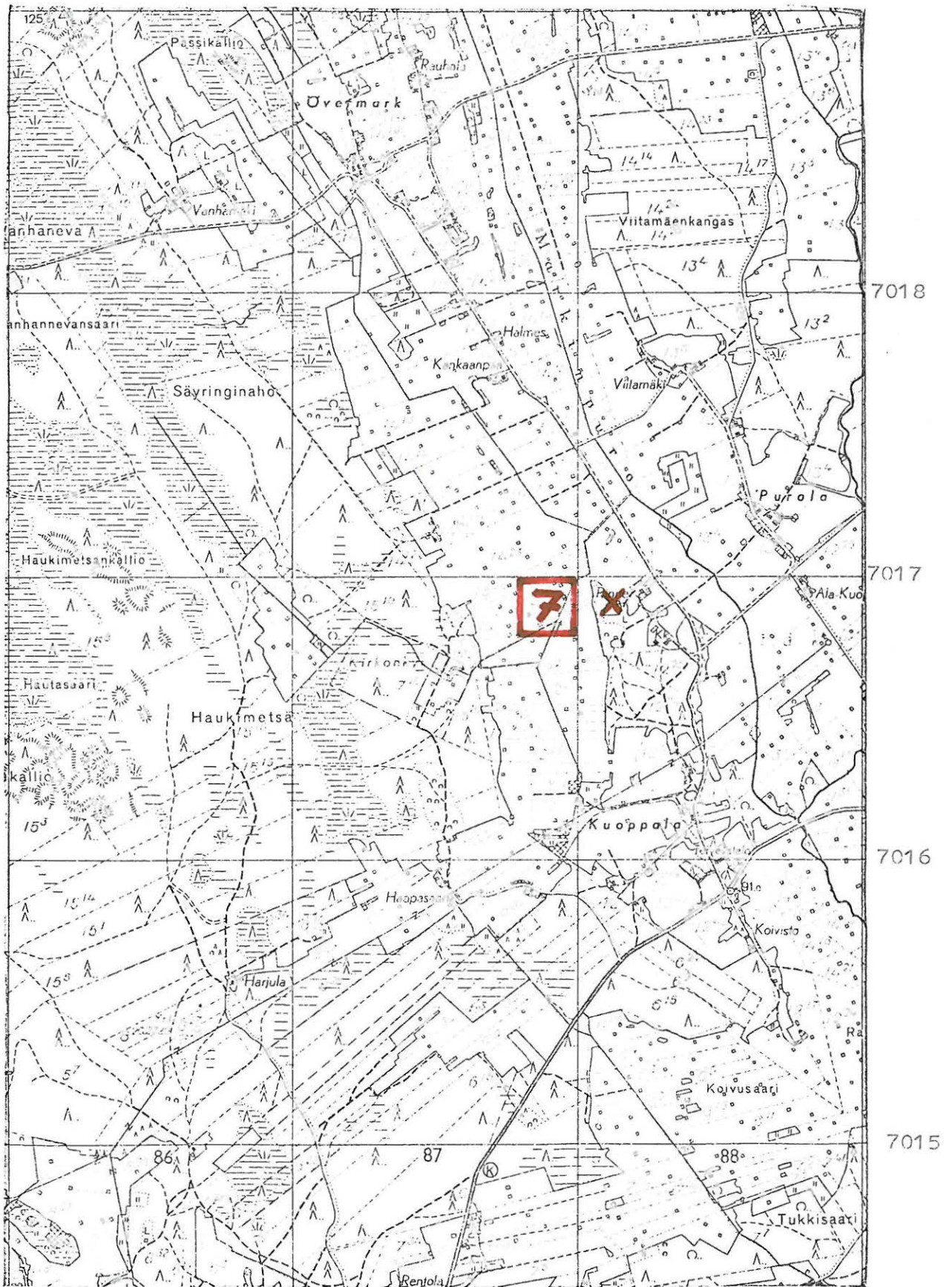
- Lisäyksiö:

486

487

488

489

(ote top.kartasta n:o 2314 07, Lappajärvi, 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 8

top.kartta 2314 07 LAPPAJÄRVI

x = 7011 02

y = 481 64

z = n. 70 - 75

Kärnä, Sillanpää

Kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Löydöt: KM 9016 reikäkivi, jonka on löytänyt Onni Rinne Mäkipellosta Kärnän Rinteen maalta n. 150 m salmen rannasta, n. 75m tiestä salmeen päin ja 80 - 90 m Rinteen talosta pohjoiseen. Samalla löytyi hukkaantunut taltan teräpuolikas. Esineen lähetti museoon J.Loukola 9,4. 1929.

KM 9294 kovasin, jonka löysi J. Loukola Kärnän Rinteen Mäkipellosta n. 100 m salmen rannasta itään ja n. 30 m tuvasta pohjoiseen, em no:n löytökohdasta n. 50 m etelään. Mäkipellom alapuolelta salmen rannasta on n.v. 1875 löydetty nevasuksi n. 180 sm syvästä mudan ja saven rajalta. Kovasimen lähetti museoon löytäjä 15. 11. 1930.

KM 9549: 1 - 3 pohjal. kirves, tasataltta ja pyöreä latteakivi, jotka löysi Antti Keskinen Niemipellosta n. 50 m koilliseen salmen yli johtavasta tiestä ja n. 150 m salmen rannasta itään noin samalta paikalta kaikki. Tästä lounaaseen on löydetty esineet KM 9016 ja KM 9294. Esineet lähetti museoon J. Loukola 6. 10. 1932.

KM 10189 reikäkivi. Sen löysi maanv. Antti Keskinen (os. Lappajärvi Kärnä) Kärnän Salmensillan itäpäästä n. n. 90 m rannasta salmen yli johtavan tien pohjoispuolelta ojan pohjasta n. 40 sm syvyydestä. Esineen toimitti museoon J. Loukola 17, 10. 1935.

KM 20071 asuinpaikkalöytöjä, jotka Markku Torvinen toi inv. matkalta Lappajärveltä kesäkuussa 1977. Löydöt on poimittu Kärnänsaaren Sillanpään tilan rakennusten koillispuolelta 20 - 80 m:n päästä tilan ulkorakennuksesta.

Sillanpään asuinpaikka sijaitsee Kärnänsaaren pohjoisimmassa niemessä luoteeseen viettävässä rinteessä savimultapohjaisessa viljelys- ja laidunmaassa. " Väkevin" kohta näyttää olevan Sillanpään tilan Rno 66 (om. mv. Jussi Keskinen, os. 62600 Lappajärvi, Kärnä) rakennusten koillispuolella viljelysmaalla n. 20 - 80 m:n päässä tilan ulkorakennuksesta. Esineet KM 9549: 1 - 3 sekä paikalla 14. 6. 1977 käydessäni löytämäni kvartsi-iskokset ovat mainitusta paikasta heikosti näkyvällä rantaterassilta.

Asuinpaikka jatkuu rantaa noudattaen lounaaseen n. 200 m Juhani Kivikankean omistaman Rinteen tilan Rno 1:162 maalle, josta paikalla käydessäni löysin kvartsi-iskoksen ja edelleen lounaaseen n. 100m Rinteen tilan vanhan päärakennuksen pohjoispuolelle, joka oli loitu- mena ja sen vuoksi vaikea tarkastaa. Tästä Mäkipellosta ovat esi- neet KM 9016 ja KM 9294.

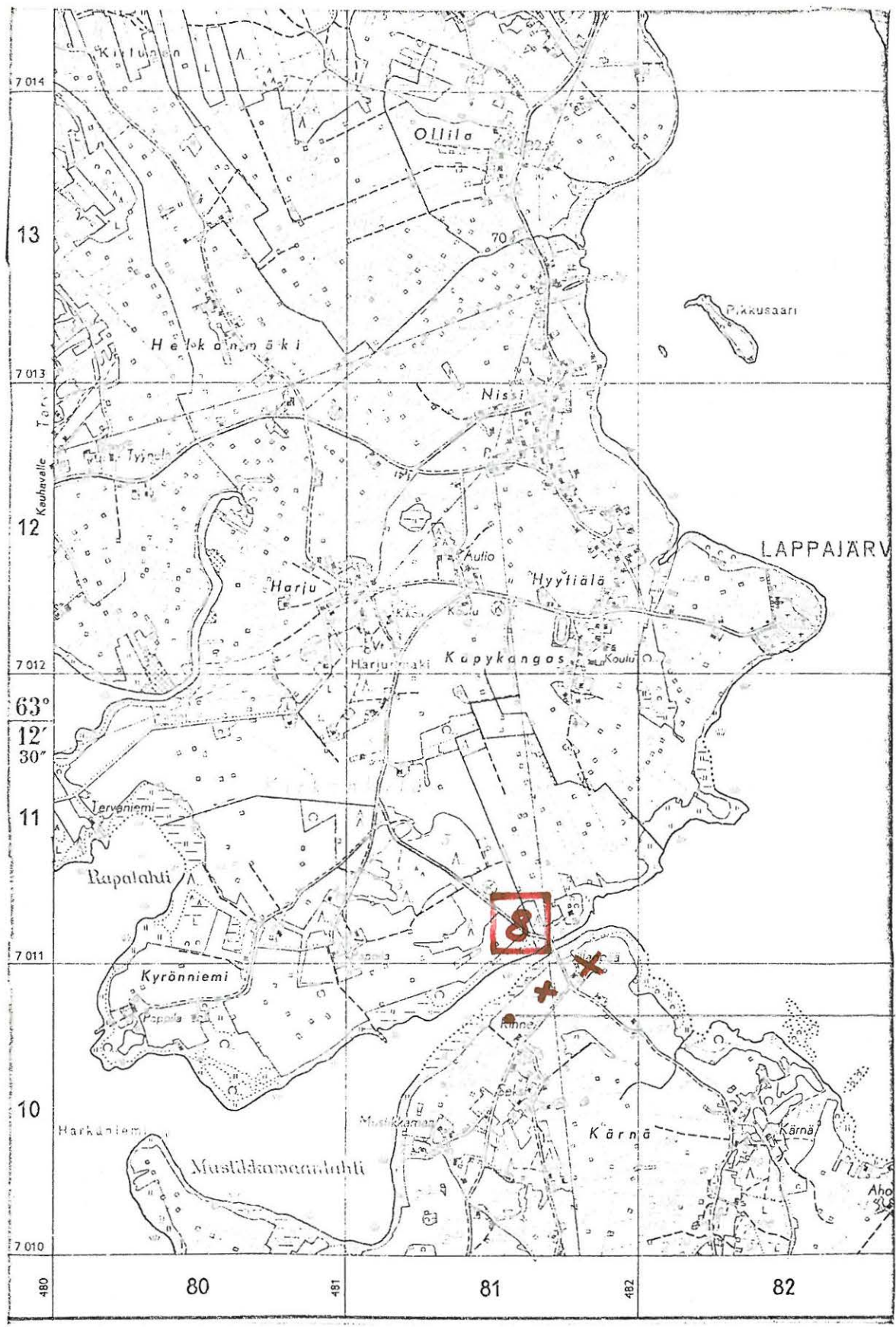
Valokuvat 14 - 16 (f. 42376 - 68). Kuvat 14 - 15

on otettu Kärnänsaaren sillalta s:aan 20-00/60-00. Tien vieressä näkyy Sillanpään tilan asuinrakennus, päittäin ulkorakennus. Näistä n. 20 - 80 m koilliseen (vasemmalle) löytyi heikosti erottuvalta terassilta muutamia kvartsi-iskoksia ja pala luuta.

Kuvassa 16 (otettu s:aan 39-00/60-00) näkyy Rinteen tilan uusi asuinrakennus. Sen päädyn kohdalta, n. 40 m löytyi kvartsi iskoksia. Vasemmassa laidassa on Rinteen tilan vanha päärakennus. Siitä pohjoiseen kohti rantaa 30 - 90 m ovat esineet KM 9016 ja KM 9249.

- Ks. kartta s. 41

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 9

top.kattta 2314 07

x = 7017 -

y = 488 -

z =

Itäkylä, Purola

Kivikaautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2442:133 tasataltta, löydetty Itäkylästä Purolan talosta kytömaalta. Saatu museoon Wilskmanin kautta 1886

KM 2519:224 tasataltta, Purolan kylästä talosta kytöpeltoa tehdessä löydetty. Saatu museoon kuten edellinen v. 1887.

KM 5113:1 tasataltta, löydetty Itäkylästä ns. Viitamäestä 1/2 km Purolan talosta pohjoiseen kankaan laidasta peltoa kivettäessä. Löytäjä Matti Purola. Esineen lähetti museoon Jaakko Pitkäkangas 10. 7. 1908.

Paikalla käydessäni ei Viitamäen tilan nykyinen isäntä Einari Purola osannut kertoa em löydöistä mitään, eikä Purolan taloista ole hänen mukaansa kiviesineitä löydetty. Osa em. esineistä on voitu löytää Kuoppalankankaan koillislaidalta Purolaan johtavan tien luoteispuolelta, johon Purolan talojen maat nykyisinkin ulottuvat. Purolan tila kerroottii 1930-lla jaetun ja siitä lohkaistua Viitamäen (x ==7017 74 y= 488 34) tilan (om mv. Einari Purola, os. 62660 Itäkylä) maalta saattaa esine KM 5113:1 olla löydetty.

Purolan talot ovat Kuoppala - Övermark - tien koillispuolella, Övermarkin kylästä n. 1800 m kaakkoon. Alueen maaperä on hiekkaa ja rinne viettää lounaseen kohti Markinpuroa.

(Ks. kohde LAPPAJÄRVI 6)

- Ks. kartta s. 44

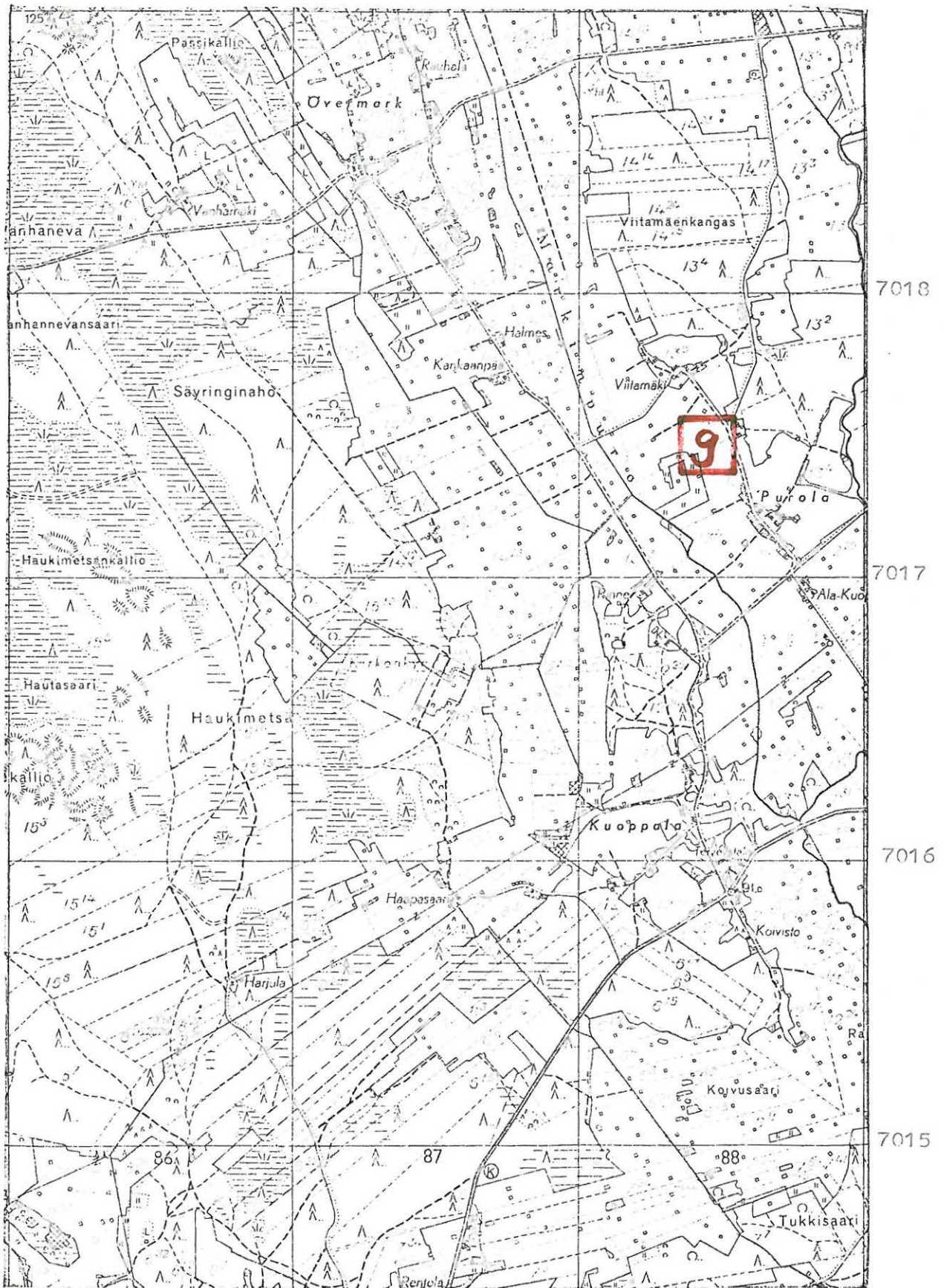
- Lisäyksiä:

486

487

488

489

(ote top.kartasta N:o 2314 07 Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 10

top. kartta 2314 08 Pitkäsalo

x = 7020 72

y = 480 68

z =

Lamminkylä, Perälä

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

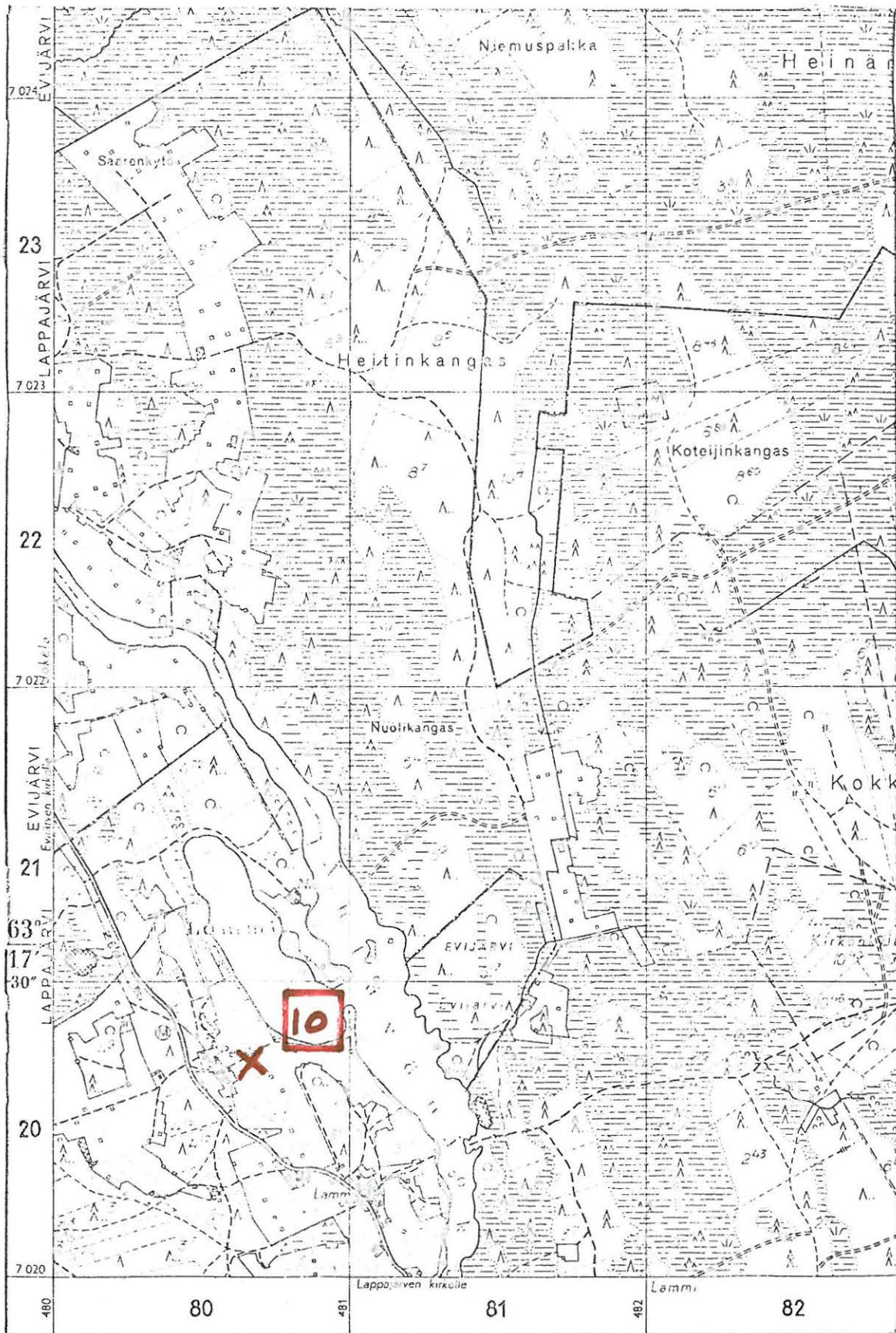
Löydöt: KM 13252 kvartsi-iskoksia 33 kpl, ne löysi Väinö Tuomaala 11. 7. 1953 Lammin kylän mv. Jussi Lammin omistaman Perälän talon Lasinaluspellosta Ähtävänjoen eteläpuolisesta rinteestä n. 8 m joenpinnan yläpuolelta. Samasta pellosta on löydetty oikeitakin kiviesineitä, jotka on viety koululle. Löydöt toimitti museoon löytäjä 30.7. 1953.

Lamminkylän kansakoululla poikkikirves, sen löysi mv. ^{ho.} ~~Jussi~~ Lammi (os. Lappajärvi, Kivipuro, Perälä) 1940-lla omistamansa Perälän talon Lasinaluspelloilta.

Perälän talot sijaitsevat Ähtävänjoen lounaispuolella Lammi-nimisen järvinäisen joenlaajentuman kohdalla, n. 9 km Lappajärven keskusta maantietä Evijärvelle päin. Mainittu Lasinaluspelto on hiekkamultaa ja rinne viettää koilliseen kohti Ähtävänjokea. Nykyiset asukkaat eivät osanneet kertoa mainituista löydöistä mitään eivätkä olleet myöhemminkään tilan pelloilta kiviesineitä. Nykyisin tilan omistaa Alpo Perälä (os. 62600 Lappajärvi) ja tilan nimi on Niemelä Rno 4:12. Mainitun Lasinaluspellon arvelin paikalla käydessäni olevan päärakennuksen kohdalla sen koillispuolella. Alue oli kyänöksellä ja havaintomahdollisuudet siis hyvät, mutta minkäänlaisia asuinpaikka-merkkejä en paikalla havainnut.

- Ks. kartta s. 46- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 10

(ote top.kartasta N:o 2314 08, Pitkäsalo. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 11

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7017 87

y = 487 64

z =

Itäkylä, Övermark I

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: Lappajärviseuran hallussa kourutaltilta, jonka löysi syksyllä 1952 perunannostossa rva Taimi Övermark, os. 62660 Itäkylä) Matti Övermarkin perikunnan Pellonpään tilalta. Löytöpaikan läheisyydestä kerrotaan aikaisemmin löydetyn ainakin kolme kiviesinettä.

Nykyisin tilan, johon löytöpaikka kuuluu mv Veikko Övermark-Veikkola. Tilan nimi on Veikkola Rno 14:36.

Tila sijaitsee Itäkylän Övermarkissa Övermark - Kuoppala - tien lounaispuolella, Övermarkin talosta 700 m kaakkoon mainitun tien varressa.

Taltilta löytöpaikka on hiekkamoreenista viljelysmaata, enkä siinä mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa havainnut, vaikka paikka maastollisesti sellaiseksi sopisikin. Kolmesta aikaisemmin löydetystä kiviesineestä eivät nykyiset asukkaat osanneet kertoa mitään. (Ks. kohde LAPPAJÄRVI 12).

Valokuva 17 (f. 42569) on otettu maantieltä s:ään 49-00/60-00. Kuvassa näkyy tilan asuinrakennus. Löytöpaikka on merkitty x:llä.

- Ks. kartta s. 48

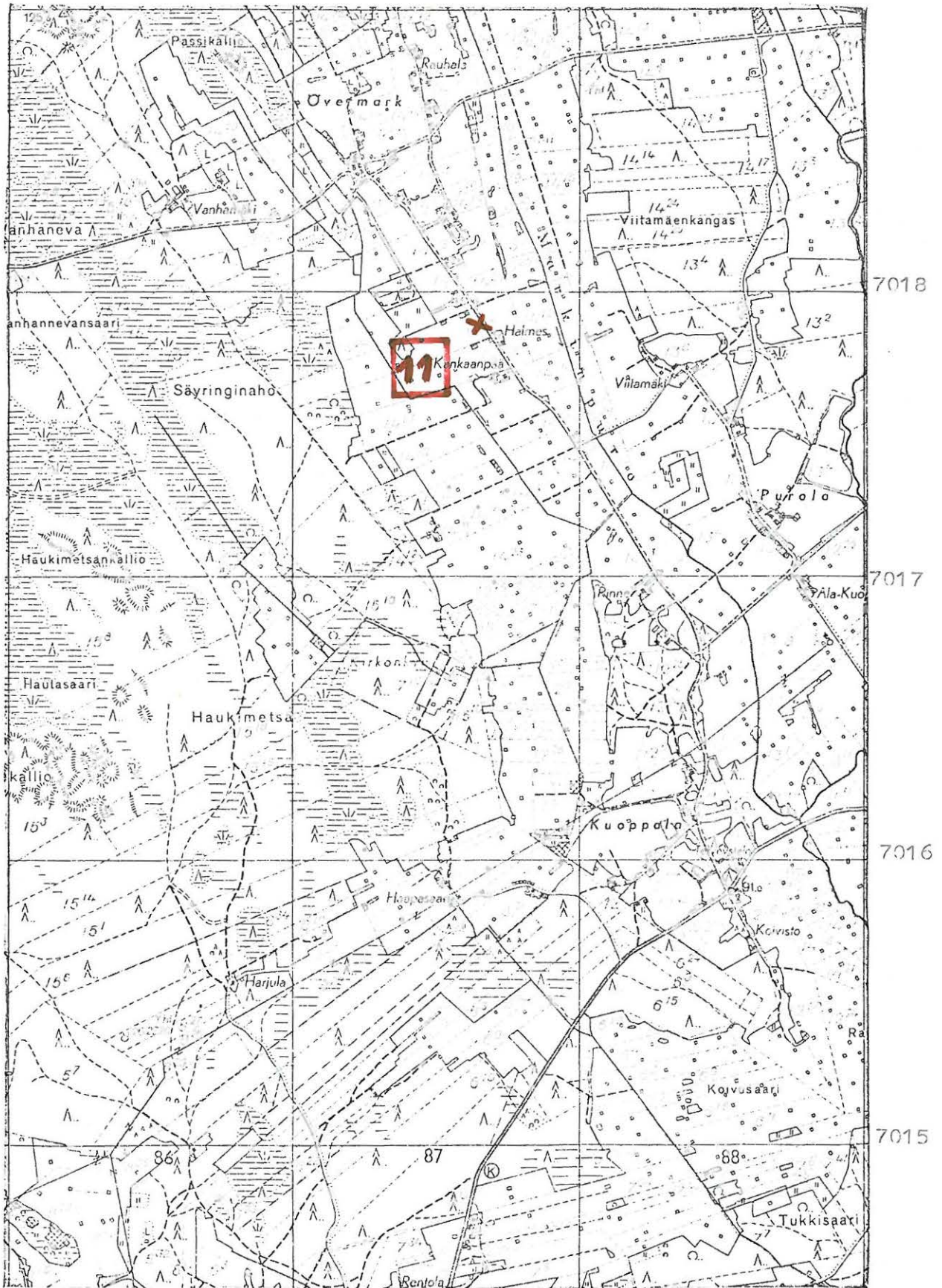
- Lisäyksiä:

486

487

488

489

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 12

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 87 -

y = 18 -
18 -

z =

Itäkylä, Övermark II

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: 13086 kvartsiitti-iskoksia, jotka Väinö Tuomaala poimi Itäkylän Pellonpään tilan Kotopellolta 29.6. 1952 ja lähetti ne museoon 27.9.1952. Samoilta vainioilta kerrottiin aikaisemmin löytyneen pohjalaistyylinen kirves ja taltta, jotka ovat hukkaantuneet. Verifikaatin mukaan Pellonpään tilan omisti vuosiloin Hermann Pellonpää, ja iskokset löytyivät 50m:n päästä Övermarkin taltan lp:stä (ks. kohde LAPPAJÄRVI 11).

Pellonpään tila sijaitsee Itäkylän Övermarkissa Övermark - Kuoppalantien varessa, Övermarkin taloista n. 500 m kaakkoap. Nykyiset asukkaat eivät osanneet kertoa mistä nyttemmin jaetun Pellonpään tilan osasta em. iskokset ovat peräisin. Todennäköisimmin ne ^{on} löydetty Alpo Lammisen omistaman Pellonpään tilan, Rno 14:24 alueelta mahdollisesti rakennusten kaakkoispuolisesta viljelysmaasta, joka on hiekkainen kaakkoon loivasti viettävä rinne.

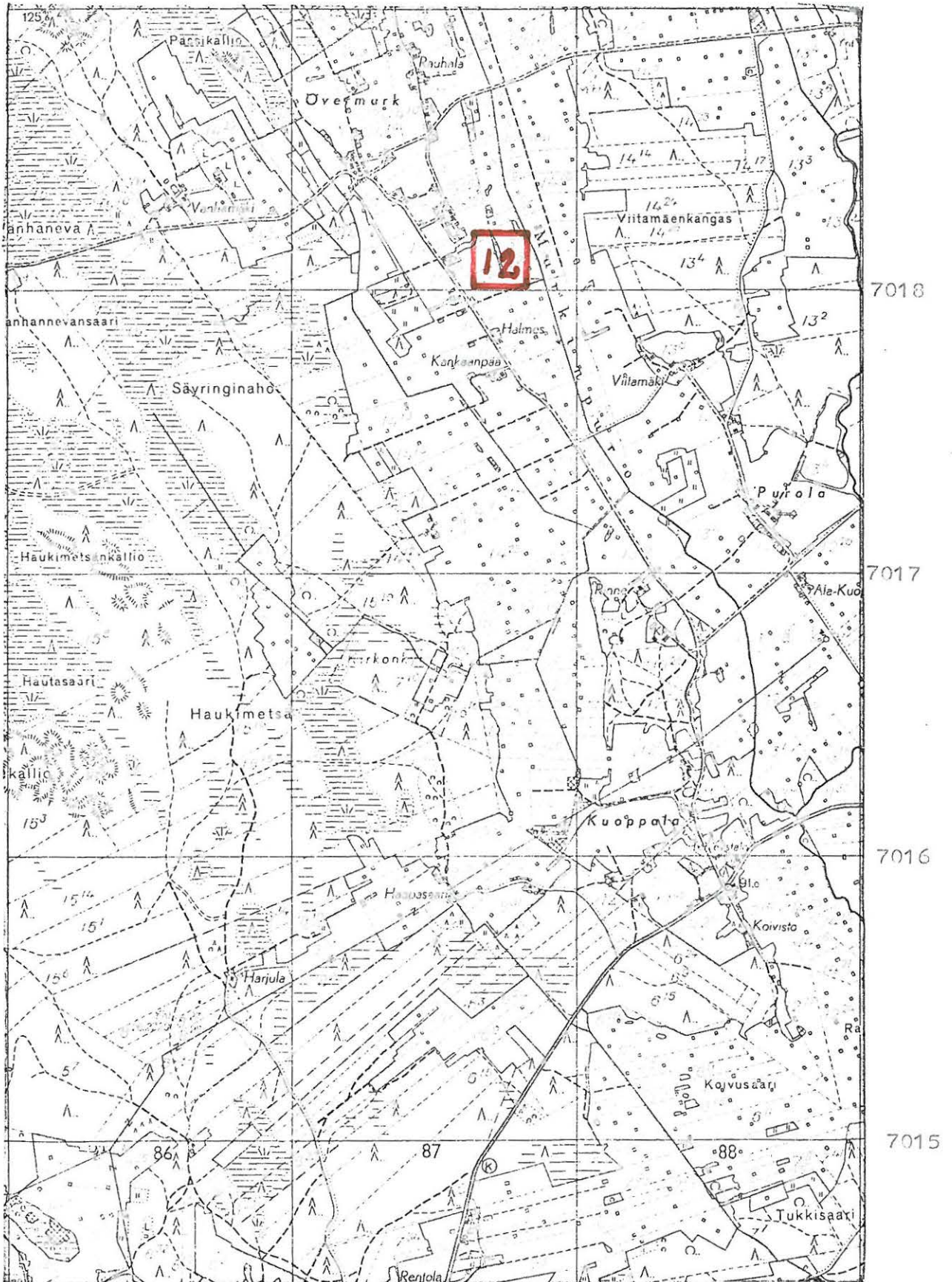
- Ks. kartta s. 50- Lisäyksiä:

486

487

488

489

(ote top. kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 13

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7010 33

y = 480 34

z =

Kärnä, Härkäniemi

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 8856 pohjalainen kirves, jonka löysi Jaakko Loukola 19. 10. 1927 Kärnän saaresta Härkäniemestä Erkki Mustikkamaan maalta, niemen koilliselta rannalta n. 50 m niemen kärjestä maalle päin n. 10 m vesirajasta. Paikka on peltona, maanlaatu savikkoa. Esine löytyi maata kuokkiessa. Löytöjä lähetti esineen museoon 6. 2. 1928.

KM 20078 poikkitaltta, jonka löysi mv. Väinö Mustikkamaa omistamastaan Härkäniemestä Äyräksen tilalta Rno 2:12 Kärnän saaresta. Löytöjä lahjoitti esineen museoon. Esineen toi museoon Markku Torvinen inv. matkaltaan Lappajärveltä kesäkuussa 1977.

Härkäniemi on Kärnän saaren luoteisin niemi. Vastapäätä sitä on moneksi Kyrönniemi ja koillispuolella Mustikkamaan lahti. Löytöpaikka on niemenkärkiniitty, joka on keskiosiltaan korkeahko ja hiekansekaista multamaata ja kivikkoa. Lähempänä rantoja maa muuttuu saviiseksi. Paikka kuuluu Äyräksen tilaan Rno 2:12 jota omistavat Väinö ja Antti Mustikkamaa, ed:n osoite 62600 Lappajärvi, Kärnä.

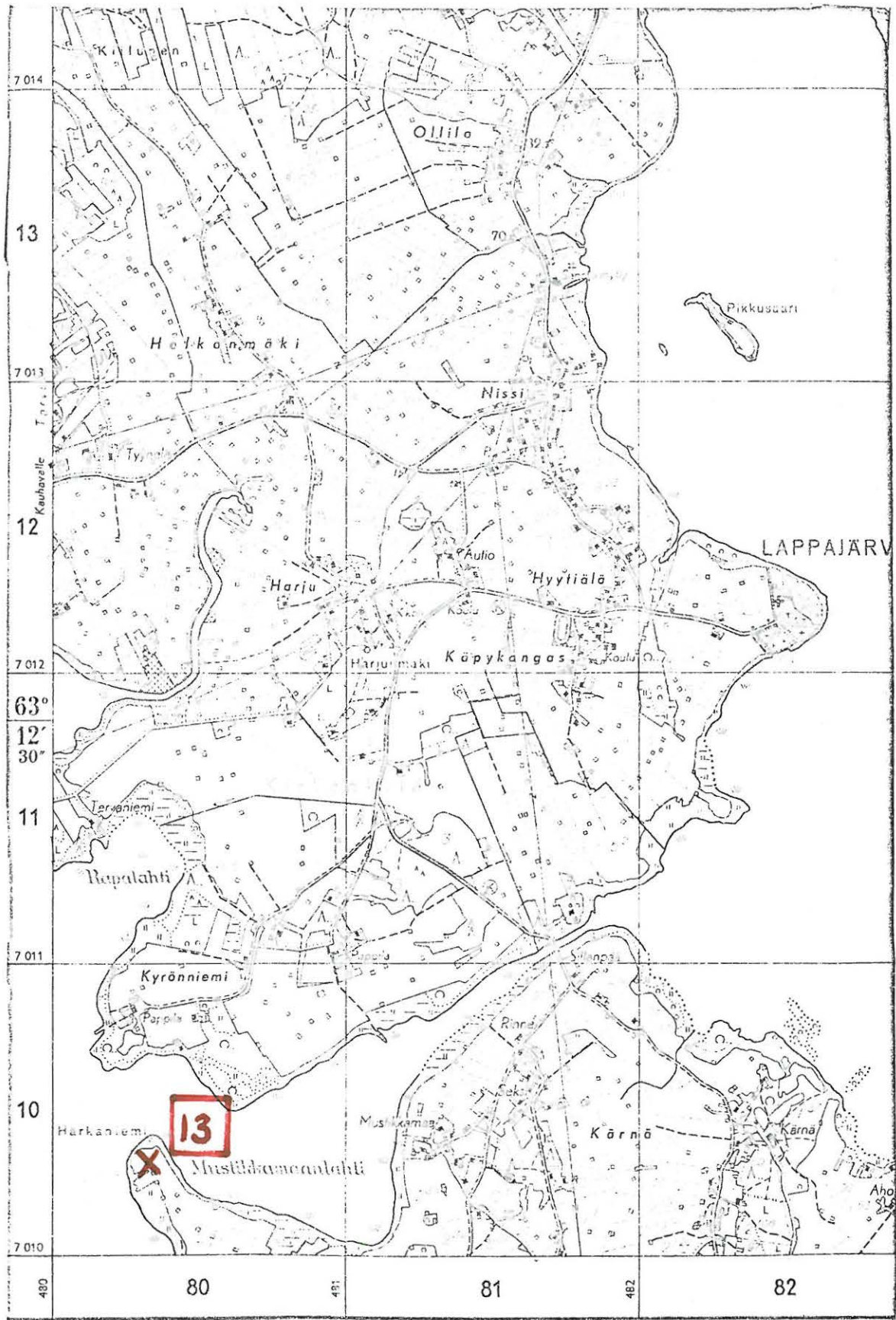
Paikalle käydessäni oli Väinö Mustikkamaan ilmoittama löytöpaikka heinäällä. Minkäänlaisia asuinpaikkamerkkejä en tavannut, vaikka paikka asuinpaikaksi maastonsa puolesta sopisikin.

Valokuva 18 (f. 47570) on otettu Härkäniemessä s:ään 54-00/

60-00. Löytöpaikat ovat taaimmaisen ladon luona, siitä n. 10 m oikealle (koilliseen).

- Ks. kartta s. 53

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 14

top.kartta 2314 04 Tarvola

x = 7011 50 (hävitetyn päära-
 y = 478 84 kennuksen paikka)
 z =

Tarvola, Hautala

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2442:127 tasataltta, löydetty Tarvolan kylästä Ollilan talon metsästä. S. Wilskmanin lähetys 1886.

KM 3933:2 tasataltta, jonka löysi Erkki Hautala Tarvolan kylästä perunamaasta 40 sylvää Lappajärven pohjoispuolella ja j joka paikka on ennen ollut tervahautana. Esineen möi museoon Jaakko Pitkäkangas 6.2. 1901.

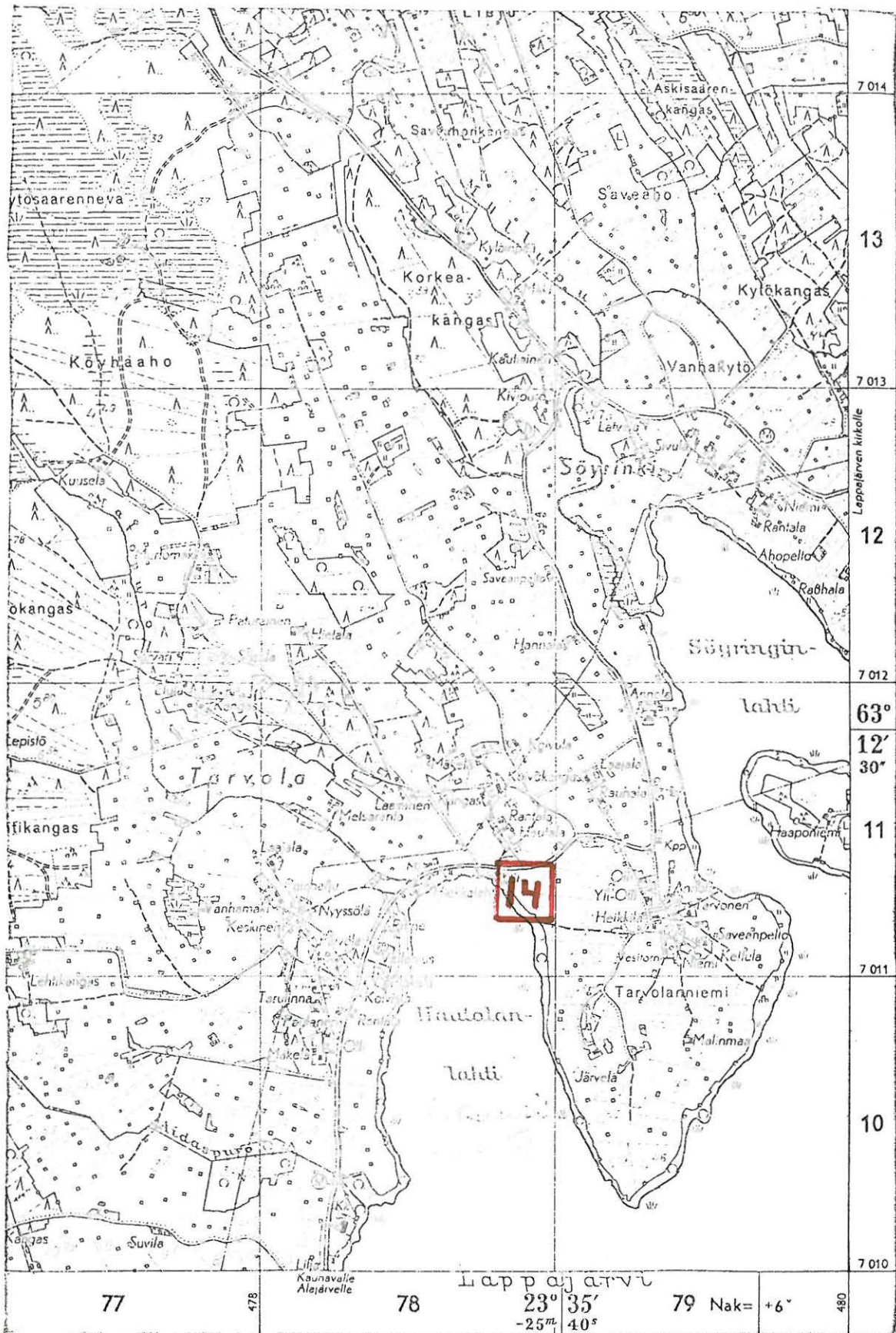
Lappajärvi-Seuran hallussa tasataltta, jonka löysi Yrjö Hautala (os. Lappajärvi, Tarvola) 22.8. 1951 Tarvolan kylän Hautalan talon (omistaja Jaakko Ollila) kartanon kaivon aluspellolta, alla Lappajärven Ruuhilahti. Esine löytyi peltotyössä.

Nykyinen Hautalan tila sija itsee Lappajärvenluoteisrannalla Hautalanlahden l. Ruuhilahden pohjukassa. Tarvolanniemi on tilan kaakkoispuolella.

Paikalla käydessäni ei mainituista löydöistä tiedetty mitään. Talon nimiä Ollila ja Hautala on käytetty po. tilasta, jonka mailta mainitut löydöt saattavat Hautalan vanhanemännän kertoman mukaan olla. Nykyisin tilan nimi on Hautamäki ja sitä omistaa Pekka Ollila, os. 62600 Lappajärvi, Tarvola.

-Ks. kartta s. 55

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi, 1:20 000)

OY TARVOLA

LAPPAJÄRVI 15

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7019 56 (til:n päärakennus)

y = 481 18

z =

Lamminkylä, Lammi

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2442:126 kehdonjalaksenmuotoinen kuokka, joka on löydetty Lammin kylästä Lammin talon pellostä. Saatua museoon Wilskmanin lähettämänä 1886.

Lammin talo sijaitsee Lamminkylässä Ähtävänjoen lounaispuolella vanhan Lappajärvi - Evijärvi - maantien varressa. Lappajärven kirkolta on paikalle matkaa n. 9 km.

Nykyään po. tilan nimi on Keskinen Onno ja sitä omistaa mv. Onni Lammi (os. 62600 Lappajärvi, Lammi), jonka kertoman mukaan mainittu esine on todennäköisesti löydetty omistamansa tilan alueelta. Tarkempia tietoja en asiasta saanut. (Tilan myöhempiä löytöjä ks. kohde LAPPAJÄRVI 5).

ks. kartta s. 57

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 16

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7017 -

y = 481 -

z =

Lamminkylä, Halkosaari

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

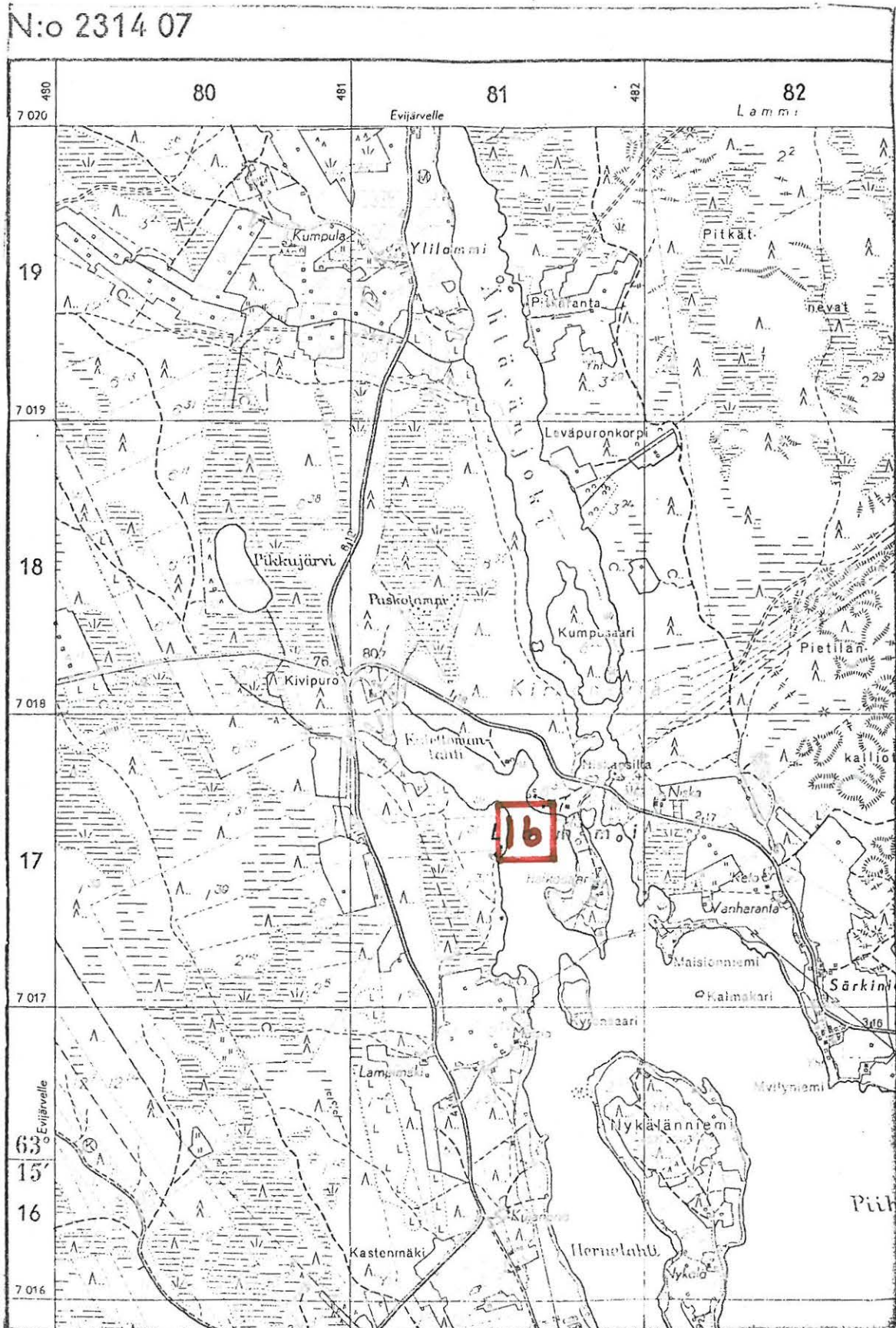
Löydöt: KM 2793:3 taltta, joka on löydetty Halkosaaresta kyynärän syvyydestä Matti Heikinpoika Nykkäsen (Nykälän ?) maalta Lammin Kylästä. Esineen lähetti museoon Salomon Wilskman 12.11. 1891.

Halkosaari sijaitsee Lappajärven luoteispäässä ja on nykyisin lähes niemenä kiinni mantereessa. Saaren koillispuolelle muodostuu kaupunki, josta alkaa Ähtävänjoki. Halkosaari on vanhastaan kuulunut Nykälän tilaan. Saari on sijainniltaan sekä maastoltaan sopiva kivikautiseksi asuinpaikaksi.

Ähtävänjoen niskaan rakennettu voimalaitos on muuttanut jonkin verran paikan topografiaa.

- Ks. kartta s. 59

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 17

top.kartta 2313 06 Karvola

x = 7009 90 (til:n päätrak.)

y = 478 16

z = 70 - 72,5

Tarvola, Alalantela

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 3842:2 kourutaltilta, löydetty Tarvolan kylän Alalantelan talon Hautamäen torpan uudispellosta, löytäjä maalari Jaakko Hautamäki. Saatu museoon Kaarlo Moilasen lähettämänä 5.6. 1900.

Alalantelan tila sijaitsee Lappajärven länsirannalla Lappajärvi - Alajärvi - maantien varressa Mukilanniemen pohjoispuolella. Tilan Rno on 8:18 ja tilan omistaa mv. Niilo Alalantela (os. 62600 Lappajärvi, Tarvola). Nykyinen isäntä ei tiennyt em.löydästä mitään, eikä myöskään osannut sanoa missä löytötiedoissa mainittu Hautalan torppa on sijainnut - " ovat niin vanhoja asioita".

- Ks. kartta s. 61

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 17

(Ote top.kartasta N:o 2313 06, Karvala. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 18

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7010 50 (tilan pöörakennus)

y = 482 33

z =

Kärnä, Ahde

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 9687 tasataltta, jonka löysi Matti Ahde talon Vääräpellostä n. 50 m tuvasta lönteen ja n. 100 m tiestä kaakkoon. Esi-
neen lähetti museoon J. Loukola 22. 7. 1933. Samasta pel-
lostä aivan läheltä on löydetty hukkaantunut "pitkittäis-
kirveen"puolikas ja n. 50 m koilliseen hukkaantuneet veitsi
ja poikkikirves.

Ahden tila Rno 1:97 sijaitsee Kärnäns ns. itäsaressa, saaren man-
tereesta erottavan salmen sillasta n. 850 m kaakkoon. Tilan omistaa
mv. Jussi Ahde (os: 62600 Lappajärvi, Kärnä).

Nykyiset asukkaat eivät tienneet keroa mitään em. löydöistä, eivät
nyöskään sitä, missä ns. Vääräpelto sijaitsi.

Löytöpaikka saattaa olla tilan pöörakennuksen länsi- tai pohjois-
puolisella viljelysmaalla, joka on osittainhiekkaperäistä rinnema-
ta. Maastollisesti paikka sopisi hyvin kivikautisekis asuinpaikak-
si.

Valokuva 19 (f. 47571) on otettu ns. Itäsaareen vievän tien
varresta s:aan 21-00/60-00. Kuvassa näkyy Ahden tilan asuinraken-
nus jonka länsipuolelta (oikealle) tai pohjoispuolelta löydöt
saattavat olla peräisin. Rinne näyttää asuinpaikaksi sopivalta.

- Ks. kartta s. 64

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 19

top.kartta 2313 06 Karvala

x = 7009 18

y = 479 92

z = 72,5 - 75

Kärnä, Ahvenniemi

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 9300 reikäkivi, jonka löysi Väinö Turunen Kärnän Ahvenniemestä, Ahvenniemen talosta n. 400 m länteen, järven pohjasta, n. 10 m nykyisestä rantaviivasta. Silmässä oli pala lahoa puuta, joka joutui hukkaan. Esineen lähetti museoon 25.11. 1930 J. Loukola.

KM 9825 kirves, jonka löysi Toivo Ahvenniemi n. v. 1924 Kärnän Ahvenniemestä n. 200 m luoteisesta ja n. 300 m lounaisesta järvenrannasta viljellystä pellosta aurattaessa. Esine KM 9300 on löydetty tämän löytöpaikan luoteiselta rannalta. Esineen lähetti museoon J. Loukola 15. 5. 1934.

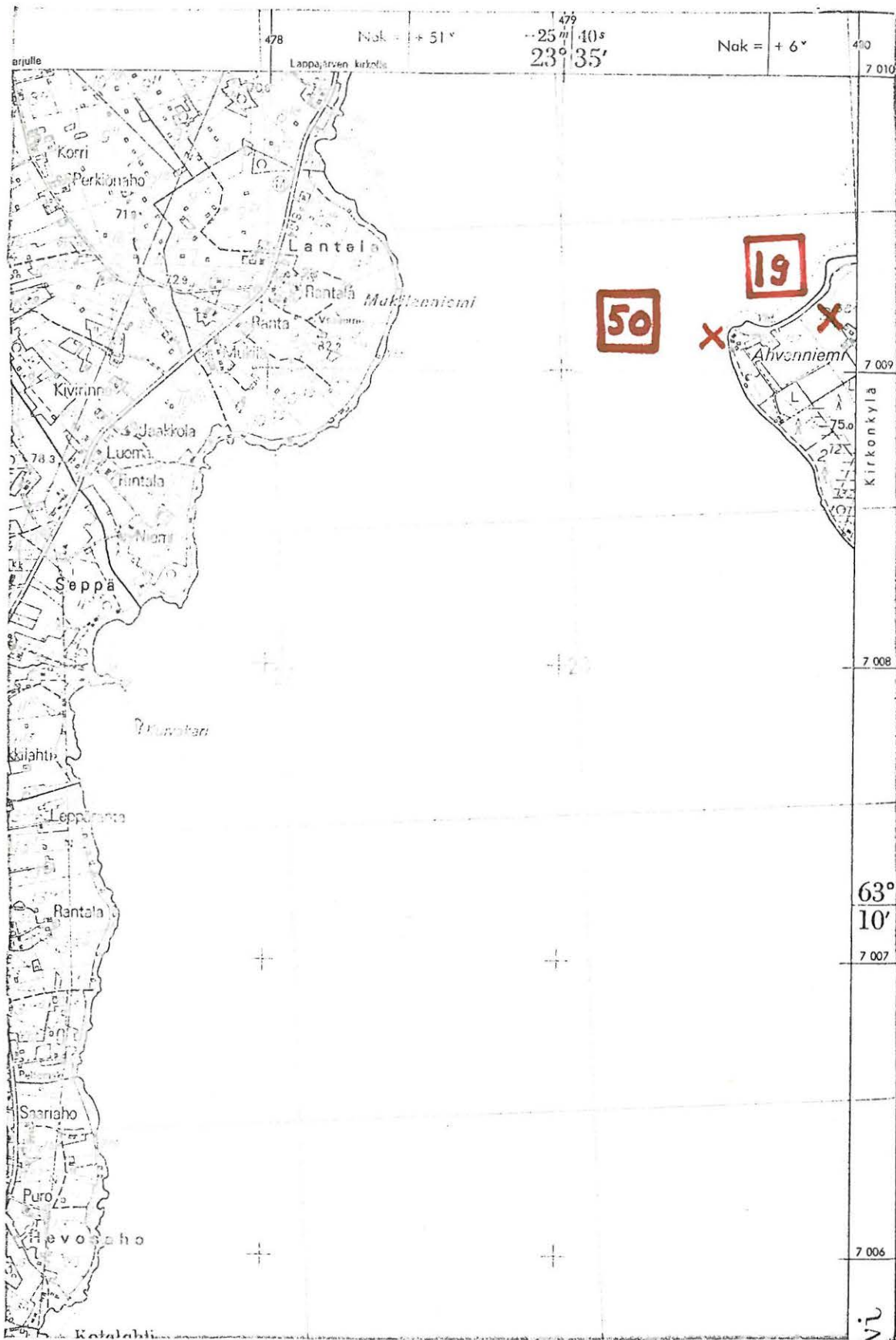
Kärnän Ahvenniemi on saaren läntisin niemi. Mukilanniemi on sitä vastapäätä mantereen puolella. Suuri osa Ahvenniemestä on viljelysmaata. Lp:n omistaa mv. Niilo Ahvenniemi, os. 62600 Lappajärvi, Kärnä. Tilan nimi on Ahvenniemi ja Rno 2:158.

Paikalla käydessäni oli lp. osittain heinällä ja osittain kynnöksellä. Maaperä on hiekkaa ja savimultaa. Mitään asuinpaikkaan viittavia merkkejä en paikalla havainnut.

Valokuva 20 (f. 42572) on otettu Ahvenniemen vievän tien luoteispuolelta s:aan 41-00/60-00, Kuvassakeskellä taustalla näkyy päittäin Ahvenniemen tilan vanha päärakennus. Sen takaa oikealta (luoteispuolelta) ovat mainitut löydöt.

- Ks. kartta s.67

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2313 06, Karvala. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 20

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7010 24

y = 482 85

z =

Kärnä, Vartianiemi

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 6585:1 kaksoistaltta, jonka löysi Einari Vartiala n. 100 syltä itään asunnostaan Hautaniemestä Lappajärven rannasta. Esineen lähetti museoon Jaakko Pitkäkangas 11.3. 1914.

Löytöpaikka on Kärnänsaaren koillisrannalla, Vartianiemestä länteen, n. 70 m tilan päärakennuksesta lähes pohjoiseen. Paikka on viljelysmaata, paikalla käydessäni heinäillä, ja maaperä on savinul-taa. Ahon tilan, johon lp. kuuluu, omistaa mv. Vilho Leväniemi, os. 62600 Lappajärvi, Kärnä. Tilan Rho on 1:130.

Paikkaa tarkastaessani en havainnut mitään kivikautiseen asuin-paikkaan viittaavaa. Korojana oli tilan vanhaisäntä Erkki Levä-niemi.

Valokuva 21 (f. 47573) on otettu päärakennuksen koillispuo-
lelta rantaan vievän tien varrelta s:aan 59-00/60-00. Ulkorakennus-
ten välistä näkyvän kukkivan pihlajan edessä on eiseen KM 6585:1
löytöpaikka.

- Ks. kartta s. 69

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 21

topp. kartta 2313 09 Kärnänsaari

x = 7009 -

y = 481 -

z = 72,5 - 80

Kärnä, Kiikkuneva

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 3881 tasataltta, joka on löydetty Kärnänsaaren Kiikkunevasta kuokkiessa. Rsineen toi museoon U.T. Sirelius 10.9. 1900.

Kiikkuneva - niminen paikka on Kärnänsaarella, ns. Keskiisaressa olevan kansakoulun länsipuolella, koulusta n. 100 - 600m länteen oleva viljelysalue. Tarkempia tietoja löydöstä en saanut.

- Ks. kartta s. 71

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 22

top. kartta 2313 09 Kärnänsaari

x = 7009 -

y= 481 -

z =

Kärnä, Tervaskangas

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: tasataltta, KM 3882, joka on löydetty Kärnänsaaresta Tervaskankaasta 1/4 m syvästä. Lahjoittaja talollinen Kärnä. Esineen toi museoon U.T. Sirelius 10. 9. 1900.

Tervaskangas - nimitystä kerrottiin käytetyn Kärnänsaaren Keskikankaan kansakoulun alueesta, jolta paikalta esine on todennäköisimmin löydetty, luultavasti kankaan itä- tai kaakkoispuolisesta rinteestä, jossa on Kärnänsaaren tilan numeroon (Rno 4) kuuluvia maita.

- Ks. kartta s. 73- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2313 09, Kärnänsaari. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 23

top.kartta 2313 09 Kärnänsaari

x = 7009 50 (tilin päärakennus)

y = 482 71

z = 72,5 - 75

Kärnä, Juuriaisaho

Kivikautinen löytöpaikka, juokka II

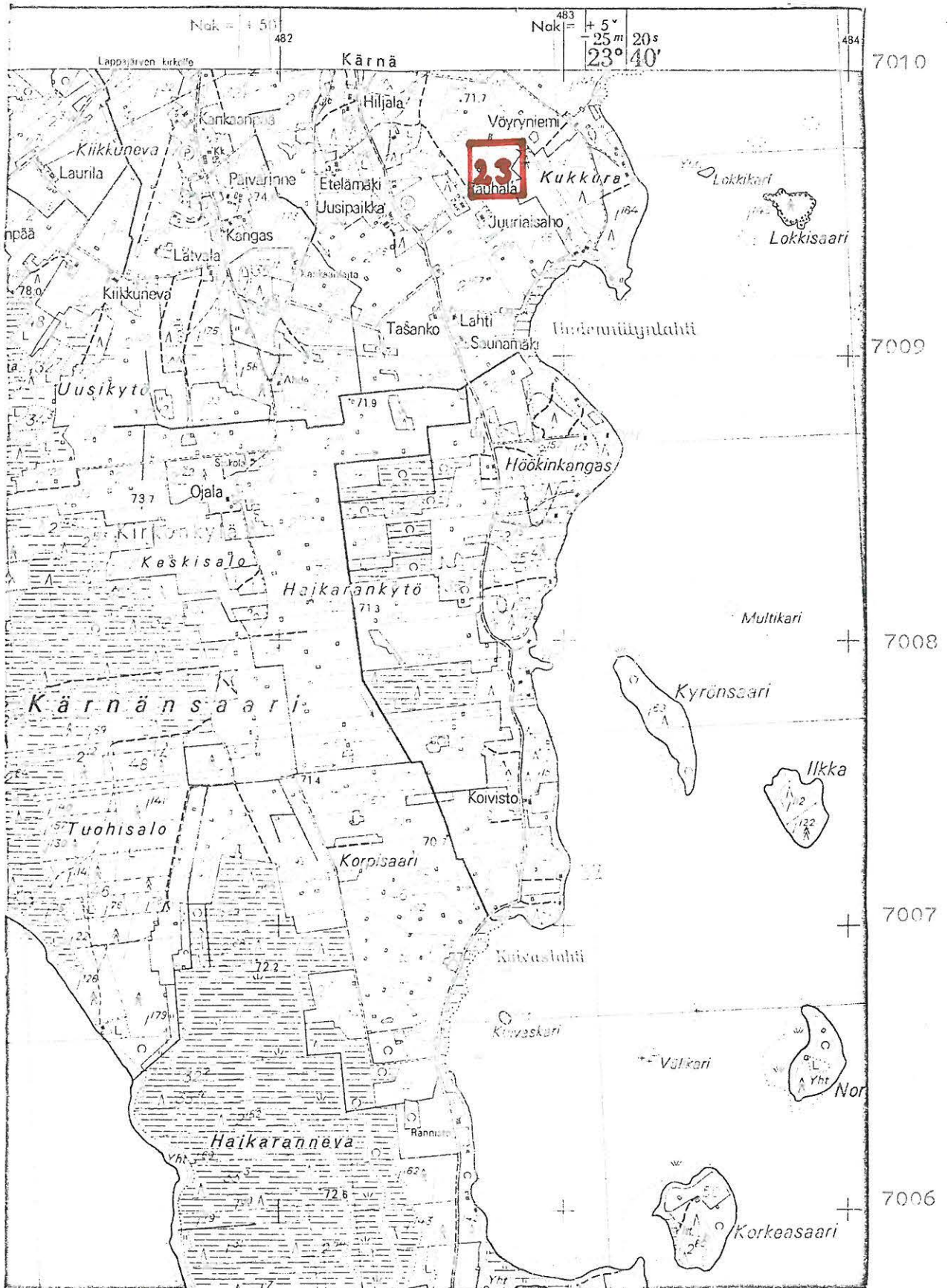
Löydöt: KM 6585:2 kourutaltilta, jonka löysi Julius Rauhala "noin pari sataa sylvettä asunnostaan S. Juuriaisahon pellolta Kärnänsaaresta". Esine saatiin museoon Jaakko Pitkäkankaan lähettämänä 11. 3. 1914.

Juuriaisahon tila sijaitsee Kärnänsaarella ns. Itäsaaren puolella, Kukkuraniemen ja Salonpäänniemeen vievän maantien välillä.

Juuriaisahon tila (Rno 1:165) on erotettu Rauhalan tilasta. Esineen KM 6585:2 lp. voi kertojan, Rauhalan isännän mukaan olla Rauhalan päärakennuksen koillis- tai itäpuolisilla pelloilla, joiden maaperä on hiekkamultaa ja savea. Tarkempia tietoja löydöstä en paikalla saanut. Myöhemmin ei sanottu esineitä Juuriaisahosta löydetyn. Juuriaisahon tilan omistaa mv. Veikko Rauhala, os. 62600 Lappajärvi, Kärnä.

- Ks. kartta s. 75

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:O 2313 09, Kärnänsaari. 1:20 000)

x = 70 - -

y = 48 -

z =

Kärnä, eteläranta

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 1107 kourutalutta, joka on löydetty Kärnäsaaren etelärannalta.

Esineen löytötietojen puutteellisuuden takia on lähempi paikallistaminen mahdotonta. Löytöpaikka saattaa olla joko Länsisarven ja Salonpäänniemen välisen Saloplahden ranta, joka on Kärnäsaaren eteläisin ranta, tai pitkäkö launaisranta Länsisarven ja Kiimalahden välillä.

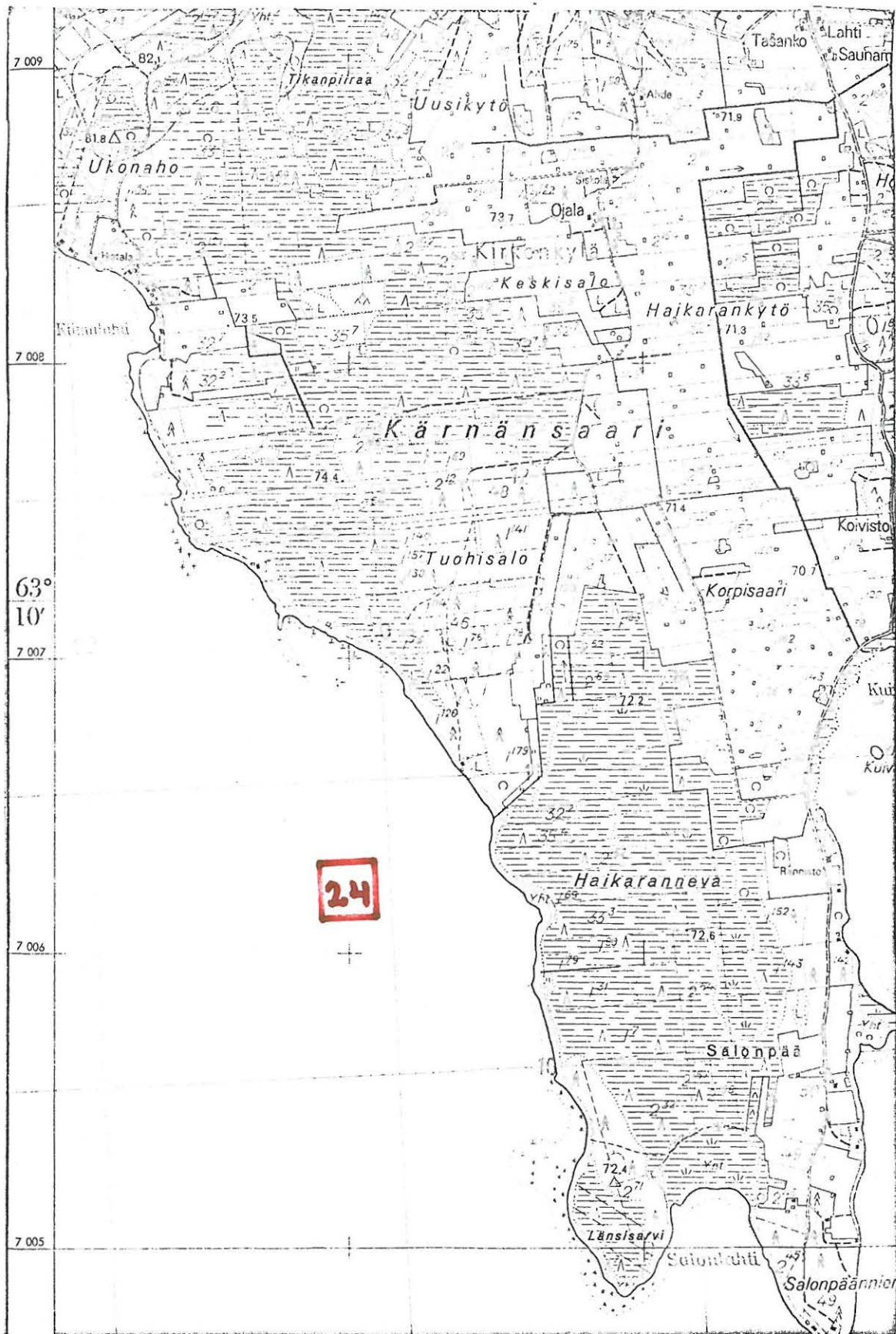
-Ks. kartta s. 77

- Lisäyksiä:

480

481

482

(ote top.kartasta N:o 2313 09, Kärnänsaari. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 25

top.kartta 2314 07 Lappajärvi
 x = 7014 60 (tilan päärakennus)
 y = 484 55
 z =

Itäkylä, Viinämäki

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 3757:2 osa tuuranmuotoisesta aseesta, jonka löysi Jaakko Juhonpoika Viinämäki pellosta ensimmäisestä asuinpaikasta Lappajärven rannalta itäpuolelta taloa m - (?) ikkosesta.

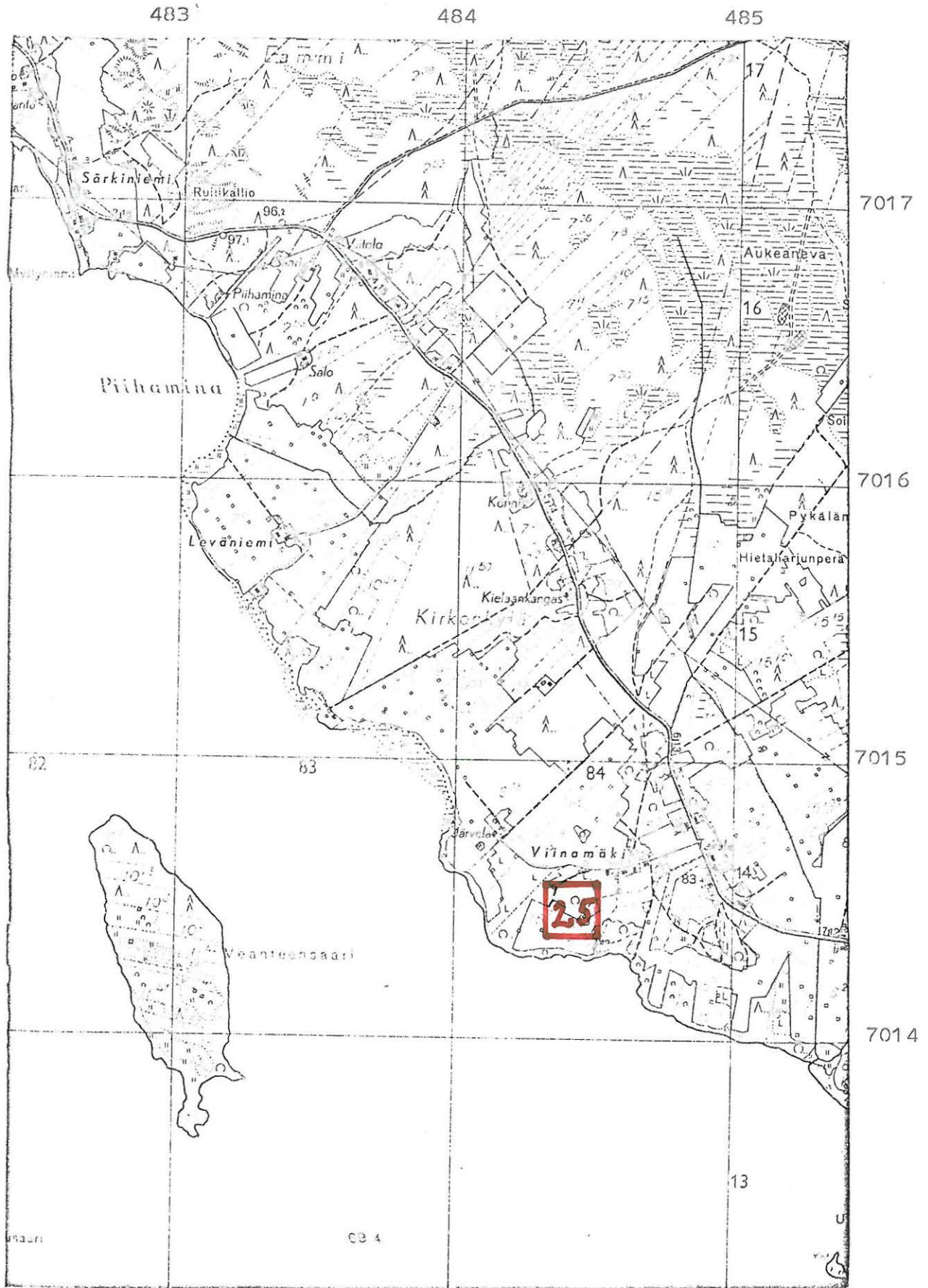
Viinämäen talo sijaitsee Lappajärven koillisrannalla Viinämäki-nimisessä kylänosassa. Lappajärven Veanteensaari on vastapäätä Viinämäkeä.

Käydessäni Viinämäen talossa ja löytöä tiedustellessani eivät nykyiset asukkaat osanneet siitä mitään kertoa, eikä muita kiviesineitä sanottu paikasta löytyneen.

Nykyisin on tilan nimi Kallela 15:7, ja sen omistaa mv. Eemeli Viinämäki os. 62660 Itäkylä.

- Ks. kartta s. 79

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 26

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7012 35 (tilan päärakennus)

y = 481 44

z =

Käpykangas, Kanttorila

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

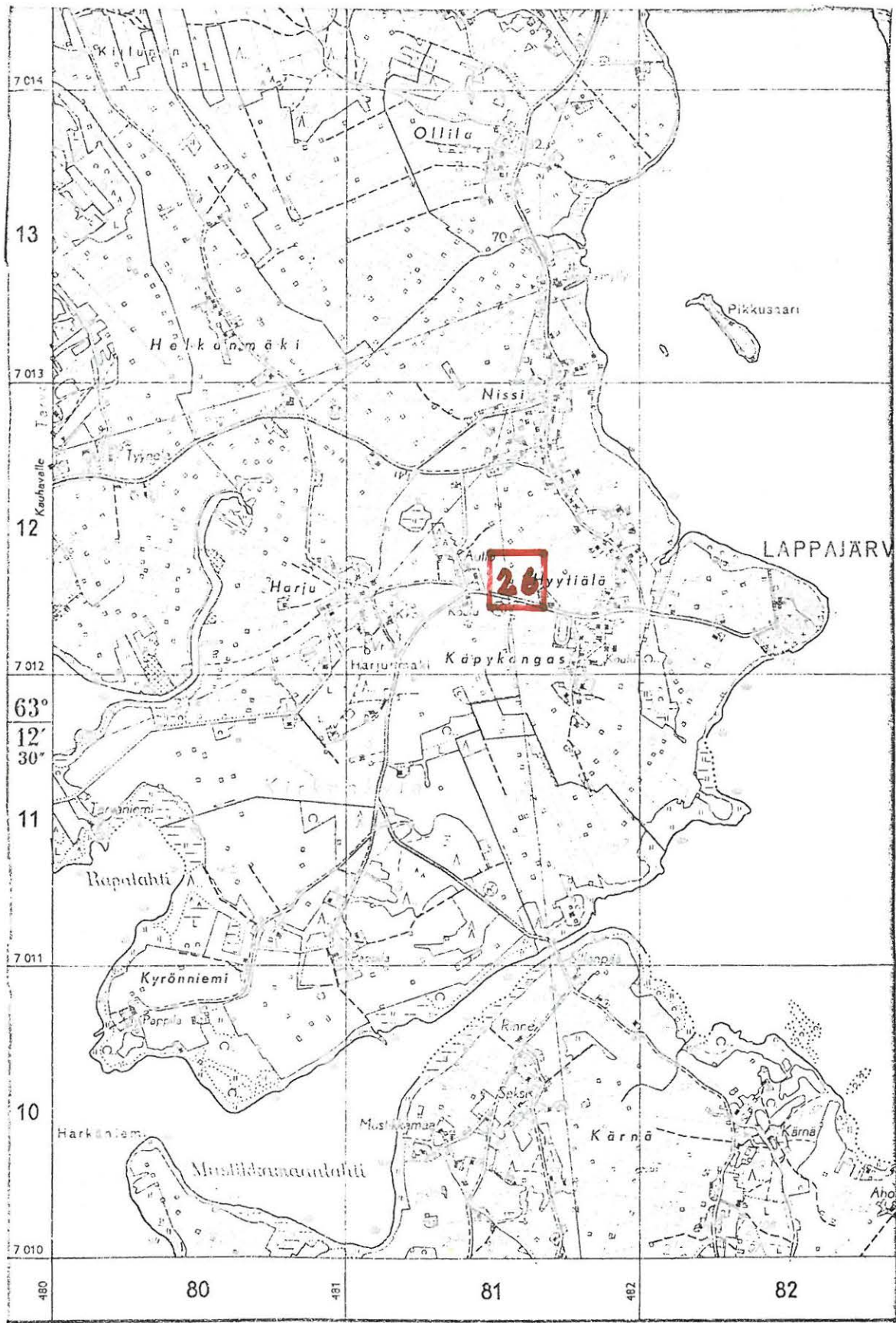
Löydöt: 2442:124 kourutalitta, löydetty Kirkonkylän vanhan lukkarin pellosta. Esine saatu museoon S. Wilskmanin lähettämänä 1886.

Lappajärven kanttorila sijaitsee Kirkonkylässä Käpykankaan luoteislaidalla. Tilan nimi on Autio Rno 15:12, ja sen omistaa Lappajärven seurakunta.

Esine KM 2442:124 lienee löydetty jostakin mainitun tilan lähistöltä. Tarkempia tietoja en asiasta saanut.

- Ks. kartta s. 81

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 27

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7011 -

y = 488 -

z =

Vieresjoki, Repulinneva

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 11610 poikkikirves, joka on löydetty n.v. 1921 Vieresjoen varrelta Repulinnevasta. Esinettä on säilyttänyt op. M.J. Leinonen, joka kuoli n. v. 1936. Konst. Sadeharju löysi po. esineen Leinosen jäämistöstä ja lähetti sen museoon 26.8. 1946.

Rauman seminaarin kokoelmassa (Savonlinnan museo) tasataltta, joka löydettiin Repulinnevalta uuden ojan pohjasta n. 50 - 60 cm syvältä. Löytäjä Matti Sadeharju, os. Lappajärvi, Itäkylä, Esine on löydetty heinäkuussa 1932.

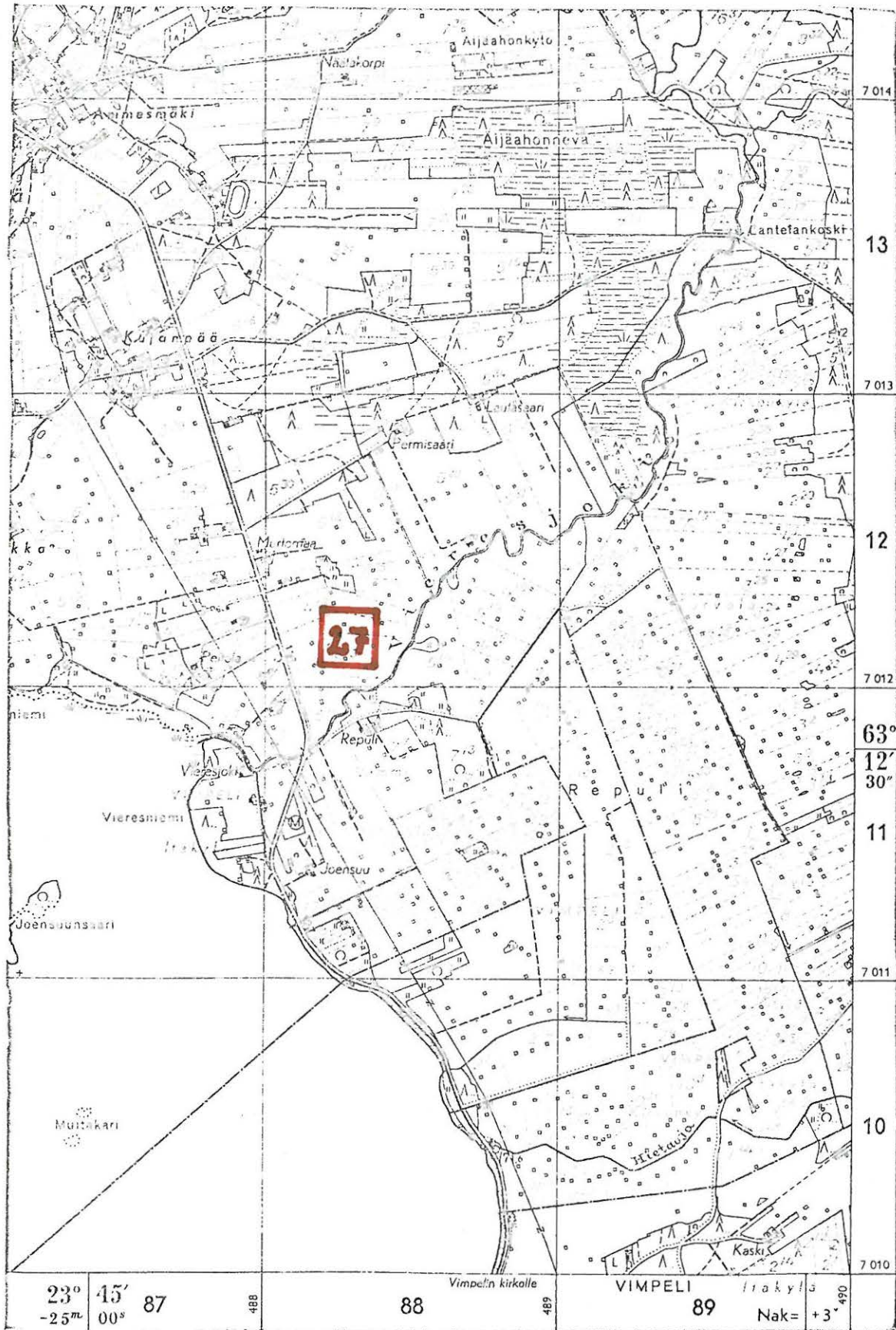
Repuli-niminen niittyalue tai neva sijaitsee Lappajärven itärannalla ja rajoittuu kaakkoispuolella Alajärven kunnan rajaan. Nevan läpi virtaa Vieresjoki.

Mainitut esineet on löydetty jostakin Repulin alueelta. Tarkempia tietoja niiden löytöpaikoista en saanut. Matti Sadeharjun samotaan kuolleen, ja toisten tietojen mukaan hän "asuu jossakin Lapissa".

(Ks. kohde LAPPAJÄRVI 59)

- Ks. kartta s. 83

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi, 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 28

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7014 02 (tilan päärakennus)

y = 487 32

z =

Itäkylä, Ammesmäki

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: 2442:130 "keihäänterä (?) ", löydetty Ammesmäen "kylästä"Antti Antinpoika pellolta löytänyt. Saatua museoon S. Wilsk-
manin lähettämänä 1886.

Ammesmäki ja samanniminen talo sijaitsevat Lappajärven Itäkylässä Lappajärven koillisrannasta n. 1 km koilliseen Laminkylä - Vinpeli-
tien ja ja mainitusta tiestä Veteliin haarautuvan tie risteyksestä
n. 250m koilliseen.

Paikalla käydessäni ja asiaa tiedustellessani eivät asukkaat osanneet
kertoa löydöstä mitään. Ei myöskään tullut selväksi, onko löytötie-
doissa mainittu Antti Antinpoika asunut kostilaa tai ollut siellä työs-
sä. Todennäköisesti esine on tältä tilalta, muitakaan Ammesmäkiä ei
Lappajärvellä ole.

Nykyisin Ammesmäen omistaa mv. Taavi Rintala (os. 62660 Itäkylä).
Tilan nimi on Rintala ja Rno 7:2.

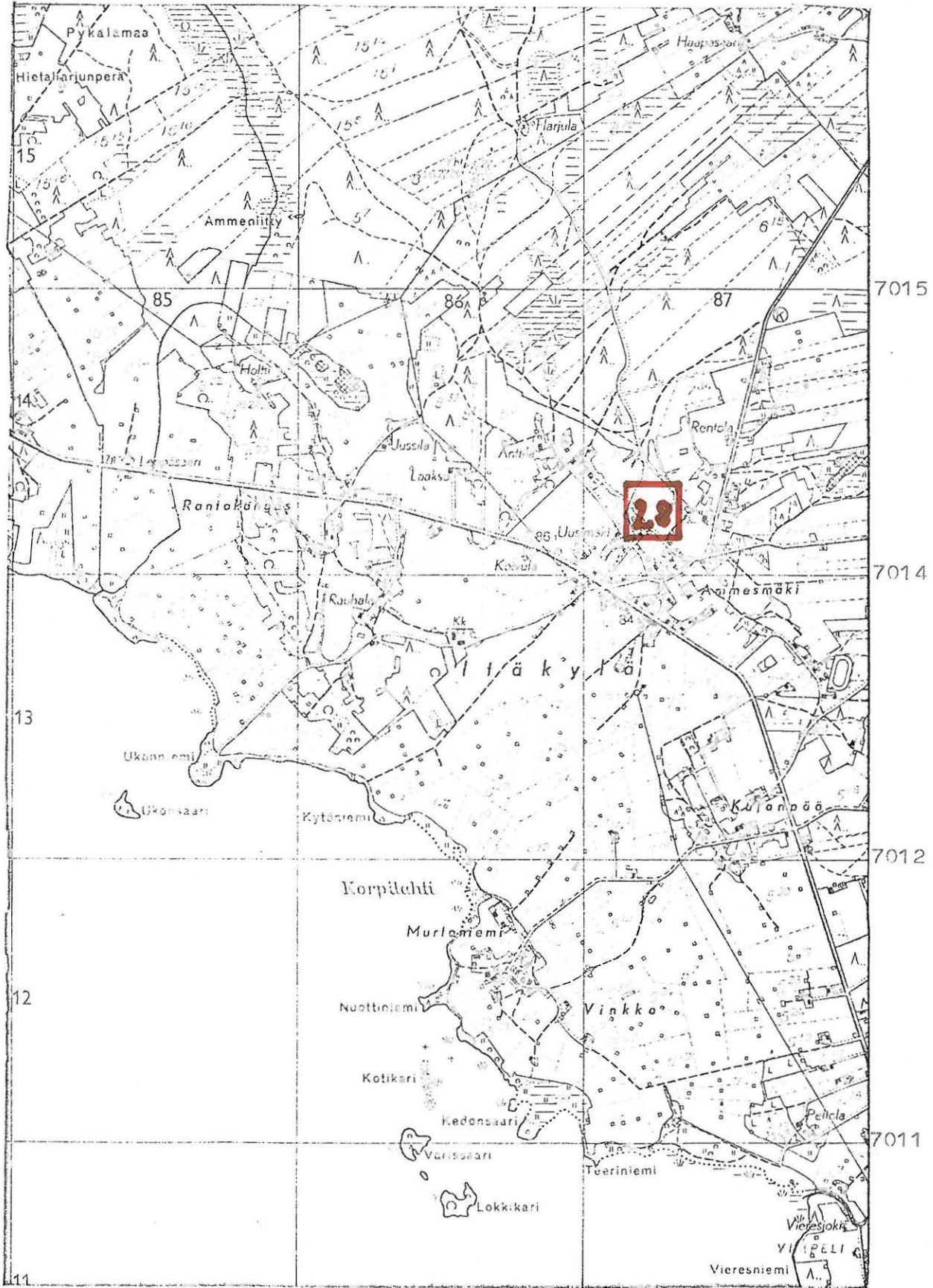
- Ks. kartta s. 85- Lisäyksiä:

485

486

487

488

(Ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi.1:20 000)

LAPPAJÄRVI 29

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7017 12 (tilan päärakennus)

y = 482 60

z =

Lamminkylä, Särkiniemi

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: 2442:125 kiviesineen kappale, joka on löydetty Lamminkylästä Matti Särkiniemen pellosta. Saatu museoon S. Wilskmanin lähetämänä 1886.

Särkiniemi ja sillä oleva Särkiniemen tila sijaitsee lähellä Lappajärven luoteispäätä järven koillisrannalla. Vastapäätä Särkiniemellä on Lappajärven vastakkaisella rannalla Nykäläniemi.

Särkiniemen tilalla käydessäni ja mainittua esinelöytöä tiedustellessani eivät nykyiset asukkaat osanneet kertoa löydöstä mitään. Särkiniemen tilan omistaa mv. Olavi Särkiniemi (os. 62660 Itäkylä) ja tilan Rno on 2:31.

Haastateltavat kertoivat Särkiniemen rannassa olleen nyttemmin hävinneitä "lappalaisten hautoja ". (Ks. Kohde LAPPAJÄRVI 30).

= Ks. kartta s. 87

-- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 30

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 -

y = 483 -

z =

Lamminkylä, Piihamina

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 5153:1 kourutaltoa, joka on löydetty Lamminkylän Piihaminan rannasta itäpuolelta Lappajärveä 3 korttelin syvyydestä "entisten lappalaisten raunioitten" läheltä n. 300 sylvää maantieltä. Löytöjä Antti Lehikoinen, Rotoisin Yli-Hännästä. Esine on saatu museoon Jaakko Pitkänkankaan lähettämänä 29. 7. 1908.

Piihamina-niminen lahti on Lappajärven luoteispäässä järven koillisrannalla Myllyniemen ja Leväniemen välissä. Tarkempia tietoja esineen löytöpaikasta en saanut. (Vrt. kohde LAPPAJÄRVI 29 ja siinä mainitut "lappalaisten haudat".)

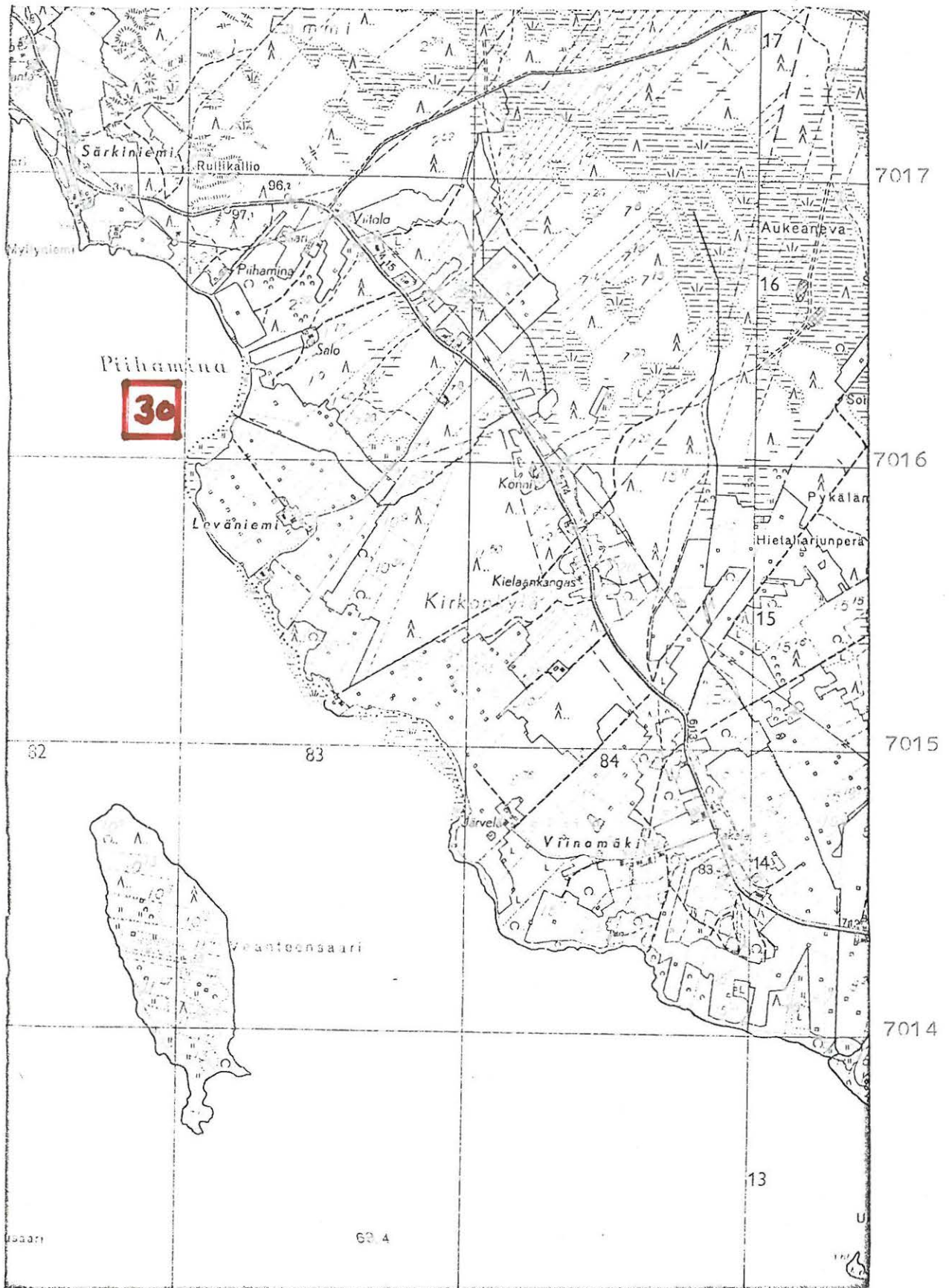
- Ks. kartta s. 89

- Lisäyksiä:

483

484

485

(ote top.kartasta II:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 07

y = 483 08

z =

Särkiniemi, Rullikallio

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: 16151 kourutaltta, jonka löysi talvella 1963 työm. Matti Kalliokangas (os. Räyrinki, Kalliojärvi) Lappajärven Lamminkylästä Särkiniemen maalta Lappajärvi - Vimpeli - tietyömaalta Särkiniemen puron rannasta Rullikallion alta.

Rullikallio on Lappajärven luoteispään koillisrannalla Särkiniemen talosta n. 500 m kaakkoon. Rullikallion ympäristöä tarkastaessani en mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa havainnut. Rullikallio kuuluu Särkiniemen tilaan (ks. kohde Lappajärvi 29).

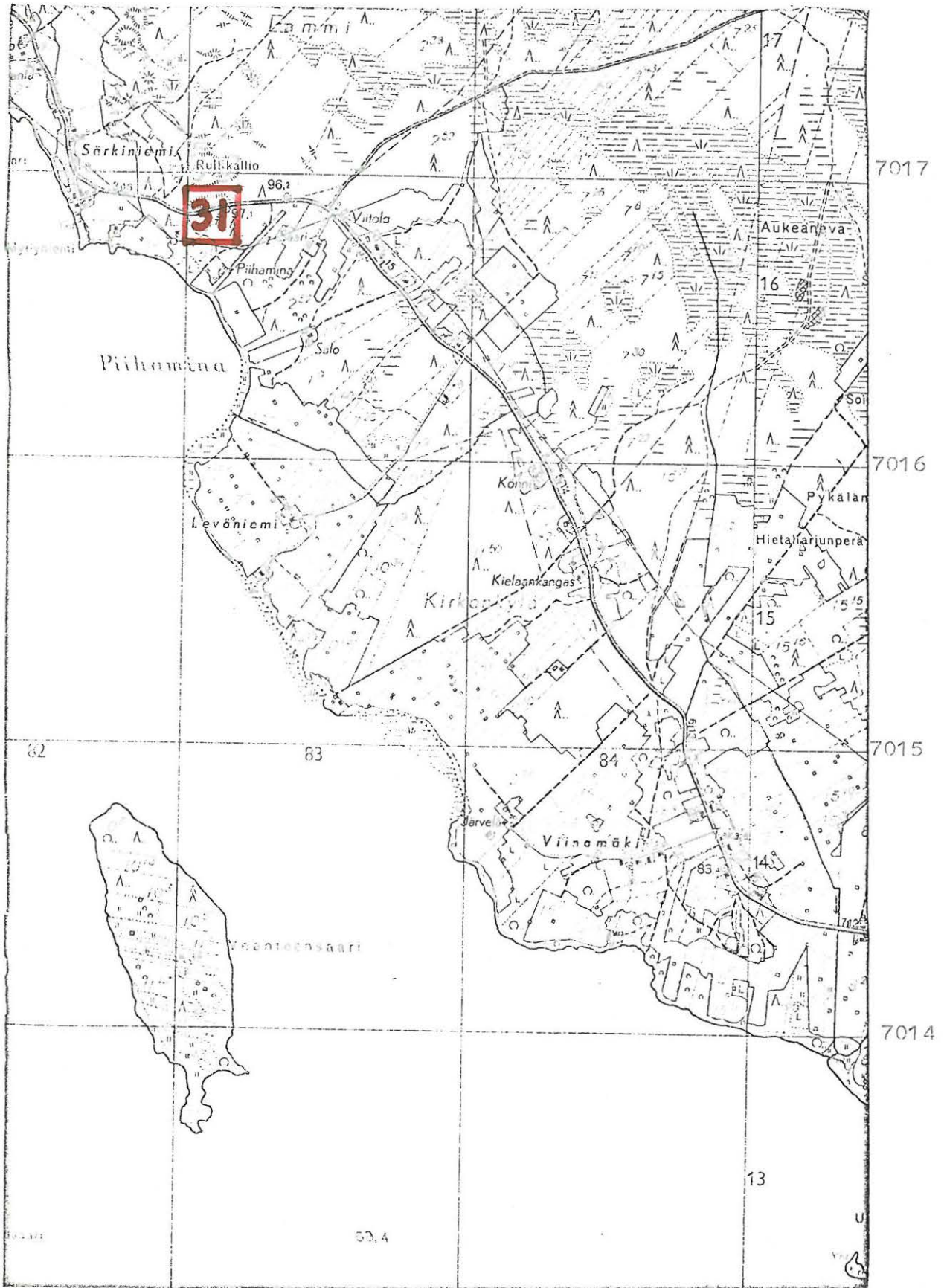
- Ks. kartta s. 91

- Lisäyksiä:

483

484

485

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 32

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7014 -

y = 481 -

z =

Kirkonkylä, Timo

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 4250:1 keihään tai nuolenkärki, jonka löysi Juho Timo uudelta vainioltaan kyntäessä Timon kylän maalta. Esine on saatu museoon neiti E. Welinin tuomana.

Lappajärven kirkonkylässä on Timon taloja Ollilan ja Cravan taloryhmien välillä Lappajärvi - Evijärvi - maantien varressa, kirkolta n. 2 km luoteeseen.

Esine KM 4250:1 on luultavasti löydetty jostakin mainittujen talojen lähistöltä. Tarkempia tietoja en asiasta saanut.

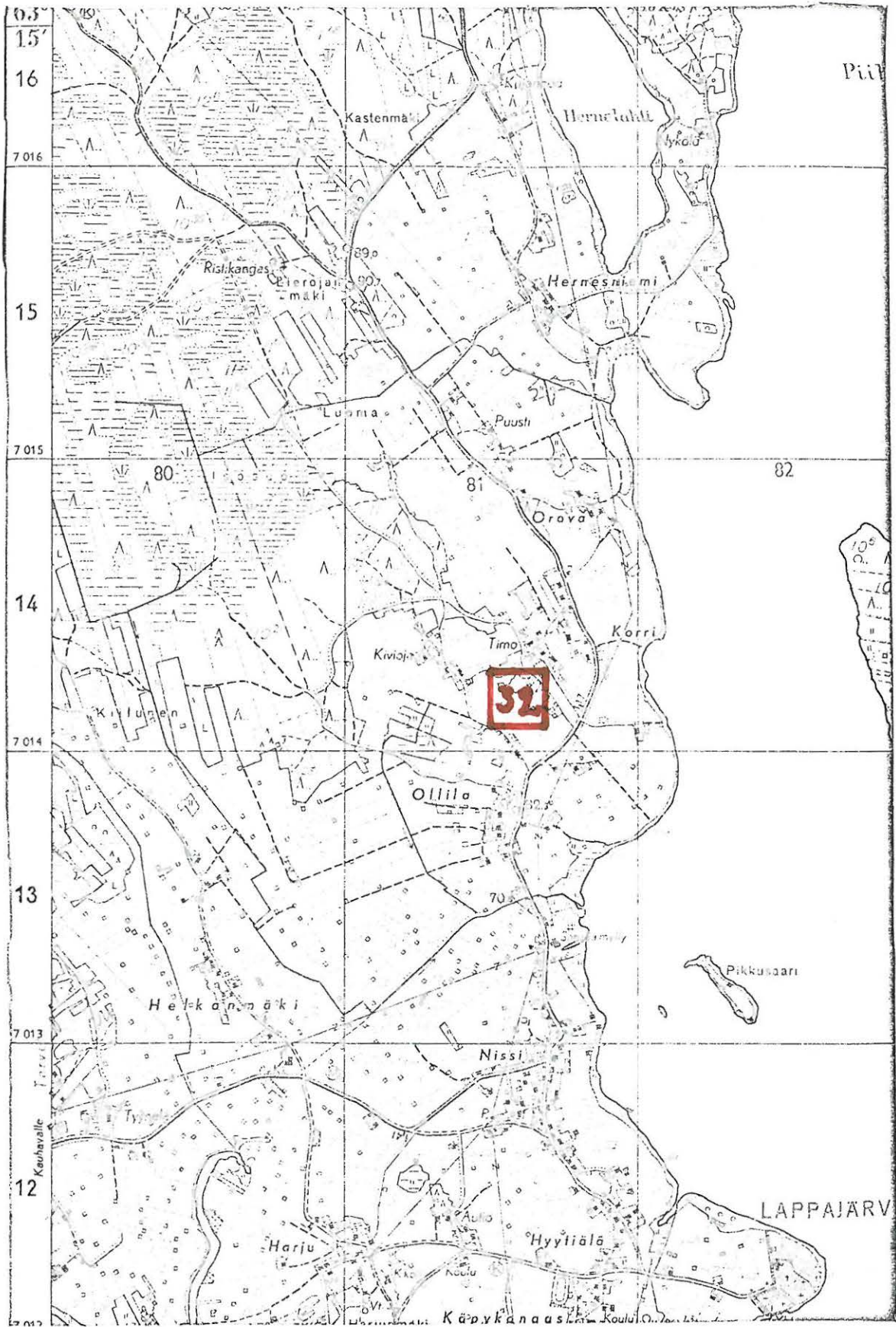
- Ks. kartta s. 93

- Lisäyksiä:

480

481

482

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 33

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7015 -

y = 481 -

z =

Lamminkylä, Hernesniemi

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2442:134 vasarakirveen tapaan tehty hakkuuase, joka on löydetty Lamminkylästä Hernesniemen pellosta. Esine on saatu museoon s. Wilskmanin lähettämänä 1886.

KM 3173:4 tasataltta, joka on löydetty santakuopasta Hernesniemen maalta. Esine on saatu museoon J. Kaupin lähettämänä 24. 12. 1895.

Vaasan ruotsalaisessa lyseossa (Ranckenin kokoelma no 101) tasataltta, joka on löydetty Hernesniemen pellosta.

Em säilytyspaikassa no 103 tasataltta, joka on löydetty pellosta Hernesniemestä.

Lamminkylän kansakoulussa pohjalainen kirves, jonka löysi Heikki Hernesniemi Lappajärven Lamminkylästä.

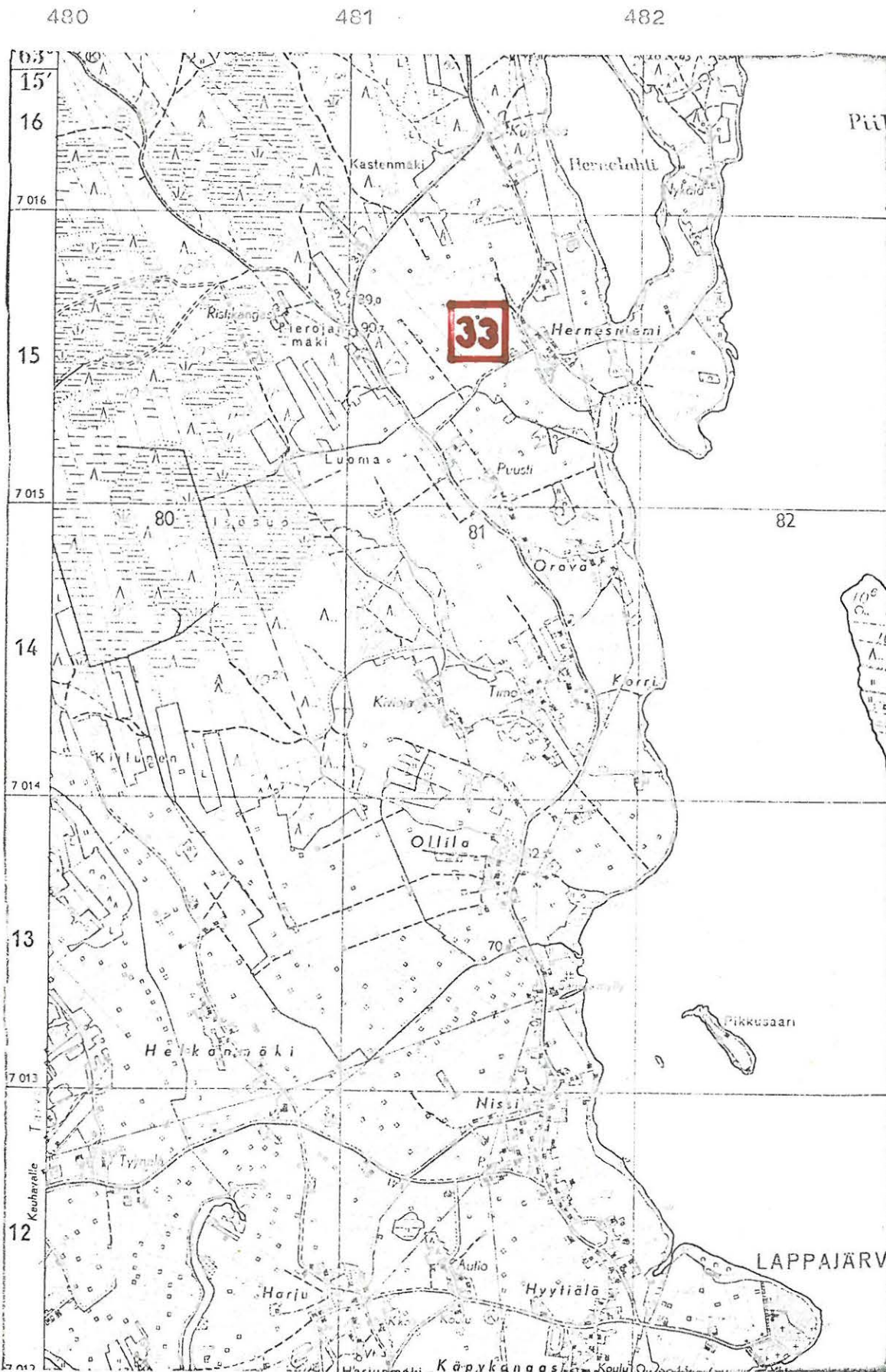
Hernesniemen taloryhmä sijaitsee Lappajärven Lamminkylässä Lappajärven länsirannalla Nykälänniemen tyvessä. Kirkolta on paikalle matkaa runsaat 3 km Lappajärvi - Evijärvi - tietä myöten.

Hernesniemen tilan mailta on eri aikoina löydetty useita kiviesineitä. Kaikki löydöt ovat niin vanhoja, että niistä eivät talon nykyiset asukkaat osanneet kertoa mitään. Erääksi löytöpaikaksi epäiltiin Kastennäkki - nimistä paikkaa, joka on vanha hiekanottoaika. Se sijaitsee n. 700 m talosta koilliseen. Kastennänessä ei kuitenkaan mitään asuinpaikkamerkkejä näkynyt, vaikka paikka maastollisesti asuinpaikaksi sopisikin.

Kerojana oli mv. Heikki Hernesmäki, os. 62600 Lappajärvi.

- Ks. kartta s. 96

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 34

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7010 44 (tilan päärakennus)

y = 481 32

z =

Kärnä, Mustikkamaa

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: 2413 tasataltta, joka on löydetty perunoita kuokkittaessa Mustikkamaan talon pellosta. Esineen lahjoitti museoon ylioppilas Kustaa Saari.

Mustikkamaan tila sijaitsee Kärnänsaaren lounaisosassa Mustikkamaanlahden rannassa.

Nykyisin tilan nimi on Äyräs Rno 2:12 ja sitä omistavat Väinö ja Antti Mustikkamaa, ed:n osoite 62600 Lappajärvi, Kärnä.

Paikalla käydessäni ei em. kiviesineen löytöpaikasta osattu sanoa mitään, ja siis tarkempia tietoja kuin jostakin tilan alueelta, mahdollisesti rakennusten lähistöltä en saanut. (Ks. kohde LAPPAJÄRVI 13).

- Ks. kartta s. 98

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 35

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7018 18

y= 481 72

z =

Lamminkylä, Välijoki

Kivikautinen löytöpaikka, luokka

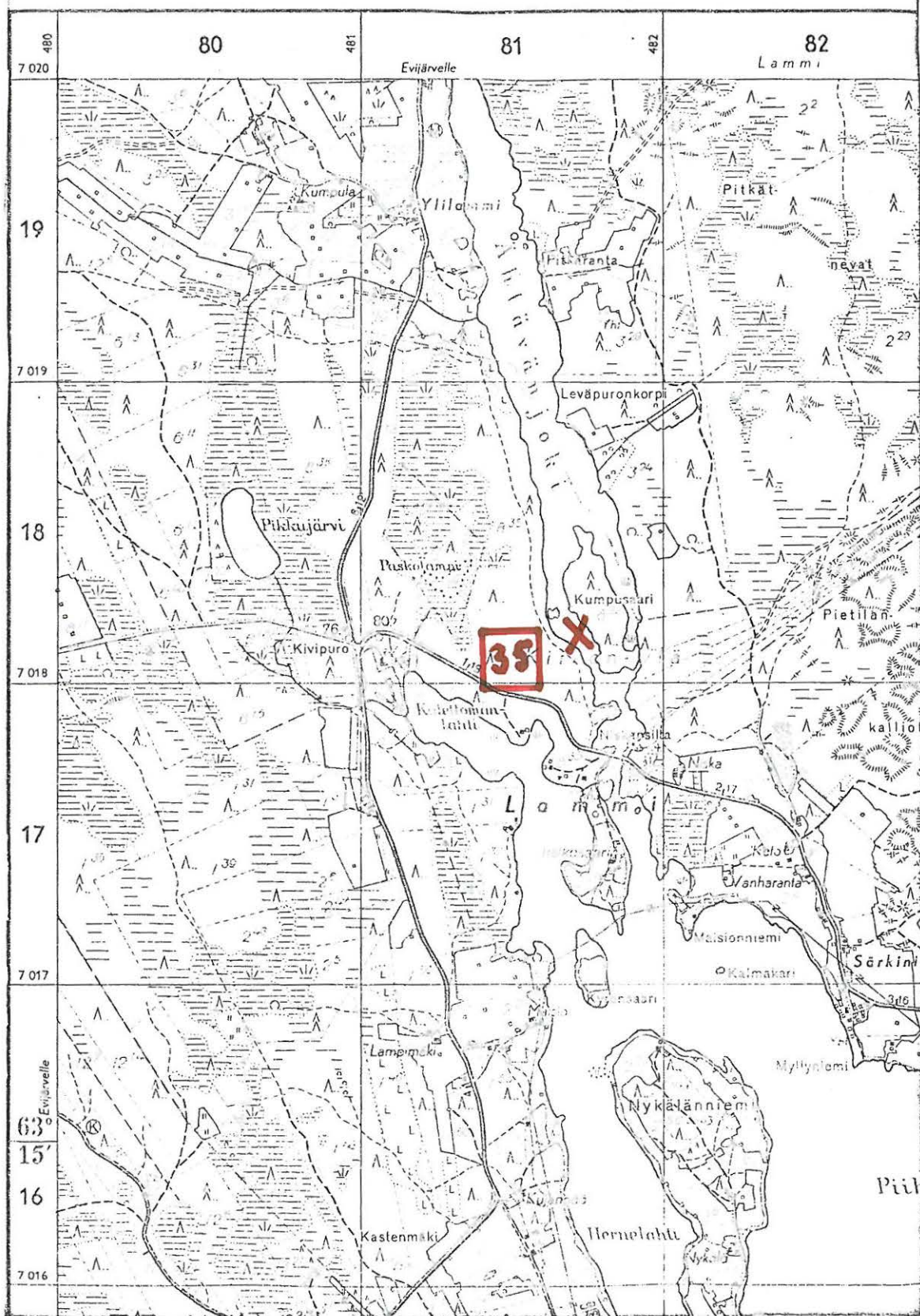
Löydöt: KM 14877 veneenmuotoinen vasarakirves, jonka löysi työm. Her-
nesniemi huhtukuussa 1960 Lappajärven niskan alapuolelta
Välijoessa olevan suuren Kumpusaaren länsipuolelta joen poh-
jasta. Joki oli perkauksen takia laskettu kuiville. Esineen
lähetti museoon Väinö Tuomaala 23. 5. 1960.

Löytösuhteista päätellen kysymyksessä on irtolöytö. Paikan topogra-
fia on jonkin verran muuttunut, kun jokeen rakennettiin voimalaitos.
Em. esineen löytäjän kerrottiin lähtemään merille.

- Ks. kartta s. 100

- Lisäyksiä:

N:o 2314 07

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi.1:20 000)

LAPPAJÄRVI 36

top. kartta 2313 06 Karvala

x = 7008 -

y = 477 -

z =

Tarvala, Luomala

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöy: KM 3842 : 1 tasataltta, jonka löysi Vihtori Luoma Tarvalan kylän Luoman talon pellosta kyntäessä. Esineen lähetti Kaarlo Moilanen museoon 5. 6. 1900.

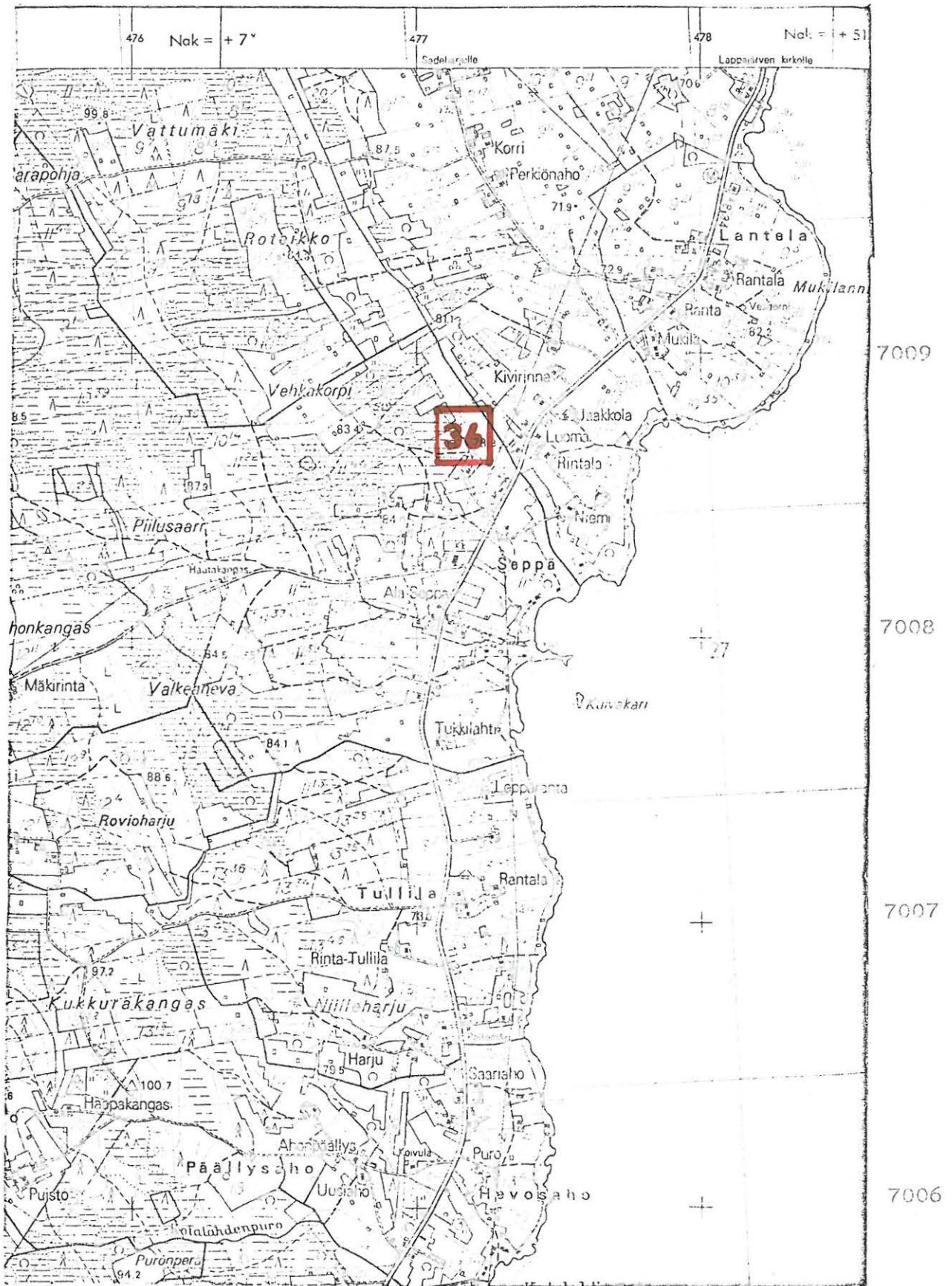
Tarvalan kylän Luomala on Lappajärven länsirannalla Seppä- nimisessä kylänosassa. Lappajärvi - Alejärvi maantien ja siitä eroavan Kauhavalle vievän tien haarasta on Seppään matkaa n. 4 km Lappajärvelle päin.

Esine KM 3842:1 on todennäköisesti löydetty jostakin lähistöltä, koska löytötiedoissa mainittu Vihtori Luoma on po. tilalla asunut. Myöhempiä on Luoman tila jaettu ainakin neljään osaan perillisten kesken.

Tarkempia tietoja en asiasta saanut.

- Ks. kartta s. 102

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2313 06, Karvala.1:20 000)

LAPPAJÄRVI 37

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7014 32 (tilan päärakennus)

y = 481 83

z =

Kirkonkylä, Korri

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2675:518 taltan katkelma, joka on löydetty Kirkonkylän Korrin talon pellolta ja saatu museoon S. Wilskmanin lähettämänä 7. 2. 1890.

Korrin talossa säilytetään reikäkiveä, jonka löytänyt mv. Matti Korri Lappajärven kirkonkylästä Korrin talon maalta.

Kirkonkylän Korrin talo on Lappajärven länsirannalla Korrin kylän osassa Ollilan ja Oravan taloryhmien välillä vanhan Lappajärvi - Evijärvi-maantien varressa, Lappajärven kirkolta runsas 2 km Evijärvelle päin.

Paikalla käydessäni ei esineiden löytöpaikkoja osattu sanoa eikä taloon säilytettäväksi luovutettua reikäkiveä löytynyt.

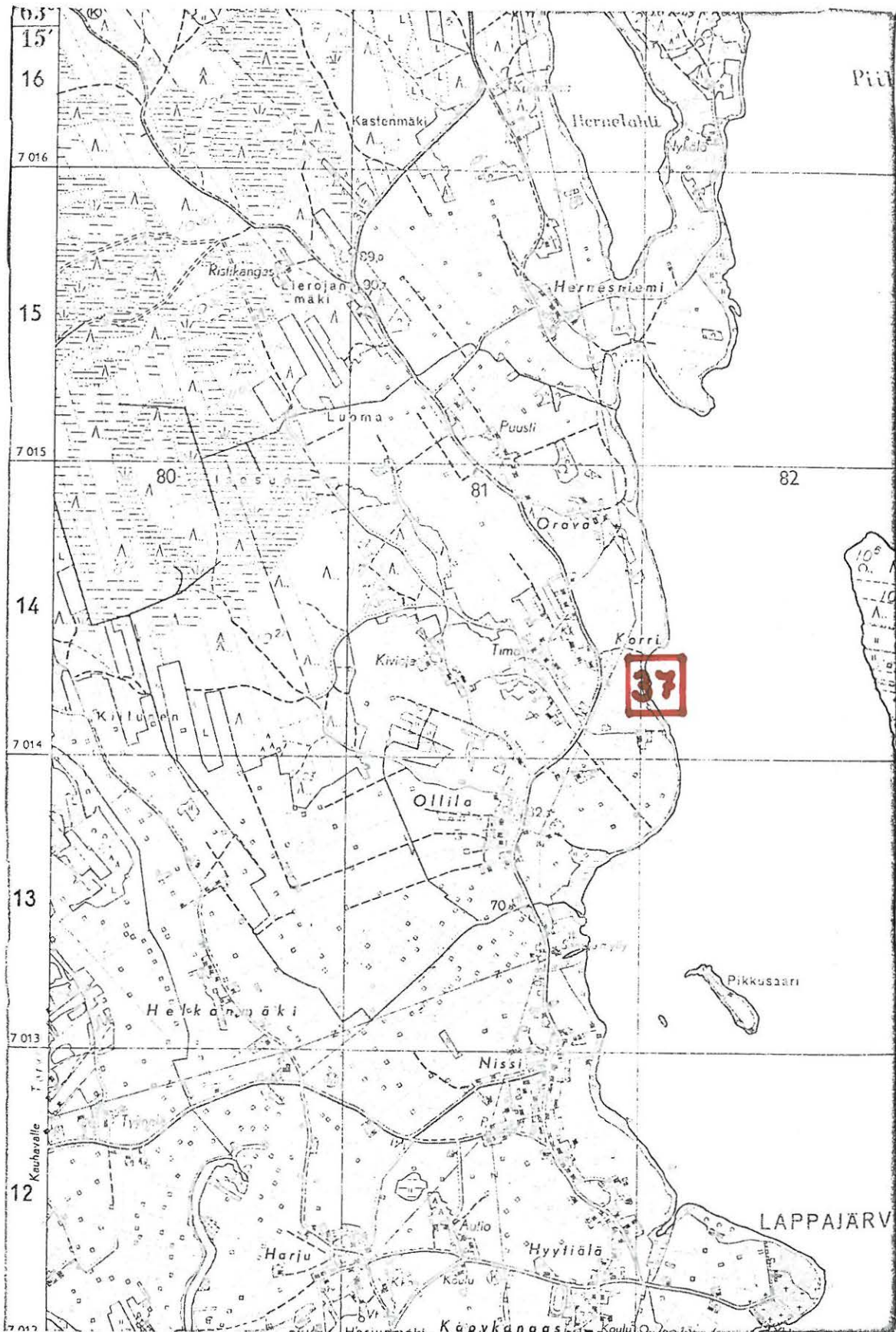
Korrin tilan Rno 12:8 omistavat velj. Korri, os. 62600 Lappajärvi.

- Ks. kartta s. 104

- Lisäyksiä:

481

482

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 38

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

X = 7013 87 (tilan pöörakennus)

y = 481 53

z =

Kirkonkylä, Ollila

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2675:514 " isonpuoleinen epätietoinen ase", joka on löydetty Kirkonkylän Matti Ollilan talon pellon ojasta. Esine on saatu museoon S. Wiiskmanin lähettämänä 1890.

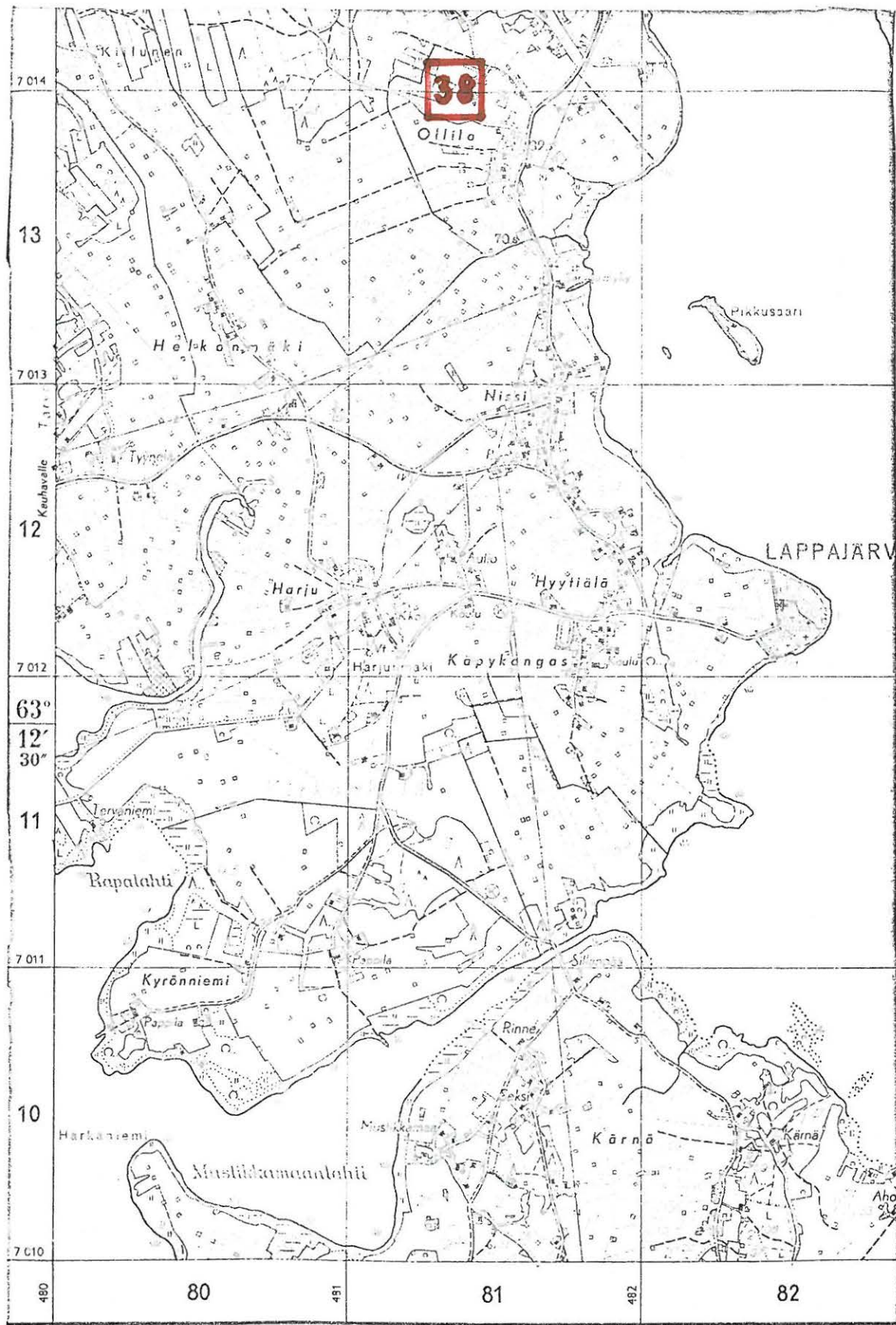
Ollilan talo on Lappajärven kirkonkylässä Nissin ja Korrin taloryhmien välillä Lappajärvi - Evijärvi - maantien varressa tien länsipuolella . Kirkoita on Ollilaan matkaa n. 2 km .

Paikalla käydessäni ja löytötietoja kysellessäni ei asiasta osattu kertoa mitään muuta kuin, että Matti Ollila on talossa aikoinaan isännöityä pitänyt. Näin ollen em.löytö voi olla peräisin tilan alueelta, luultavimmin rakennusten itäpuolelta Lappajärven viettävästä rinteestä.

Tilan nimi on Uusitupa 10:21 (tila on luultavasti jaettu) ja sen omistaa mv. Juhani Ollila, os. 62600 Lappajärvi.

= Ks. kartta s. 106

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 39

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7012 82

y = 481 56

z =

Kirkonkylä, Ahonen

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2442:122 tasataltta, joka on löydetty Kirkonkylän Savolan torpparin pellosta ja saatu museoon S. Wiiskmanin lähettämänä 1886.

Löytöpaikka on Nissin kyläryhässä aivan Lappajärven keskustassa kunnantöimiston itäpuolella naapuritontilla.

Tilan nimi on Ahonen Rno 37:1, ja sen omistaa rakm. Eino Savola, os 62600 Lappajärvi.

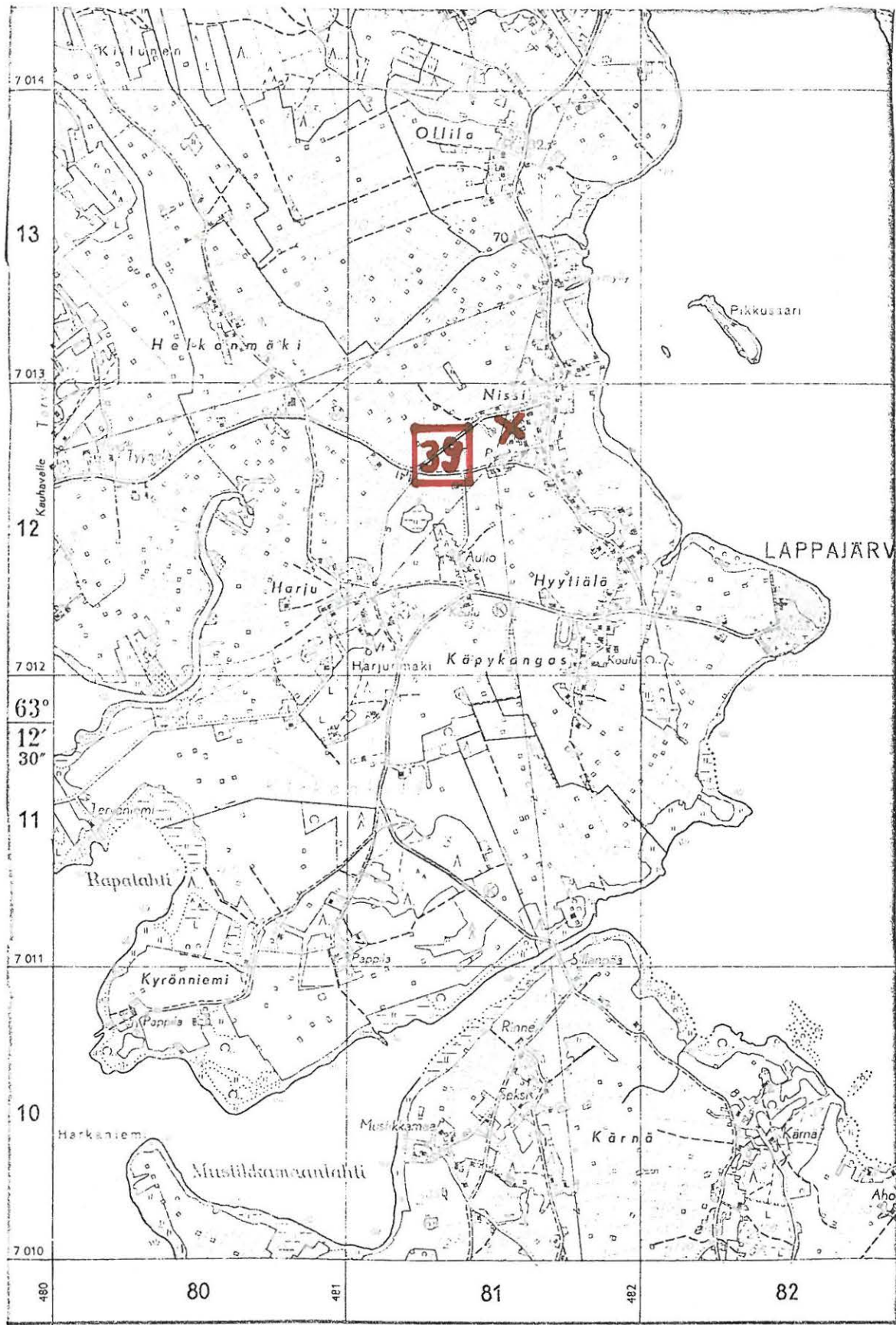
Löytöpaikka on hiekka ja samimultainen luoteeseen ja pohjoiseen viettävä viljelysmaarinne. Asuinpaikkamerkkejä ei lp:ssä näkynyt, vaikka paikka sellaiseksi olisikin maastonsa puolesta sopinut.

Kertojana oli tilan omistaja.

Valokuva, 22 (f.47574) on otettu kylätieltä s:aan 23-00/60-00. Oikealla on Ahosen päärakennus, Löytöpaikka on lähimmän ulkorakennuksen lähellä x:llä merkittynä.

- Ks. kartta s. 108

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 40

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7013 14

y= 481 60

z =

Kirkonkylä, Savola

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 10650:2 poikkikirves, jonka löysi Väinö Savola kesäkuussa 1934 Otto Savolan pellosta 75 m länteen pöörakennuksesta. Esine löydettiin ojaa kaivettaessa 40 sm:n syvyydestä. Esineen lähetti museoon Eino Savola 20. 9. 1937.

Savolan talo, nykyinen tilannimi Ahonen Rno 9:11 sijaitsee Nissin kyläryhmän (= Lappajärven keskusta) pohjoispuolella n. 300m vanhan Lappajärvi - Evijärvi - maantien varressa tien länsipuolella. Tilan omistavat velj. Arvo ja Mikko Savola, os. 62600 Lappajärvi. Löytöpaikan maaperä on savihiesua, rinne viettää loivasti länteen ja luoteeseen. Paikalla käydessäni oli lp. nurmella laitumena, Mitään asuinpaikkamerkkejä en paikalla havainnut. Kehojona oli Eino Savola, os. 62600 Lappajärvi.

Valokuva 23 (f. 47575) on otettu huoltamon pihasta s:aan 30-00/60-00. Esineen KM10650 löytöpaikka on merkitty kuvaan x:llä.

- Ks. kartta s. 110

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 41

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7012 -

y = 482 -

z =

Hyytinen, Kirkkoranta

Kivikautinen löytöpaikka, Luokka II

Löydöt: KM 3581 tasatalta, joka on löydetty Lappajärven kirkonkylästä Hyytisen talon pellosta. Löytäjä on Matti Matinpoika Hyytinen.

Lappajärvi-seuran kokoelmissa Lappajärvellä tuuran katkelma, jonka löysi autoilija Verner Alanen 1950 - lla Lappajärven pitäjän Lappajärven kylästä Hyytinen-nimisen tilan Kirkkoranta- nimiseltä maalta.

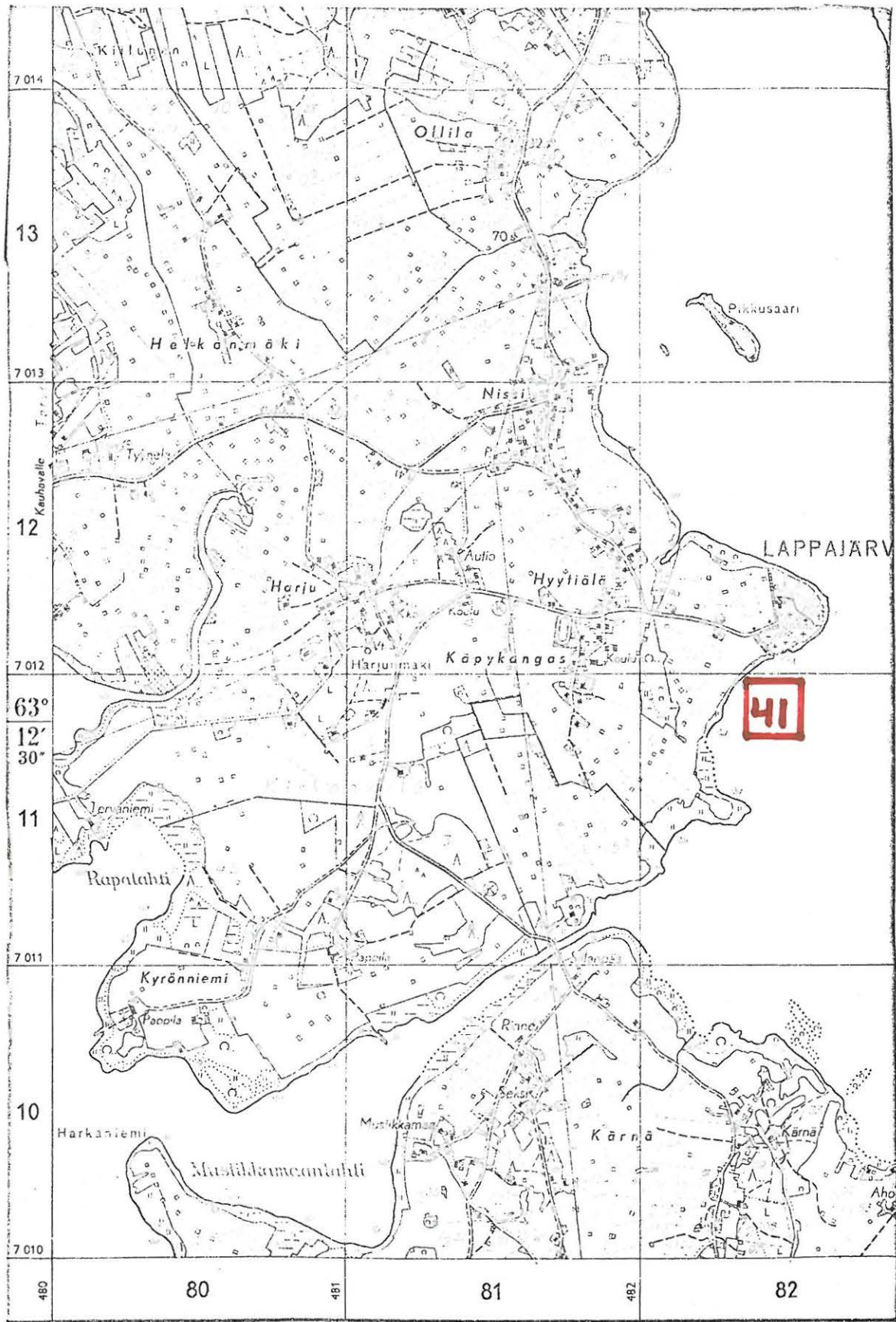
Hyytisen talossa , joka sijaitsee Hyytiälän kyläryhmässä 600m kirkosta länteen, kerrottiin, että on esineet on voitu löytää kirkon koillispuoliselta alueilta, joka nykyisin on hautausmaana ja joka kuului aikaisemmin Hyytisen tilaan. Srk. luovutti Hyytiselle maanvaihdossa Kirkkoranta-nimisen alueen - viljelysmaata rannasta kirkon ja hautausmaan lounaispuolelta.

Kunmastokaan omistajaa vaihtaneesat alueesta en niitä tarkasteessani löytänyt mitään asuinpaikkaan viittaavaa, vaikka paikat maastollisesti sellaiseksi sopisivatkin. Uuden hautausmaan pintaa on nostettu ajamalla siihen uutta maata. (Ks. kohde LAPPAJÄRVI 58 ja 61).

Valokuva 24 (f. 47576) on otettu hautausmaan viereiseltä pysäköintipaikalta kohti lounaista. Etualalla on Kirkkoranta-pelto.

- Ks. kartta s. 112

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 42

top.kartta 2313 08 Höykkylä

x = 6994 04

y = 482 00

z = 65 - 70

Savonkylä, Ojala

Kivikautinen löytöpaikka, luokka

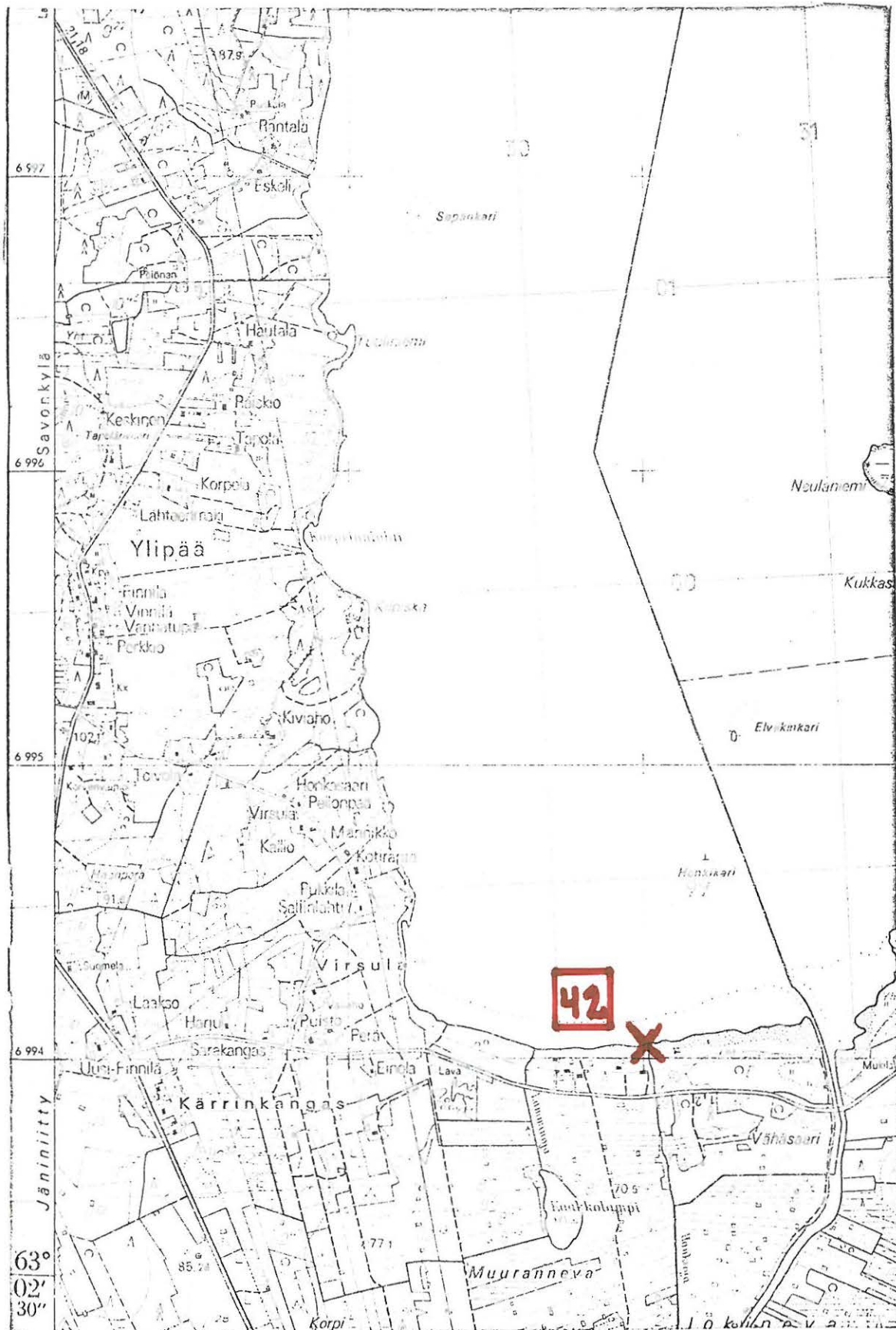
^{KM}
Löydöt: 18135 poikkikirves, jonka löysi koulul. Kari Tynjälä Kure-
 jokisuulta Lappajärven Ylipäähän päin ensimmäisen huvilan
 kohdalla rannassa. Alue kuului tuolloin kirjaltaja Kalevi
 Ojalalle (Seinäjoki). Paikka on entistä vesijättömaata
 puhdasta kivetöntä hiekkaa.

Nykyisin huvila kuuluu Seinäjoen kirjatyöntekijät ry:lle. Löytösuh-
 teista päätellen on esine joutunut aikoinaan veteen ja on
 irtolöytö. Vesijättömaa on jakamatonta yhteismaata.

- Ks. kartta s. 114- Lisäyksiä:

481

481

(ote top.kartasta 2313 08, Häykkylä. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 43

top. kartta 2313 08 Höykkylä

x = 6994 22

y = 481 12

z = n. 75

Savonkylä, Peräjärvi

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2793:4 taltta, joka on löydetty Heikki Peräjärven rantapellostä. Esine on saatu museoon S. Wilskmanin lähettämä 12. 11. 1891.

Heikki Peräjärven asuman tilan nimi on nykyisin Puisto Rno 12:22 ja siitä omistaa mv. Yrjö Perä (os. 62640 Savonkylä).

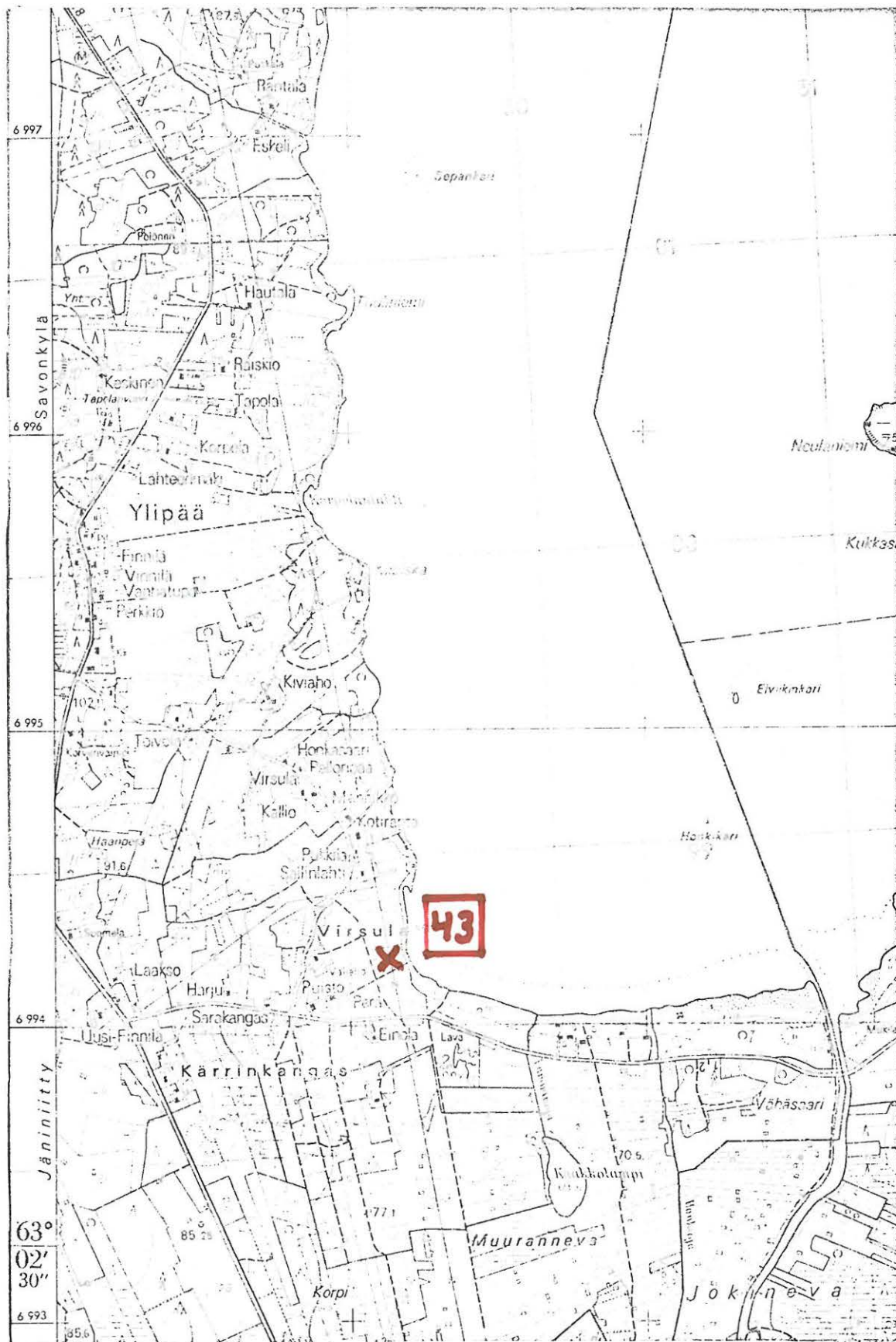
Paikalla käydessäni tilan vanhaemäntä arveli lp:n olevan savikkoisessa ja kivisessä rantapellossa koordinaattien osoittamassa paikassa. Paikkaa tarkastaessani oli se nurmella. Mitään asuinpaikkaan viittavia merkkejä en paikalla havainnut, eikä niitä näkynyt ojaleikkauksissakaan.

- Ks. Kartta s. 116

- Lisäyksiä:

481

482

(ote top.kartasta N:o 2313 08, Häykyylä. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 44

top.kartta 2313 08 Höykykylä

x = 6998 04

y = 480 83

z = 70 - 75

Savonkylä, Hiekanvainio

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 12891 reikäkivi, jonka löysi Heikki Isoaho Savonkylään ylipäästä Hiekanvainio- nimisestä paikasta. Esineen toimitti museoon Väinö Tuomala 9. 10. 1951.

Löytöpaikka on Lappajärven länsirannalla n. 4 km pohjoiseen järven eteläpäästä Lappajärveen pistävien Sontiniemen ja Tuuliniemen välissä.

Lp. kuuluu löytäjän (os. 62640 Savonkylä) omistamaan Puskalan tilaan Rno 9:22.

Asuinpaikkamerkkejä ei paikalla näkynyt. Maaperä on savimultaa.

- Ks. kartta s. 118

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2313 08, Höykylä. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 45

top.kartta 2313 05 Kauhajärvi

x = 6994 14

y = 479 78

z = 92,5 - 95

Savonkylä, Jäniniitty

Kivikoutinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 16216 poikkikirves, jonka löysi emäntä Hulda Lehtoniemi lokakuussa 1963 Lappajärven Savonkylästä omistamansa Finnilän tilalta Jäniniityn pellosta, joka sijaitsee Hulda Lehtiniemen talosta Alajärvi - Lappajärvi maantiestä 400 m etelään. Esine oli kivikasassa, joka ajettiin pois.

Nykyisin kuuluu löytöpaikka Hulda Lehtiniemen (os. 62640 Savonkylä) omistamaan Sillanpään tilaan 11:12. Jäniniitty on savikkoista rapamaata. Paikalla käydessäni oli alue heinällä. Mitään asuinpaikkamerkkejä ei paikalla näkynyt, eikä löytäjän kertoman mukaan muita kiviesineitä ole paikalta löydetty.

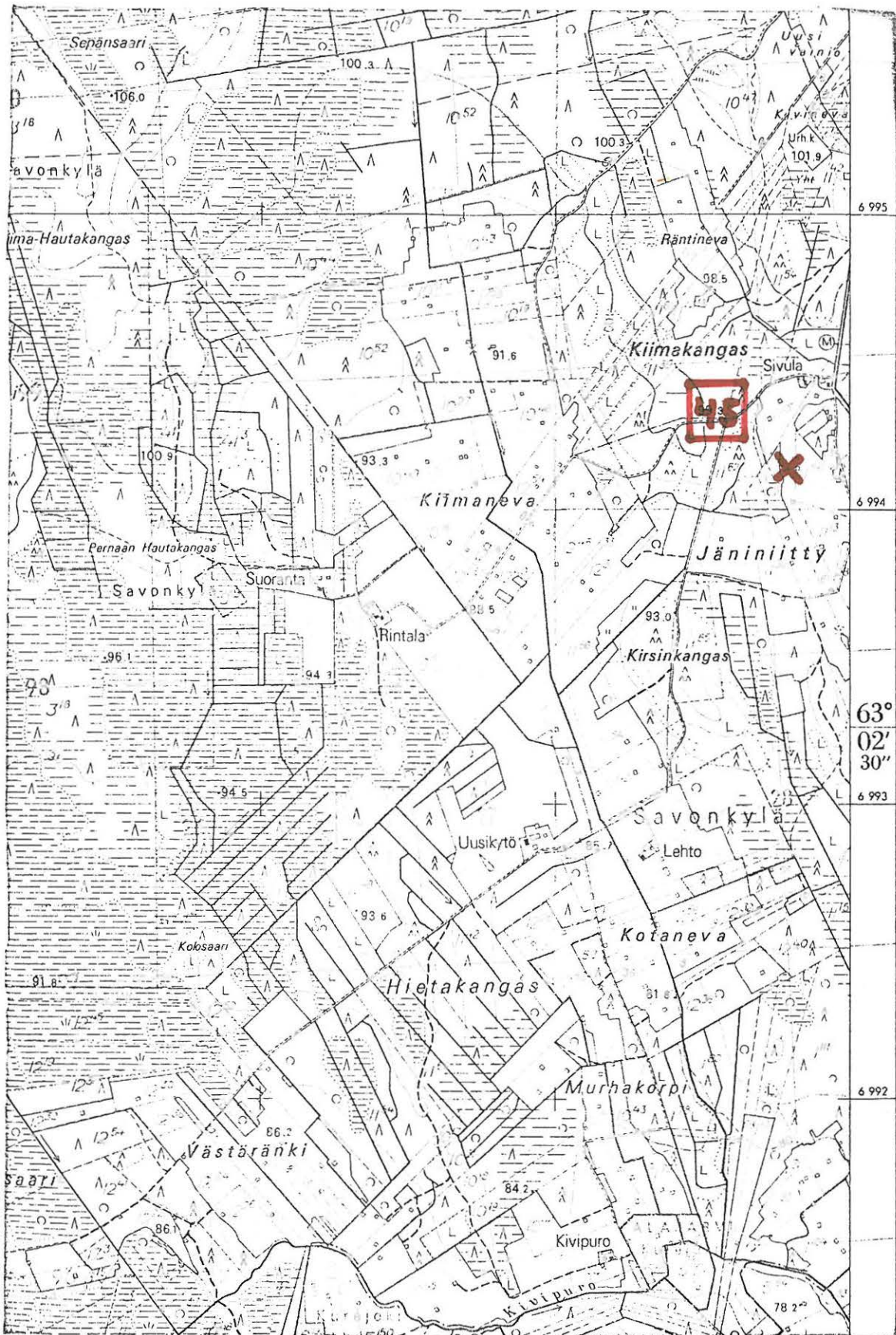
- Ks. kartta s. 120

- Lisäyksiä:

478

479

480

(ote top.kartasta N:o 2313 05, Kauhajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 46

top.kartta 2313 05 Kauhajärvi

x = 6995 2-

y = 479 6-

z = 100 - 105

Savonkylä, Keskikangas

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 4737:1 taltan katkelma, jonka löysi talokas Jaakko Kangas Lappajärven Savonkylästä Kankaan maalta maantienhiekasta, jota oli ajettu Keskikankaan hiekkamaasta. Esineen lähetti museoon Jaakko Pitkökangas 24. 9. 1906.

Em. esineen löytöpaikka saattaa olla koordinaattien osoittamalla alueella männikköä kasvavassa hiekkakankaassa, jossa paikalla käydessäni näkyi muutamia matalia sanmaloituneita hiekkakuoppia tilojen 10:47 ja 11:18 alueella. Mitään asuinpaikkamerkkejä en paikalla havainnut.

- Ks. kartta s. 122- Lisäyksiä:

478

479

480

(ote top.kartasta N:o 2313 05, Kouhajarvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 47

top.kartta 2313 06 Karvala

x = 7001 -

y = 478 -

z = - 80 -

Savonkylä, Ollila

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2442:129 taltan teräkatkelma, joka on löydetty Savonky-
län Ollilan talon pellosta. Esine on saatu museoon S. Wilsk-
manin lähettämänä 1886 :

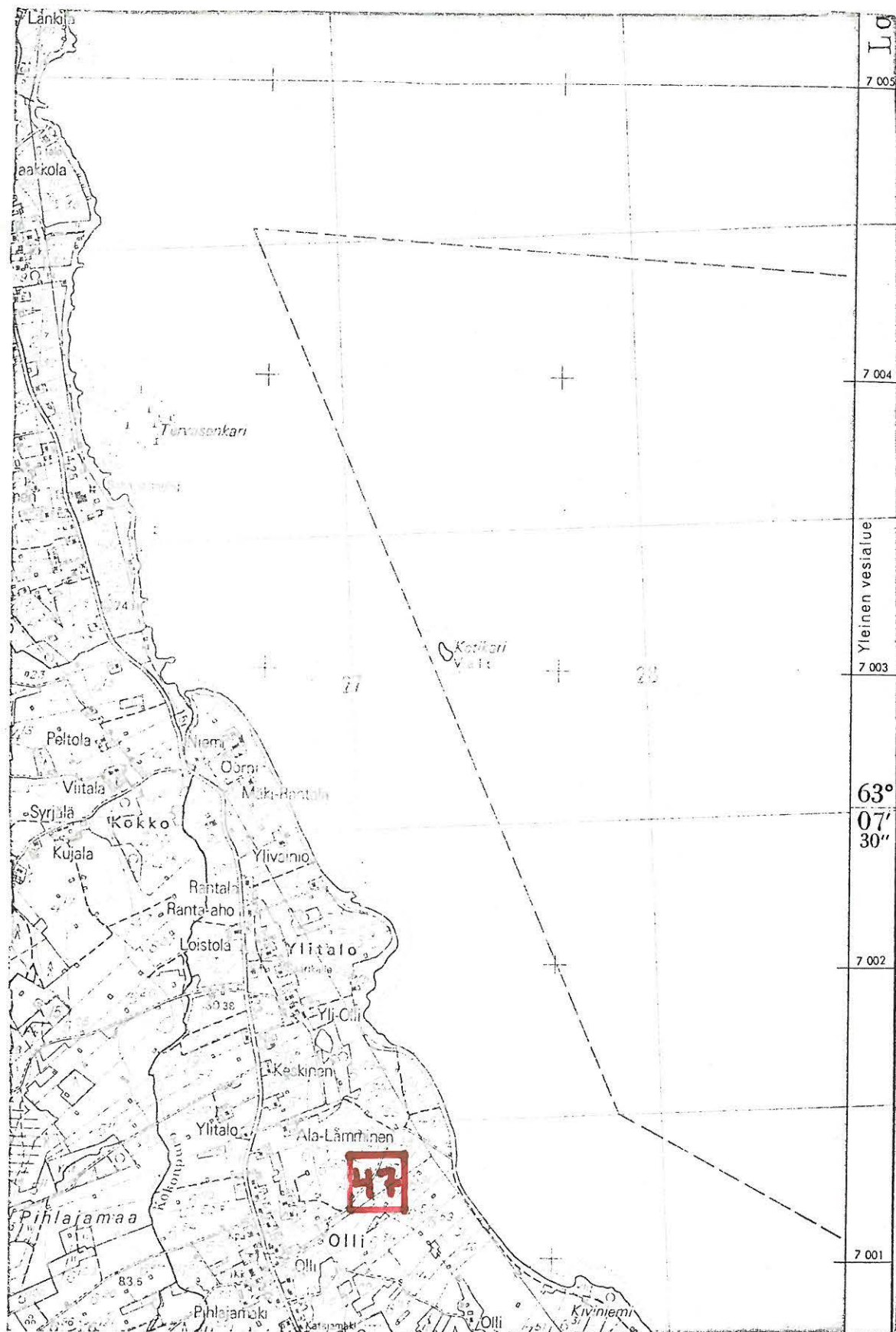
Savonkylään Ollin talot muodostavat kylänosan Lappajärven lounaisran-
nalla. Lappajärvi - Alajärvi - maantiestä eroavan Kauhavalle vievän
tien risteyksestä on Ollin taloihin matkaa n. 4 km Alajärvelle päin.
Esine KM 2442:129 on luultavasti löydetty jostakin Ollin talojen mail-
ta. Tarkempia tietoja en asiasta saanut.

- Ks. kartta s. 124- Lisäyksiä:

478

479

480

(ote top. kartasta N:o 2313 06, Karvala.1:20 000)

LAPPAJÄRVI 48

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7015 39

y = 481 40

z =

Kirkonkylä, Orava

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2442:123 tasataltta, joka on löydetty Kirkonkylästä Oravaisen (= Oravan ?) talon pellosta. Esineen lähetti museoon S. Wilskman 1886.

KM 8862 tuura, jonka löysi Kalle Orava Kirkonkylän Oravan talon maalta Lierojan purosta 50 metelään ja kartanosta 600 m luoteeseen hiekkapellosta hästettedessä. Esineen lähetti museoon J. Loukola 27.2. 1928.

Kirkonkylän Oravan taloryhmä sijaitsee Lappajärven länsirannalla Korrin ja Hernesniemen taloryhmien välillä Lappajärvi - Evijärvi-maantien itäpuolella tien ja rannan välillä. Lappajärven kirkolta on Oravan taloihin matkaa n. 2,5 km Evijärvelle vievää tietä.

Paikalla käydessäni sain selville, että vm. esineen lp:n Lierojan niityn omistaa Tauno Savola (os. 62600 Lappajärvi) Rno 13:21.

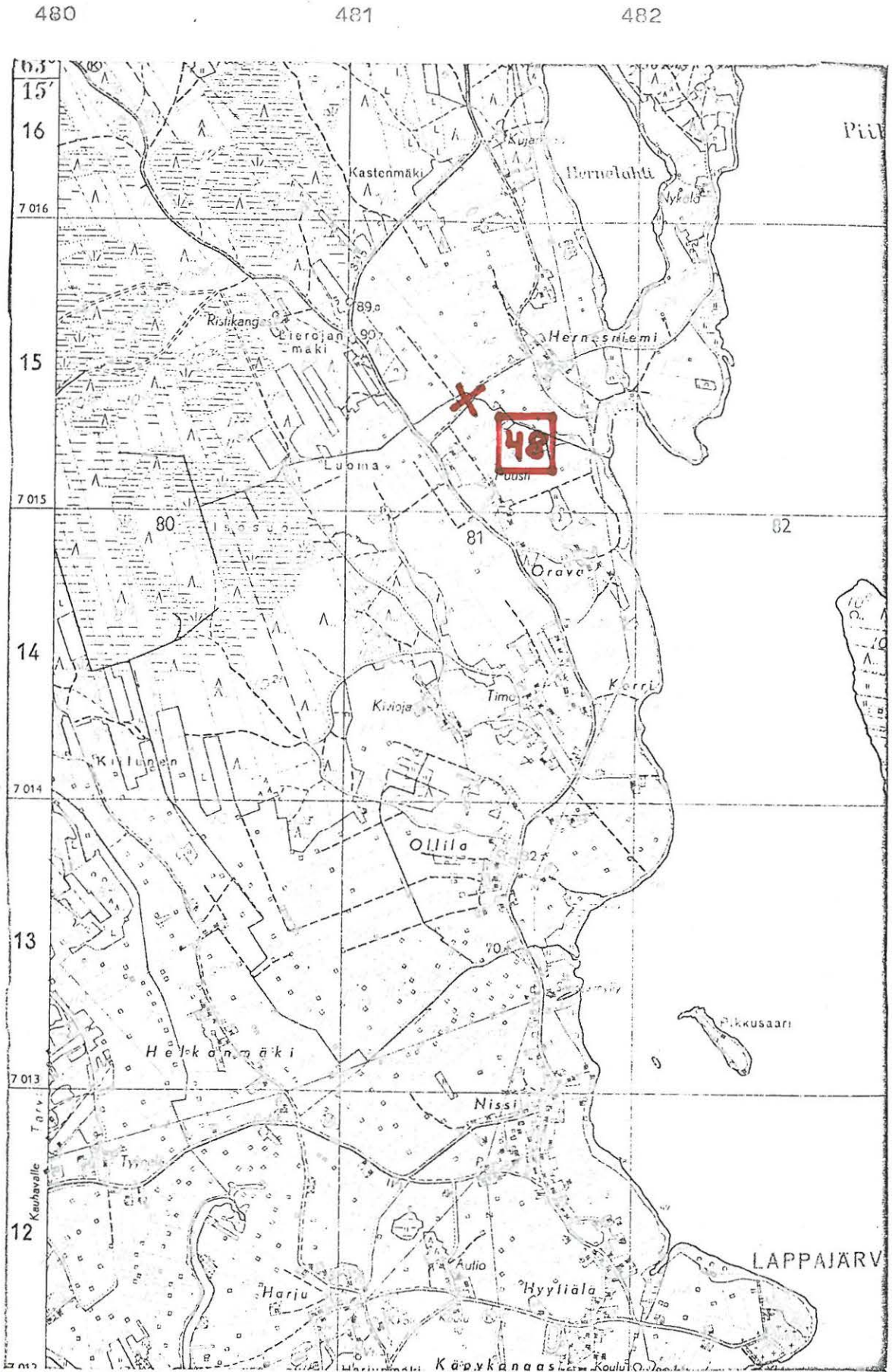
Maaperä on savensekaista hiesua ja paikalla käydessäni nurmella. Maasto viettää koilliseen ja itään. Mitään asuinpaikkamerkkejä en lp:ssä havainnut.

Esineen KM 2442:123 löytöpaikasta eivät Oravan asukkaat osanneet sanoa mitään.

Valokuva 25 (f. 47577) on otettu maantien laidasta s:aan 40-00/60-00. Esineen KM 8862 lp. merkitty x:llä.

- Ks. kartta s. 126

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07 Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 49

top.kartta 2313 06 Karvala

x =

y=

z =

Lappajärvi, Savonkylä

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: KM 2793:2 tuura, jonka löysi Jaakko Jaakonpoika Savonkylänpellosta. Esineen lähetti museoon Salomon Wilskman 12. 11. 1891

Esineen puutteellisten löytötietojen takia jää löytöpaikan tarkempi paikallistaminen tekemättä.

- Lisäyksiä:

x = 7009 16

y = 479 56

z =

Ahvenniemi, Lappajärven pohja

Esihistoriallinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 16109:1 - 2 keskikuurnallisen jalaksen katkelmia, jotka löysivät pankinjoht. Pentti Osola (os. Pietarsaari, KOP) ja pikkupoika Paavo Osola elokuussa 1963 uimassa ollessaan. Löydöt toimitti museoon Väinö Tuomala 16. 11. 1963.

Pankinjoht. Osola kertoi löytäneensä esineet huvilansa kohdalta Lappajärven Ahvenniemestä rannasta n. 25 m järven pohjasavesta. Vesi oli tuolloin tilapäisesti alhaalla. Jalas oli kiinni järven pohjasavessa, josta löytöjä kaivoi sen esiin. Ylös otettaessa jalas katkesi. Toinen jalaksen katkelma löytyi jonkin matkaa edellisen löytöpaikasta koilliseen samoin järven pohjasavesta.

Samaan aikaan veden ollessa alhaalla havaitsi Osola labyrinttimaisen hirsirakennelman, joka oli suunnattu Ahvenniemestä länteen. Hirret oli " alkeellisesti" kiinnitetty toisiinsa. Osola epäili laitteen olevan kalanpyydyksen.

Muistitiedon mukaan ei paikalla ole ollut laituria tai muuta hirsirakennelmaa, josta syystä Osola arveli laitteen olevan vanhan.

En. tiedot sain puhelinkeskustelussa löytäjän kanssa.

- Ks. kartta s. 67

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 51

top.kartta 2314 07 Lappajärvi (?)

x =

y =

z =

Lappajärvi, Kirkonkylä

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: 2793:5 taltta, joka löydettiin ojaan perattaessa Kirkonkylän pellosta. Esine on saatu museoon Salomon Wilskrnin lähettämänä 12.11. 1891.

Löytötietojen puutteellisuuden takia jää tarkempi paikallistaminen suorittamatta.

= Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 52

top.kartta

x =

y =

z =

Lappajärvi, Mäenkylä

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: KM 2793:6 taltta, joka on löydetty Mäenkylän pellosta. Esine on saatu museoon Salomon Wilskmanin lähettämänä 12. 11. 1891.

Mäenkylää tai samannimistä kylänosaa ei Lappajärvellä nykyisin tunneta. Löytötietojen puutteellisuuden takia jätetään lähempi paikallistaminen tekemättä.

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 53

top.kartta 2313 06 Karvala (?)

x =

y =

z =

Savonkylä, Lappajärven ranta

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: KM 3134:2 " pitkä kivikirves", joka on löydetty järven rannasta Savonkylässä. Esine on saatu museoon S. Wilskmanin lähettämänä 30. 11. 1895.

Löytötietojen nojalla on esine KM 3134:2 löydetty Savonkylän alueelta Lappajärven länsirannalta. Tarkempia tietoja löytöpaikasta ei ole.

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 54

top.kartta 2314 04 Tarvola (?)

x =

y =

z =

Lappajärvi, Tarvola

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: KM 2675:520 reikäkivi, joka on löydetty Tarvolan kylästä

Erkki Matinpojan pellosta. Esineen lähetti museoon S. Wilsk-
man 7. 2. 1890.

Erkki Matinpojan aikoinaan asuma taloa en Lappajärven Tarvolan ky-
lästä tiedusteluista huolimatta löytänyt. Puutteellisten löytötieto-
jen takia jää tarkempi paikallistaminen suorittamatta.

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 55

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7013 19

y = 487 74

z =

Itäkylä, Toivola

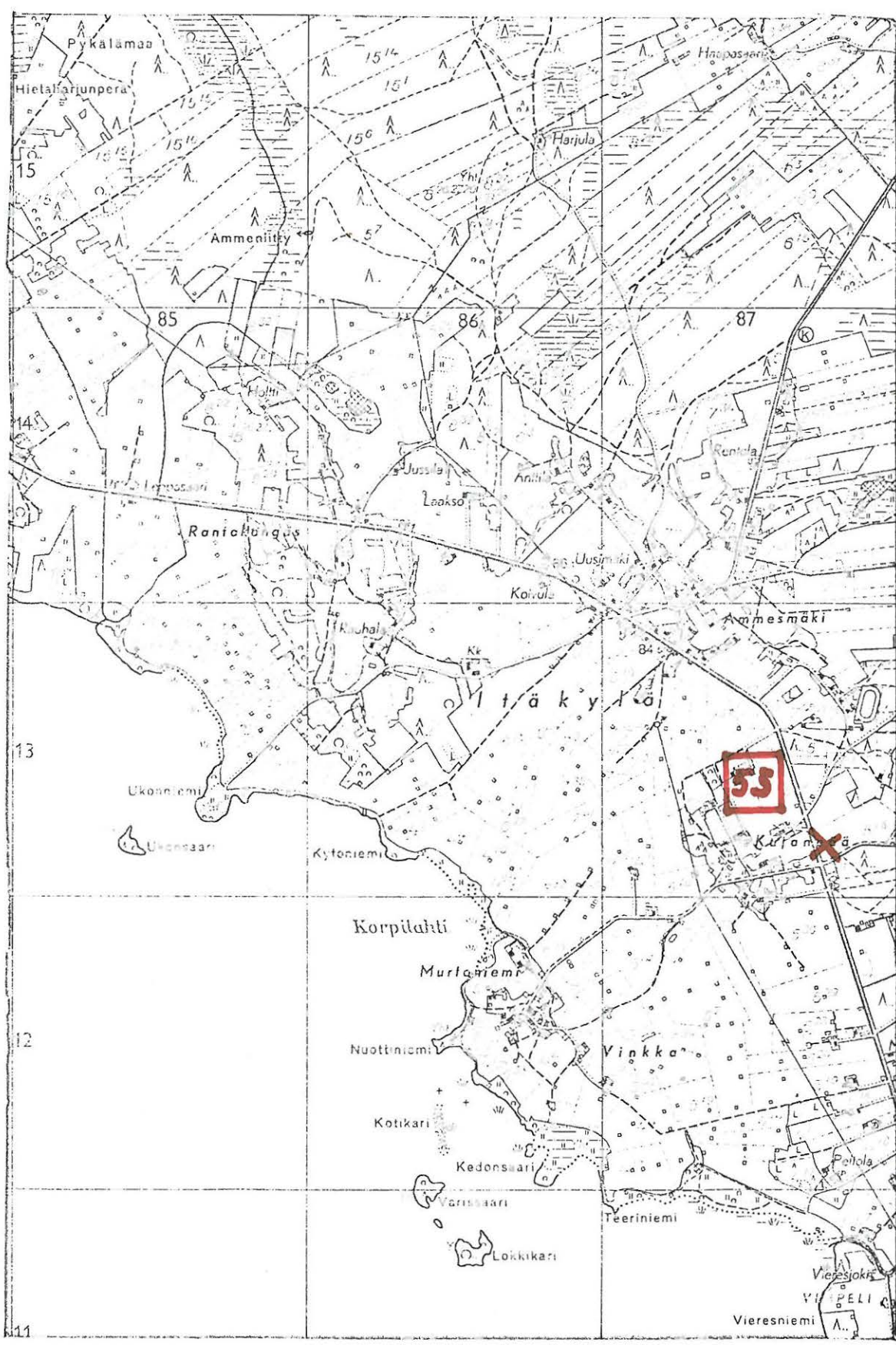
Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: Vaasan museo 52-152 tuura, jonka löysivät veljekset Toivo ja Eero Toivonen peltoa aurattaessa 15. 8. 1952. Löytäjät lahjoittivat esineen Vaasan museoon.

Löytöpaikka kuuluu Toivolan tilaan 5:50. Tilan omistaa mv. Toivo Toivonen, os. 62660 Itäkylä. Löytöpaikka on Lappajärven itäpuolella Kujanpää- nimisessä kylänosassa Lappajärvi - Vimpeli - maantien koillispuolella n. 10 m maantiestä. Mainitusta tiestä haarautuu tie Veteliin. Tienhaarasta on löytöpaikalle matkaa 1 km Vimpeliin päin. Paikalla käydessäni oli alue nurmella. Maaperä on karkeaa soraa. Mitään asuinpaikkamerkkejä en paikalla havainnut. Kertojana oli mv. Toivo Toivonen.

Valokuva 26 (f. 47578) on otettu tien vierestä s:aan 25-00/60-00. Esineen löytöpaikka on merkitty x:llä.

- Ks. kartta s. 134- Lisäyksiä:

7015

7014

7013

7012

(ote top.kartasta 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 56

top.kartta 2314 07 Lappajärvi tai
2313 09 Kärnänsaari

x =

y =

z =

Lappajärvi, Kärnänsaari I

Kivikautisia löytöpaikkoja

Löydöt: Vaasan ruotsalaisessa lyseossa, Ranckenin kokoelmat no:t

29 tasataltta, löydetty Kärnänsaaren kylästä

60 kaitataltta, löydetty Kärnänsaarelta

61 tuura ja kourutaltta, löydetty Kärnänsaarelta

88 " Venäjänkorjalaismallinen" kirves, löydetty Kärnänsaaren saaresta

Kaikki mainitut löydöt näyttävät olevan peräisin Kärnänsaaresta Lappajärveltä. Tarkempi paikallistaminen jää puutteellisten löytötietojen takia suorittamatta.

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 57

top.kartta

x =

y =

z =

Lappajärvi, Lamminkylä I

Kivikautinen löytöpaikka, (löytöpaikkoja)

Löydöt: Vaasan ruotsalaisen lyseo, Ranckenin kokoelmat no 84 kaitotaltta, löydetty Evijärven Lamminkylästä Vaasan ruotsalainen lyseo no:ttta pohjalainen kirves, löydetty Evijärven Lamminkylästä, ostettu J. Törniltä keuhdöllä 1881.

Esineiden löytötiedoissa lienee virhe. Evijärvellä ei ole Lamminkylä- nimistä kylää. Kysymyksessä on todennäköisesti Lappajärven Lamminkylä. Esineiden tarkempi löytöpaikka jää selvittämättä puutteellisten löytötietojen takia.

= Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 58

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7012 -

y = 482 -

z =

Kirkonkylä, kirkonseutu

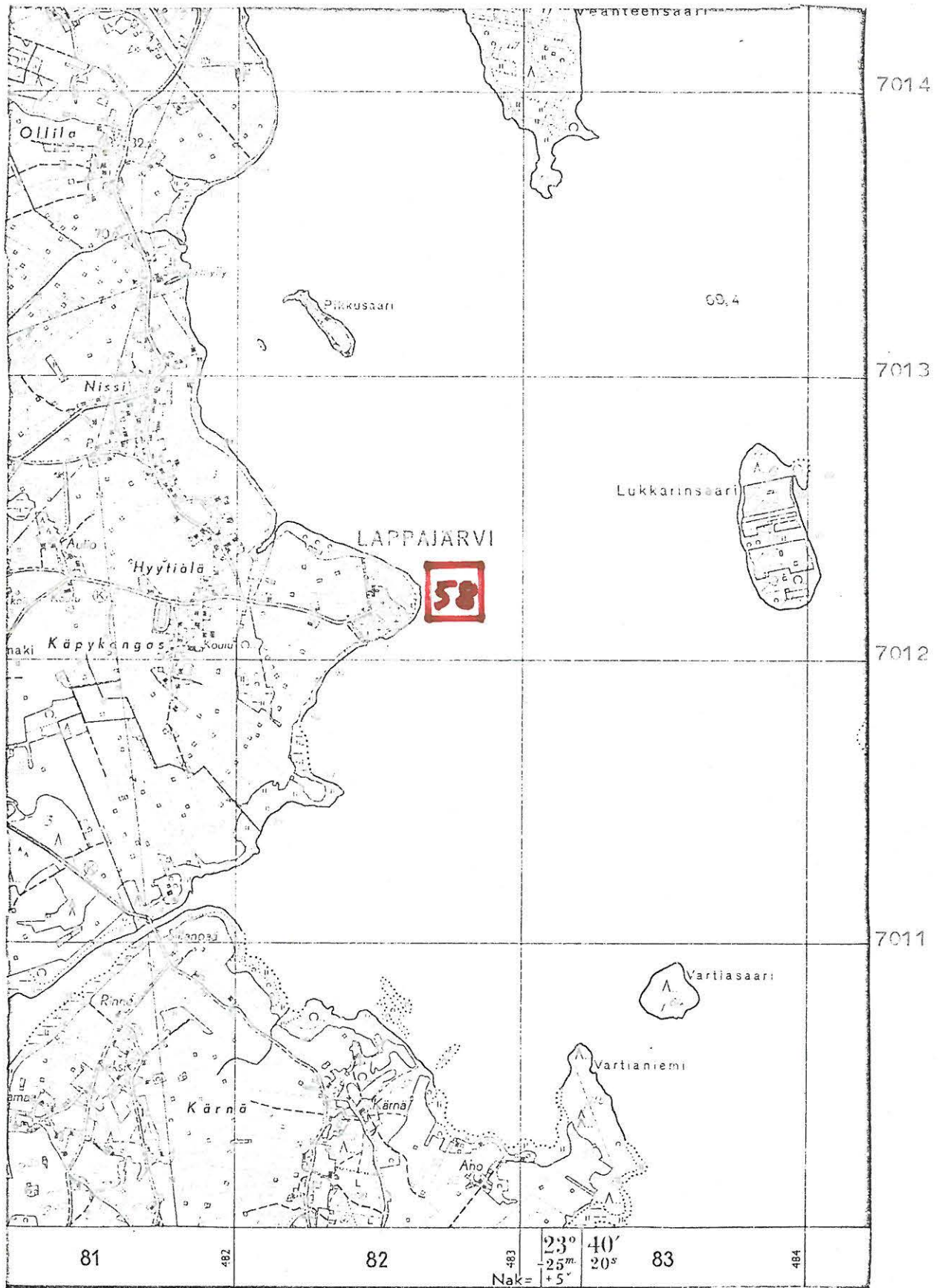
Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: Vaasan ruotsalainen lyseo, Ranckenin kokoelmat no
82 tasataltta, jossa toisessa päässä kourutaltta, esine on
löydetty Lappajärven kirkon seudulta.

Lappajärven kirkon lähietäältä on löydetty useita kivikautisia esi-
neitä, joten paikassa saattaa olla kivikautinen asuinpaikka. (Ks.
kohde LAPPAJÄRVI 41 ja 61).

- Ks. kartta s. 138

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 59

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7012 -

y = 488 -

z =

Itäkylä, Vieresjoki

Kivikautinen löytöpaikka

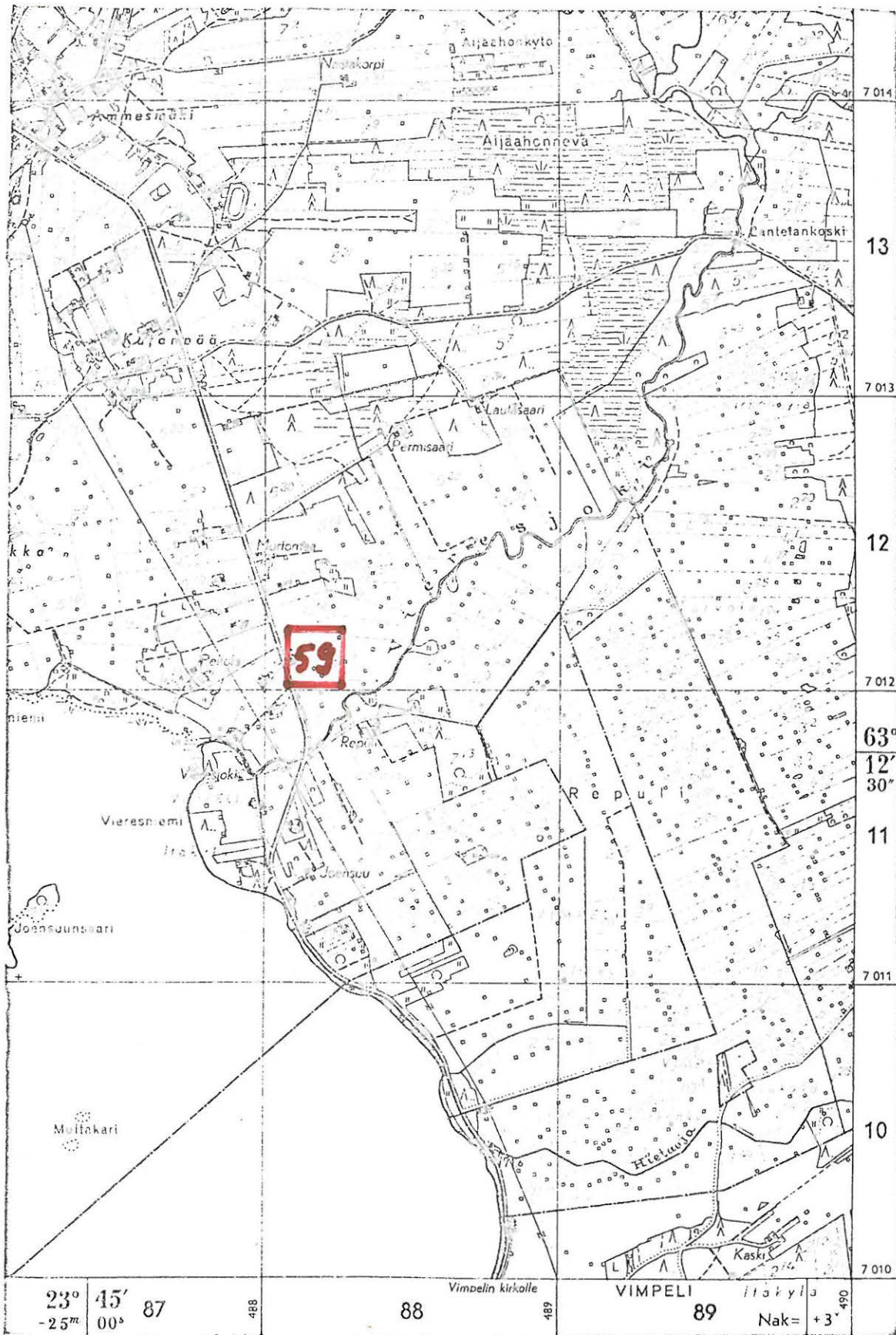
Löydöt: Rauman seminaarin kokoelmassa pohjalaisen kirveen pitkittäispuolikas. Esine on löydetty Lappajärven Itäkylästä. Löytöpaikka n. 2 km Itäkylästä Veteliin päin. Tienosaa Itäkylä - Veteli korjattaessa suoritettiin pieni tienoikaisu ja k.o. esine löydettiin 1 m syvästä uudesta ojasta. Löydöstä saa tarkempia tietoja osoitteella hra Matti Sadeharju, os Lappajärvi, Itäkylä. Oppilaat toivat esineen seminaariin. Lehtori Greta Karste toi esineen syksyllä museoon nähtäväksi.

Esineen todennäköinen löytöpaikka on Repulinnevassa lähellä Vieresjokea. Paikasta on löydetty ainakin kaksi kiviesinettä (ks. kohde LAPPAJÄRVI 27).

Toisten tietojen mukaan Matti Sadeharju on kuollut, toiset kertoivat hänen asuvan jossakin Lapissa.

- Ks. kartta s. 140

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 60

top.kartta 2314 07 Lappajätvi

x = 7012 -
7013 -y = 486 -
487 -

z =

Itäkylä, Kujala 1. Murtoniemi

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: Kuopion kuurosoykäinkoulussa tasataltta

Löydetty Lappajärveltä Kujalan eli Murtoniemen talon pellosta.

Lahjoittanut koulun oppilas A. Murtoniemi.

Esineen löytöpaikka on Lappajärven Itäkylässä Murtoniemi - nimisessä taloryhmässä Lappajärven koillisrannalla tai mainitusta paikasta n. 1 km koilliseen Kujanpään taloryhmässä, jossa on Yli- Kujalan tila Rno 5:26. Tilan omistaa mv. Matti Kujala, os. 62660 Itäkylä. Tarkempia tietoja esineen löytöpaikasta en saanut.

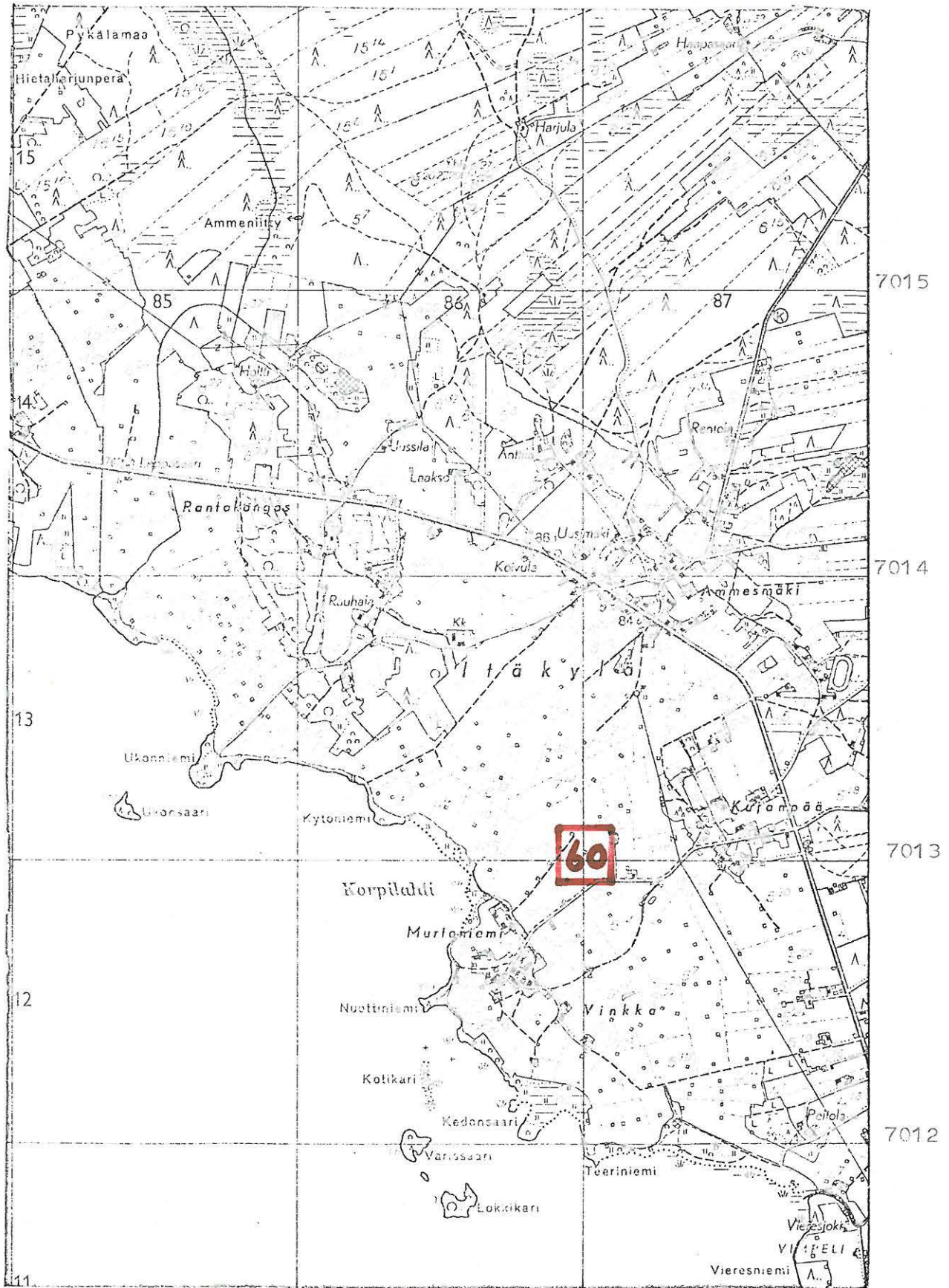
- Ks. kartta s. 142- Lisäyksiä:

485

486

487

488

(Ote top.kartasta 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 61

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7011 -

7012 -

y = 482 -

z =

Kirkonkylä, Hyytinen

Kivikautinen löytöpaikka

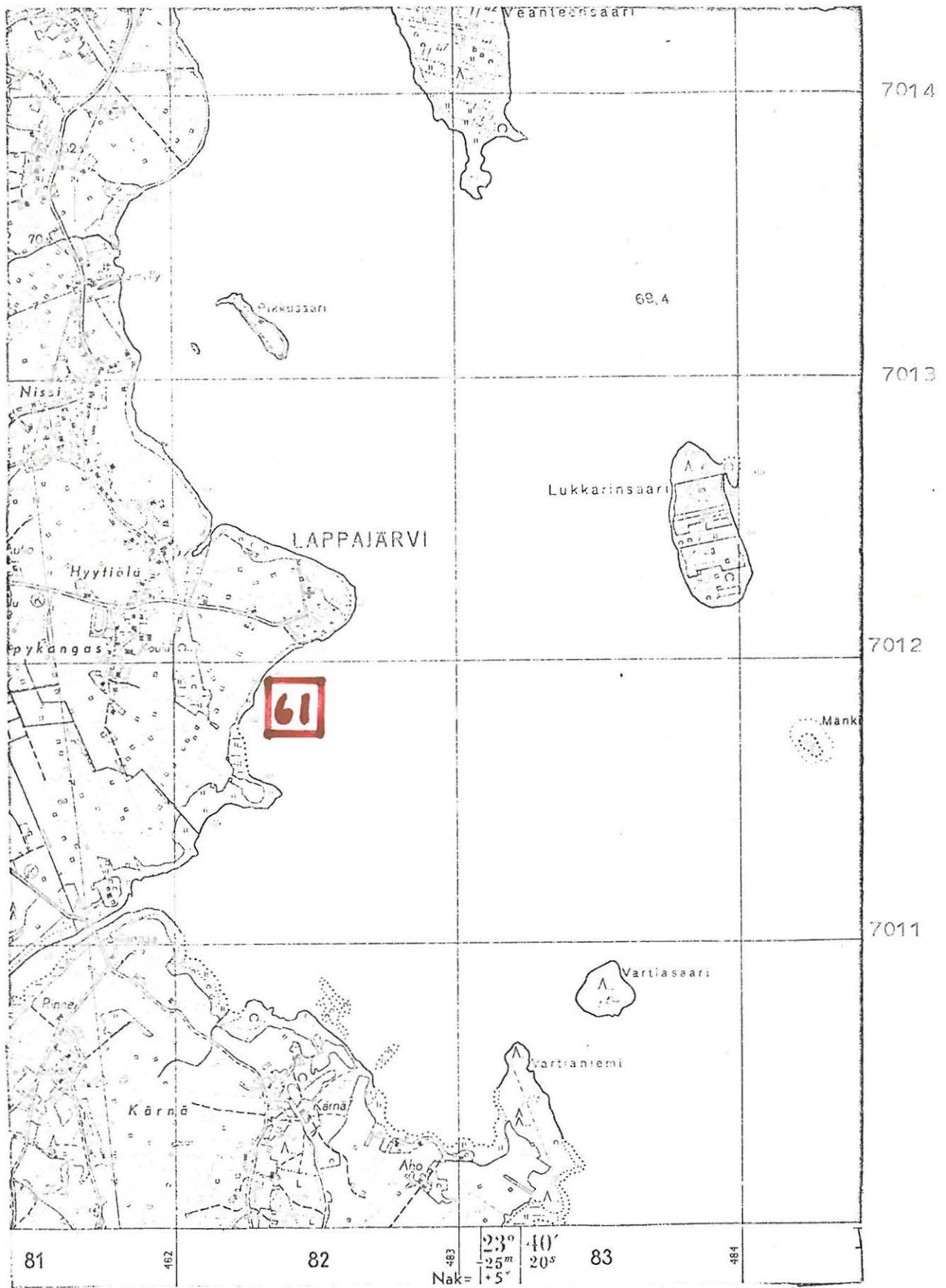
Löydöt: Lappajärven kirkonkylän kansakoulussa pohjalaistyyppinen kirves, jonka löysi mv. Vernerin Alanen (os. Lappajärvi) v. 1918 Kirkkonöemen ja Rajaniemen väliseltä rannalta veden rajasta Lappajärvestä.

Lappajärven kirkon löhistöltä on löydetty useita kivikautisia esineitä, useita Kirkkoranta - nimisestä nellostä, joka saattaa olla juuri Kirkkonöemen ja Rajaniemen välillä. Paikkaa tarkastaessani en havainnut mitään asuinpaikkamerkkejä. Alue oli kynöksellä olevaa hiekkapeltä. Paikka sopisi kyllä maastonsa puolesta kivikautiseksi asuinpaikaksi.

(Ks. kohteet LAPPAJÄRVI 41 ja 58).

- Ks. kartta s. 144

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 62

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x =

y =

z =

Lappajärvi, Itäkylä

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: Rentakankaan kansakoulussa poikkikirves, joka on löydetty Lappajärven Itäkylästä. Tarkemmat löytötiedot puuttuvat.

Esineen löytötietojen puutteellisuuden takia jättä löytöpaikan lähempi paikallistus suorittamatta.

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 63

top.kartta

x =

y =

z =

Lappajärvi, Lamminkylä

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: Lamminkylän kansakoulussa, Kivipuro, pohjalaisen kirveen teräkatkelma. Löytötiedot puuttuvat, luultavasti löydetty Lappajärven Lamminkylästä,

Esineen löytötietojen puutteellisuuden takia löytöpaikan lähempi paikallistus jää suorittamatta.

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 64

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 701 92

y = 486 90

z =

Itäkylä, Uusimäki

Kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: Pohjannaan historiallisessa museossa no 801 tasataltta, jonka löysi talonpoika Matti Uusimäki 3. 2. 1899.

Nykyisin kuuluu esineen löytöpaikka Uusimäen tilaan 6:23. Sen omistaa mv. Matti Tuomela (os. 62660 Itäkylä). Löytöpaikka on Lappajärven koillisrannalla rannasta n. 1 km koilliseen Itäkylän kansakoululle Ammesmäestä vievän tien luoteispuolella Ammesmäen risteyksestä n. 200 m länsilounaaseen. Löytöpaikka on n. 10 m Uusimäen asuinrakennuksesta koilliseen. paikkaa tarkastaessani, joka oli hiekkaperäistä ja nurmella laitumena, en mitään asuinpaikkaan viittaavaa havainnut.

Valokuva 27 (f. 47579) on otettu kansakoululle vievän tien varrelta s:aan 40-00/60-00. Keskellä näkyy Uusimäen asuinrakennus. Löytöpaikka on merkitty x:llä.

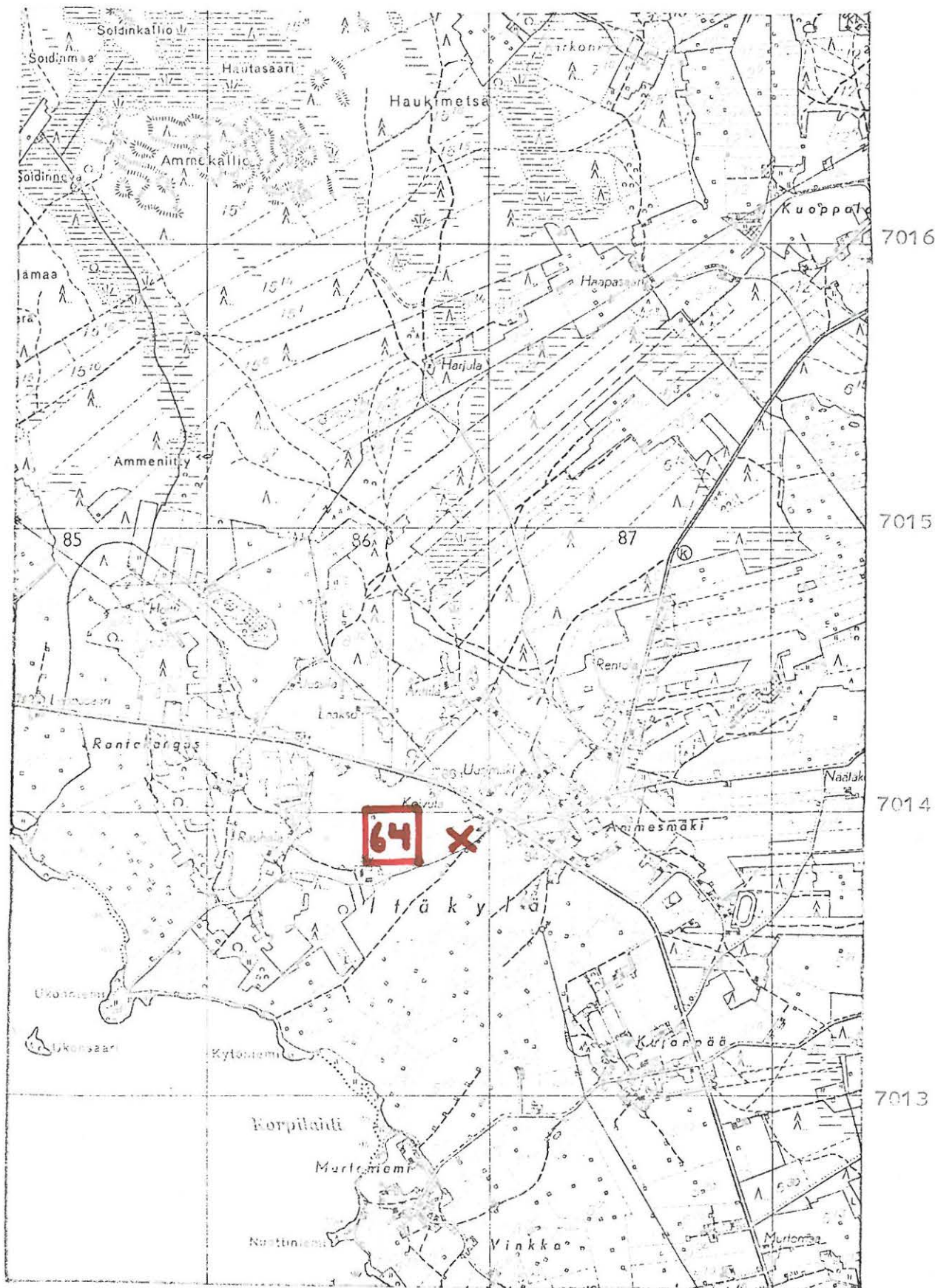
- Ks. kartta s. 148

- Lisäyksiä:

486

487

488

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 65

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7012 66

y = 480 41

z =

Kirkonkylä, Yli-Kivioja

Kivikautinen löytöpaikka, Luokka II

Löydöt: Lappajärven kotiseutumuseossa kaksoistaltilta, jonka löysi mv. Matti Kivioja (os. 62600 Lappajärvi). Esine löytyi v. 1961 Lappajärven Lamminkylän (?) (po. Kirkonkylän) Savea - nimisen tilan maalta kynnettäessä. Maanomistaja on löytäjä.

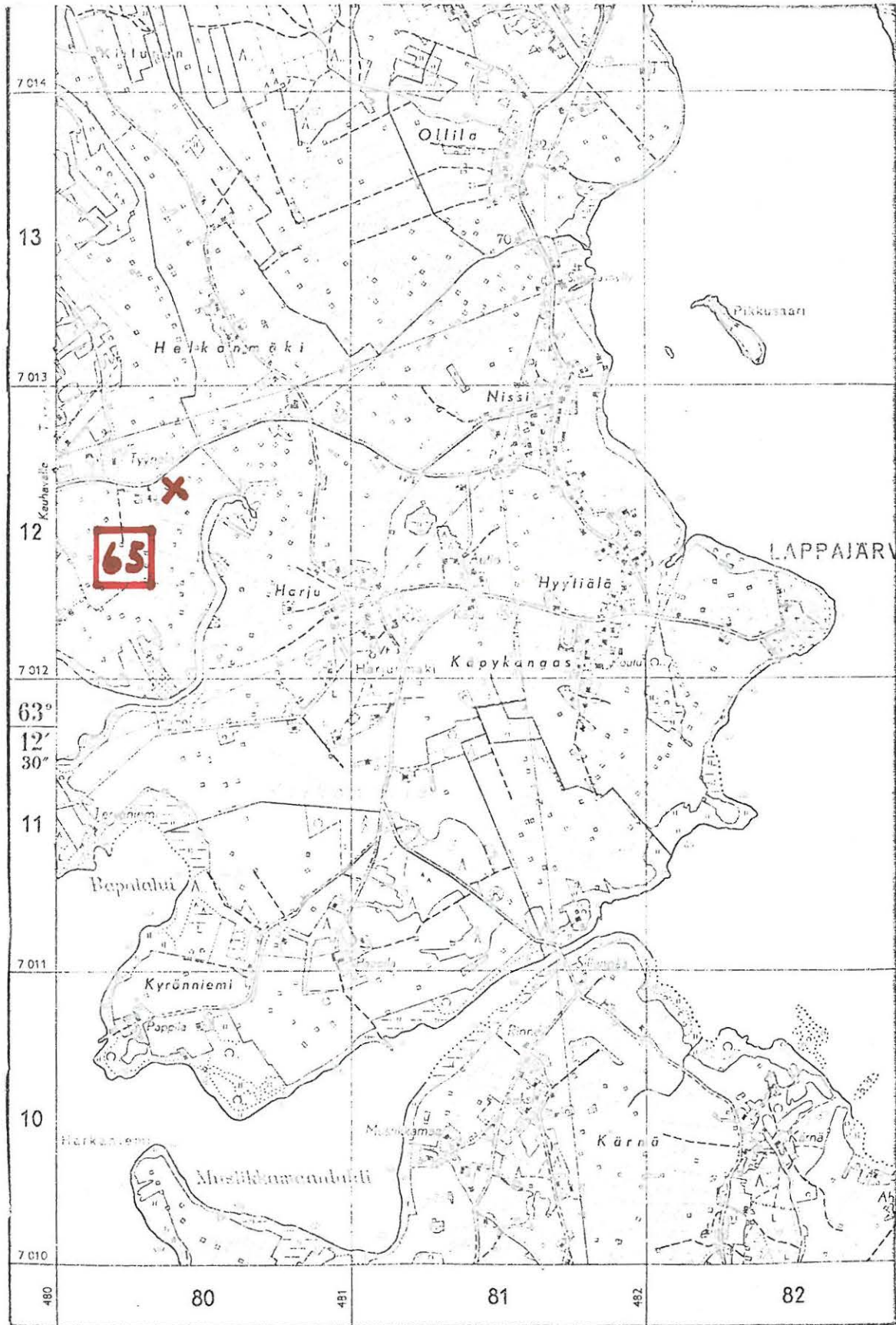
Löytöpaikka sijaitsee Helkamäen koululta Kauhavaalle vievän vanhan maantien varressa, tien kaakkoispuolella. Mainitusta koulusta on paikkaan matkaa 500 m lounaaseen. Löytöpaikka oli paikalla käydessäni heinäällä olevaa kaakkoon viettävää viljelysmaata, maaperä on savikkoa ja alempana rinteessä on rapamaata. Minkäänlaisia asuinpaikkamerkkejä en paikalla käydessäni havainnut, eikä paikka sellaiseksi oikein sopisikaan.

Lp. kuuluu Yli-Kiviojan tilaan Rno 11:64, om. mv. Matti Kivioja os. 62600 Lappajärvi.

Valokuva 28 (f. 47580) on otettu vanhan maantien varresta siian 36-00/60-00. Esine on löydetty kuvassa näkyvän lähimmän ladon luotta.

- Ks. kartta. s. 150

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 66

top.kartta 2313 08 Höykyylä

x = 6995 -

y = 480 -

z =

Savonkyldä, Ylipään kansakoulu

Kivikautinen löytöpaikka

Löydöt: Ylipään kansakoulussa riittävästi kiviase, joka on löydetty koulun lähistöltä lähempää rantaa.

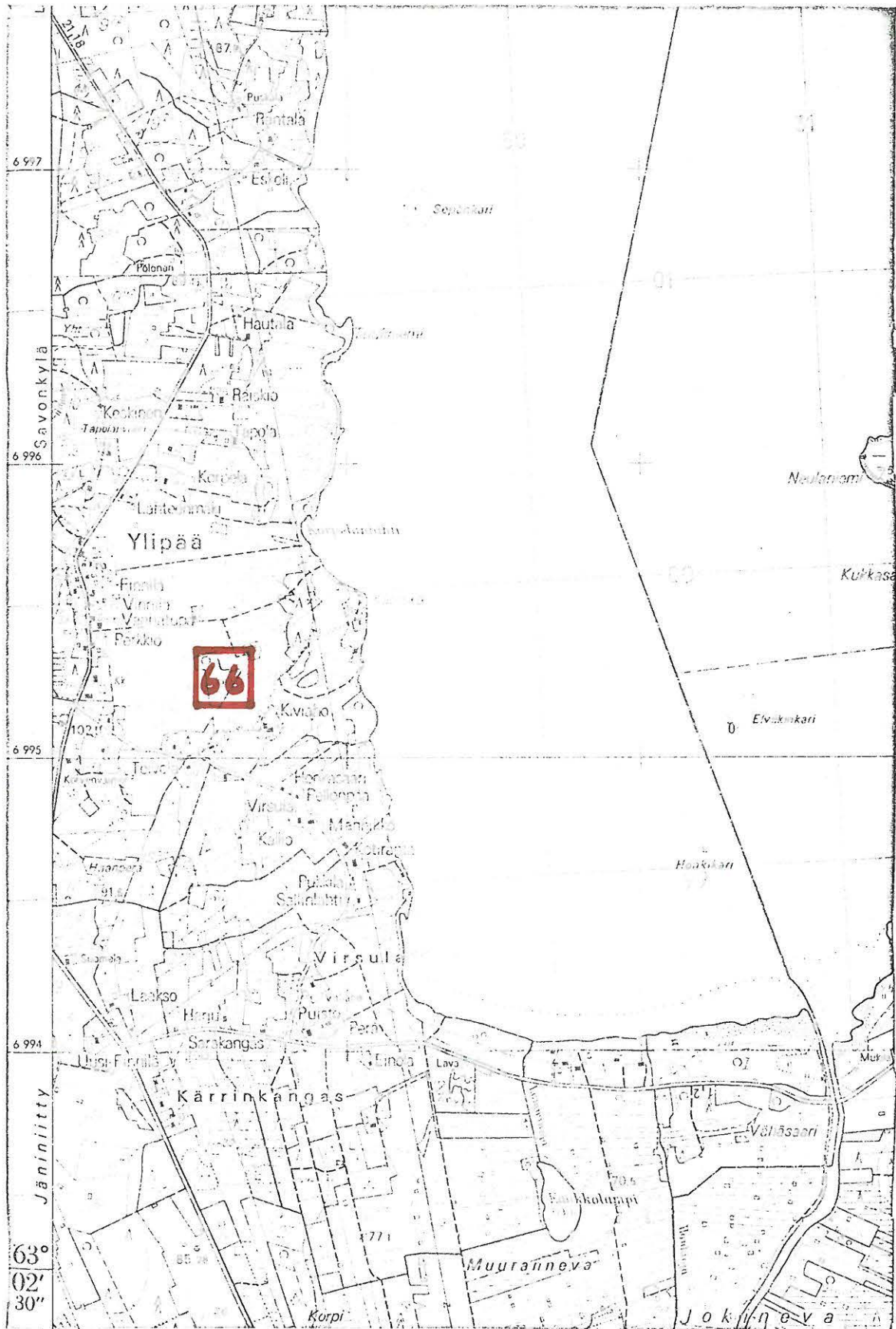
Löytötietojen puutteellisuuden takia jää tarkempi paikallistaminen suorittamatta.

- Ks. kartta s.

- Lisäyksiä:

481

482

(ote top.kartasta N:o 2313 08, Höykyylä. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 67

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7011 05 (pappilan päärakennus)

y = 480 94

z =

Lappajärven pappila

Kivikautinen löytöpaikka

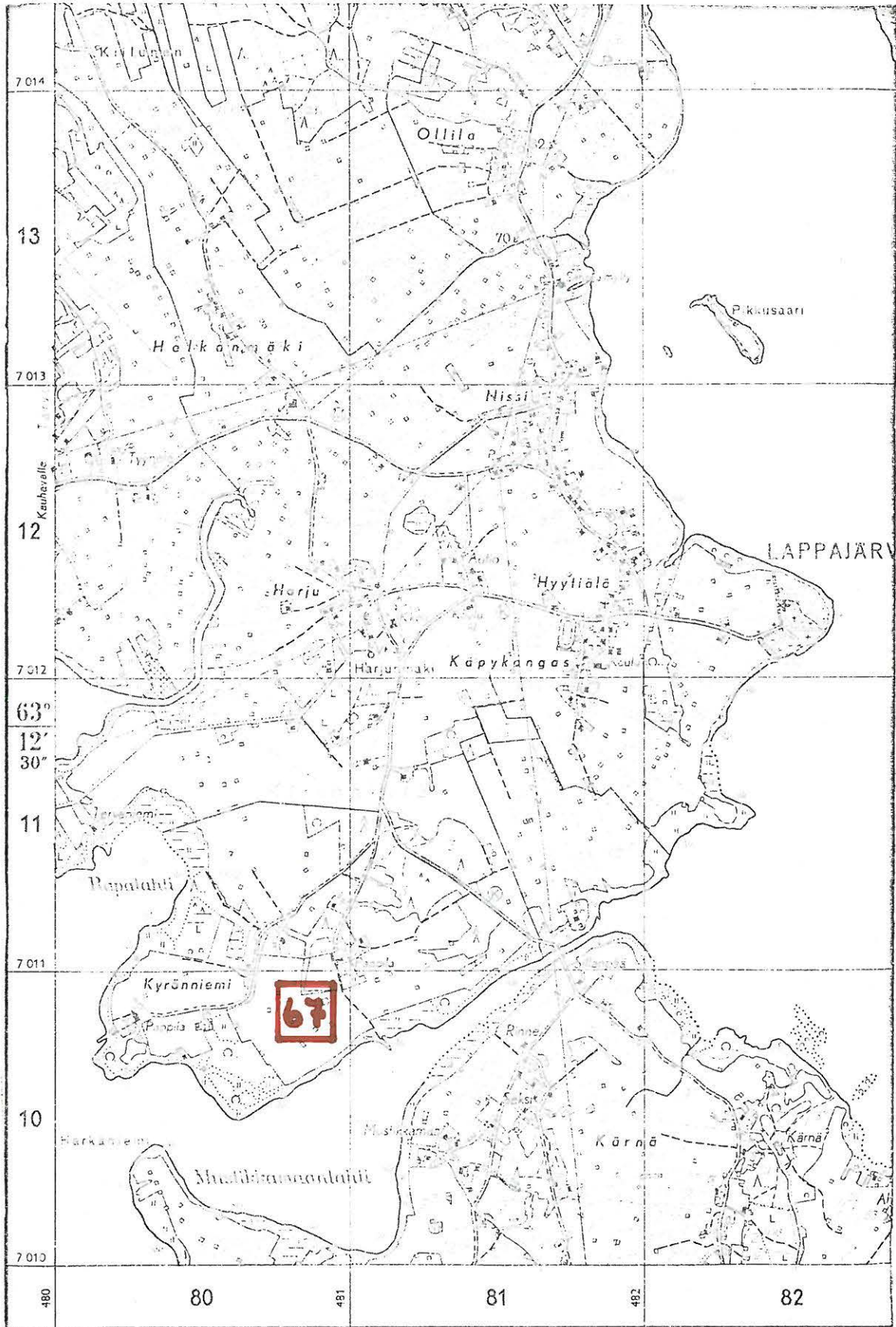
Löydöt: J.F. Reiniuksen kokoelmiin kuulunut, myöhemmin ehkä Kööpenhaminan museoon lähetetty nuolenkärki (?), joka on löydetty pappilan alueelta läheltä miestupaa kesällä 1845 perunannostossa.

Pappilan alueen onnistaa Lappajärven seurakunta.

Löytö lienee tehty melko läheltä pappilan silloisia rakennuksia - " Äävid mangården". Tarkempia tietoja löydöstä en paikkakunnalla saanut.

- Ks. kartta s. 153

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 97, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 68top. kartta 2314 07 Lappajärvi tai
2313 09 Kärnänsaari

x =

y =

z =

Lappajärvi, Kärnänsaari II

Kivikautinen (?) löytöpaikka

Löydöt: J.F.Reiniuksen kokoelmiin kuulunut ja ehkä Kööpenhaminan museoon lähetetty "hiottu kiilamainen kivi", joka on löydetty Kärnänsaaren rannasta.

Tarkemmat löytötiedot puuttuvat ja lähempi paikallistaminen jätetty suorittamatta.

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 69

top.kartta 2314 04 Tarvola

x = 7011 -

y = 479 -

z = n. 70

Lappajärvi, Haaponiemi

Rautakautinen löytöpaikka

Löydöt: KM 9324 soikea tuluskivi, joka on löydetty Lappajärven pap-
pilan virkatalosta Haaponiemen rannasta vesirajasta.

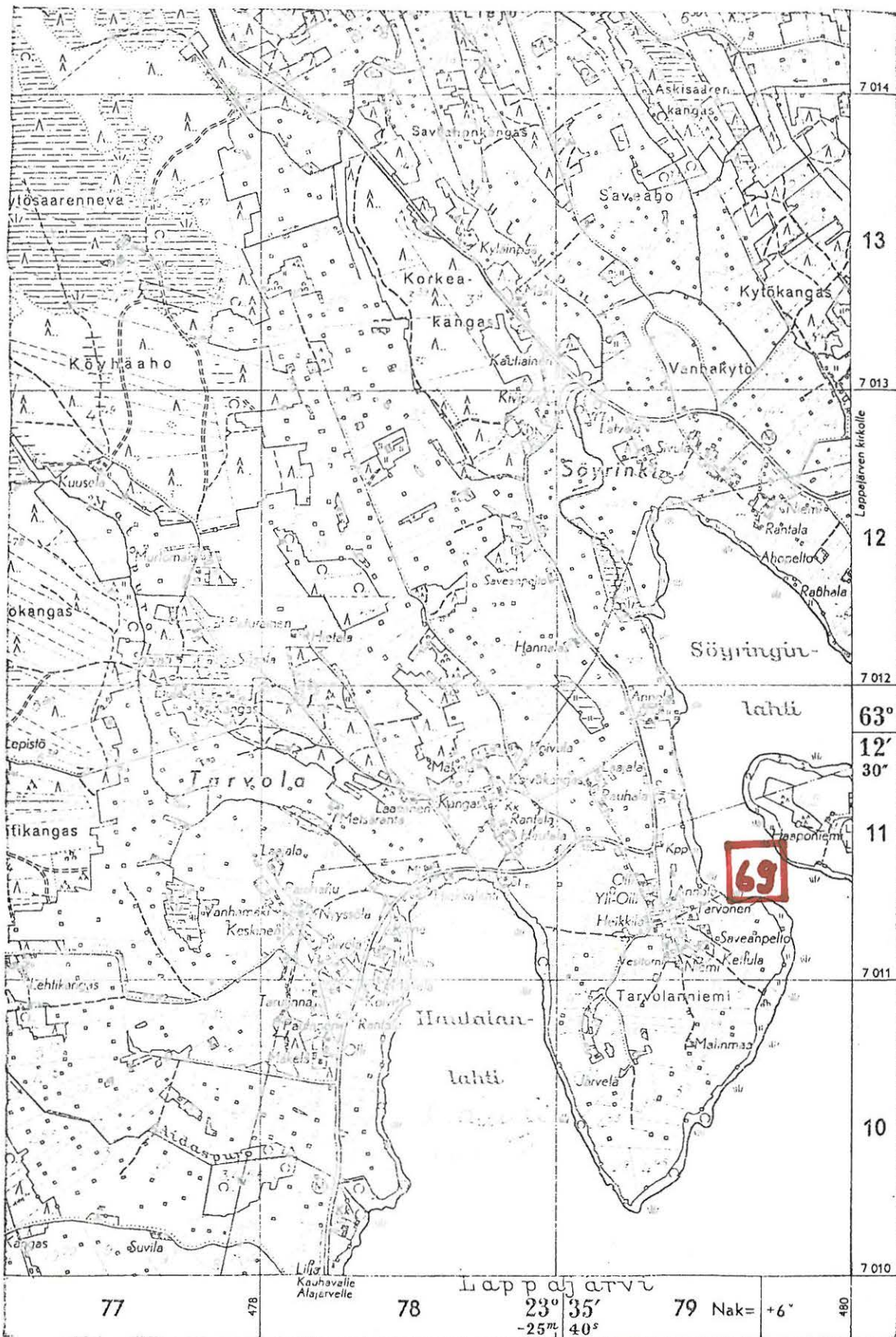
Löytöpaikka on Lappajärvessä Söyringinlahden ja Rapalahden välinen
niemi, n. 3 km Lappajärven kirkosta länsilounaaseen.

Haaponiemen omistavat Iivari Levänen ja Arvo Malinen, molemmat asuvat
Lappajärvellä (os. 62600 Lappajärvi).

Tarkempia tietoja löydöstä en saanut.

- Ks. kartta s. 157

- Lisöyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 04, Tervola. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 70

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

tai 2313 09 Kärnänsaari

x =

y =

z =

Lappajärvi, Kärnänsaari III

Rautakautinen löytöpaikka

Löydöt: KM 11347 tuluskivi, löydetty Lappajärven Kärnänsaaresta.

Tarkemmat löytötiedot puuttuvat.

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 71

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x =

y =

z =

Kirkonkylä, Puusti

Rautakautinen löytöpaikka

Löydöt: KM 4041:4 hevosenkenkäsolki, jonka löysi Erkki Puusti teke-
mättömästä hietikkomaasta pelloksi kuoRkiesseen n. 2,5 km
pohjoiseen Puustin talosta Lappajärven kirkonkylästä. Esine
on saatu museoon Jaakko PitRäkankaan lähettämänä 7. 2. 1902.

Kirkonkylän Puustin talo sijaitsee Hermesniemen ja Oravan taloryh-
mien välillä Lappajärvi - Evijärvi - maantien varressa sen länsi-
puolella, Lappajärven kirkolta n. 3 km Evijärvelle päin. Tilaa omis-
taa Arvo Orava (os. 62600 Lappajärvi).

Jos tuntemastani Kirkonkylän Puustista mitataan matka 2,5 km pohjoi-
seen, täytyy esineen KM 4041:4 lp. olla Lamminkylässä. Tarkempia
tietoja en asiasta saanut.

-Ks. kartta s. 160

- Lisäyksiä:

481

482

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 72

top.koetta 2314 07 Lappajärvi

x= 7017 82

y = 481 76

z = n. 75

Lamminkylä, Myllyniemi

Rautakautinen löytöpaikka,

Löydöt: KM 15401 hevosenkenkäsolki, jonka löysi toim.joht. Toivo Peltola Myllyniemen kainalosta Välijoen länsirannalta niemmen Lappajärven puolelta n. 35 m joesta. Myllyniemi on Lappajärven Niskansillan alapuolella. Lp. on n. 4,5 m joen pinnasta. Esine löytyi kaivinkoneen " jäljestä" perunajauhotehdasta rakennettaessa. Esineen lähetti museoon Väinö Tuomala 14.4. 1962.

Löytöpaikan omistaa Hämeen Peruna OY, os. 62600 Lappajärvi. Esine löytyi tehtaan lounaispäässä olevan perunavaraston kohdalta, jossa maaperä on moreenia. Löytäjän kertoman mukaan ei lp:ssä näkynyt mitään erikoista " sikäli kun sitä ehti rakennuskiireessä katsomaan".

Valokuvat 29 (f. 47581) on otettu Vimpeliin vievältä maantieltä Niskan sillan kaakkoispuolelta s:aan 53-00/60-00. Kuvassa näkyy perunajauhotehtaan rakennuksia. Löytökohta merkitty x:llä.

Kuva 30 (f. 47582) on otettu perunajauhotehtaan pihassa s:aan 05-00/60-00. Löytöpaikka on kuvassa näkyvien perunavarastokuoppien kohdalla merkittynä x:llä.

- Ks. kartta s. 162

- Lisäyksiä:

LAPPAJÄRVI 73

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 11 (Nykälän päärakennus)

y = 482 21

z =

Lamminkylä, Nykälänniemi

Rautakautinen löytöpaikka

Löydöt: KM 2675:521 soikea tuluskivi, joka on löydetty Nysälän

(po. Nykälän ?) Jaakko Matinpojan pellosta. Esine on saatu museoon Salomon Wilskmanin lähettämänä 7. 2. 1890.

Nykälän talo sijaitsee Lappajärven koillispäässä Nykälänniemen puolivälissä Lappajärven kirkosta 4 km pohjoiseen.

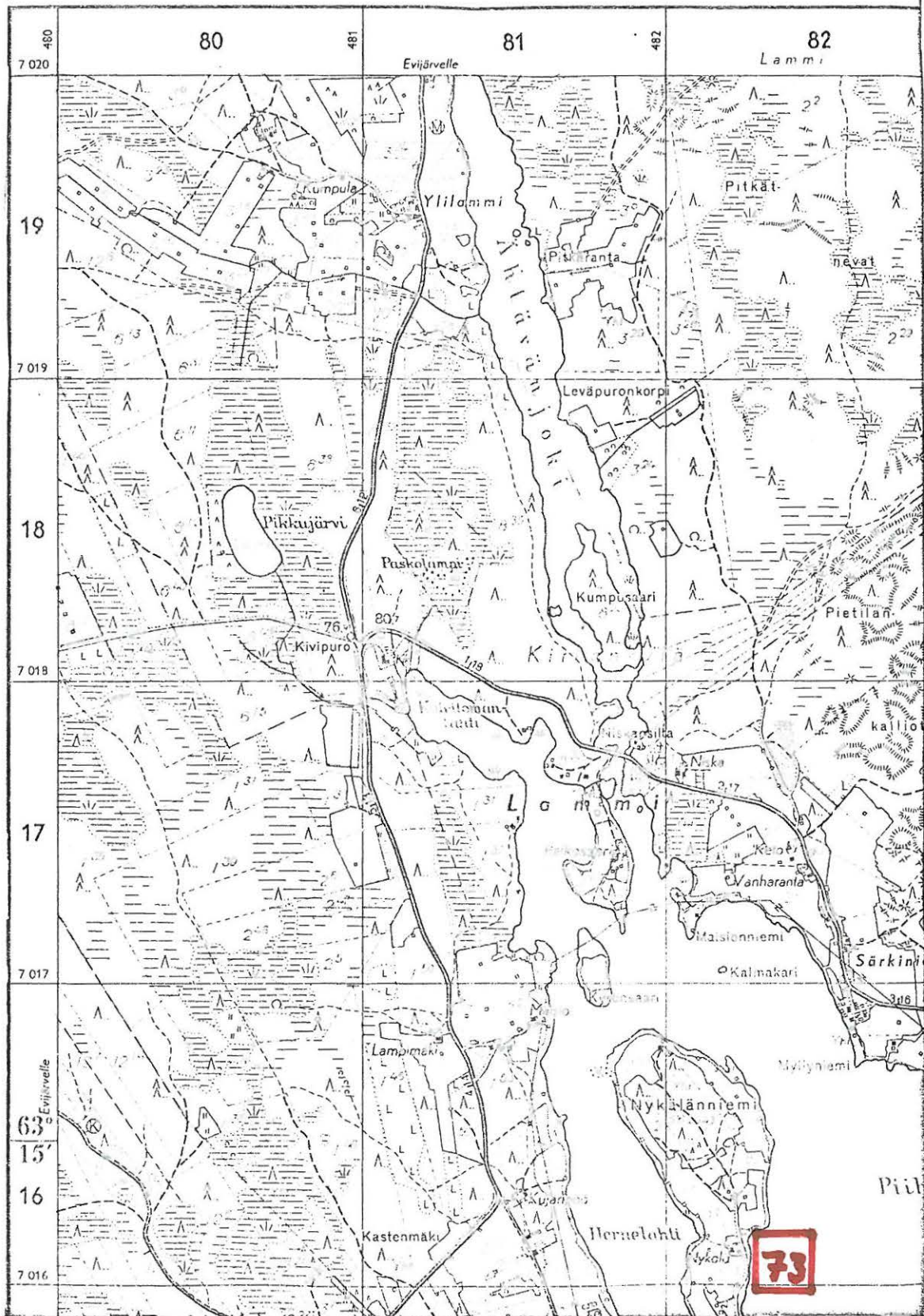
Tarkempia tietoja esineen löytöpaikasta en saanut.

Nykälänniemeen ja lähiseutuun liittyy paljon ryssä-tarinoita vainoajoilta. Tilan alueelta on löydetty sekä esihistoriallisen että historiallisen ajan esineitä ja rahoja.

Kertojana oli tilan omistaja Onni Nykälä, os. 62600 Lappajärvi.

- Ks. kartta s. 164- Lisäyksiä:

N:o 2314 07

(ote top.kartasta 2314 07 Lappajärvi. 1:20 000)

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 40

y = 482 30

z = 70 - 75

Nykälänniemi, Seitaharju

"Lapinkirkko", luokka II

Nykälän "Lapinkirkko" on Lappajärven Kuoteispäähän pistävällä Nykälänniemellä, sen itärannalla. Paikalle on Lappajärven kirkosta 4140m lähes suoraan pohjoiseen. Latomus on metsäkasvovalla hiekkapohjaisella loivasti itään kohti Lappajärveä viettävällä rinteellä Seitaharjun huvilapalstalla 300 m Nykälän talosta pohjoiskoilliseen. Rantaan on muutama metsi ja telttailualueen rajalle 12 m.

"Lapinkirkko" on n. 10 x 10 m:n kokoinen. Sen reunoja kiertää 1 - 2 m:n levyinen kivivyö - kranssi - keskustassa on kiviä harvassa sekä 3 pientä kumpua päänkokoisista ja vähän suuremmista kivistä. Latomus on matala, ja sitä on vaikea huomata aluskasvillisuuden seasta. Seitaharjun huvilapalstan omistaa valt.maist. Jukka Lampi, os. Joutsenkaari 11 A, Tapiola.

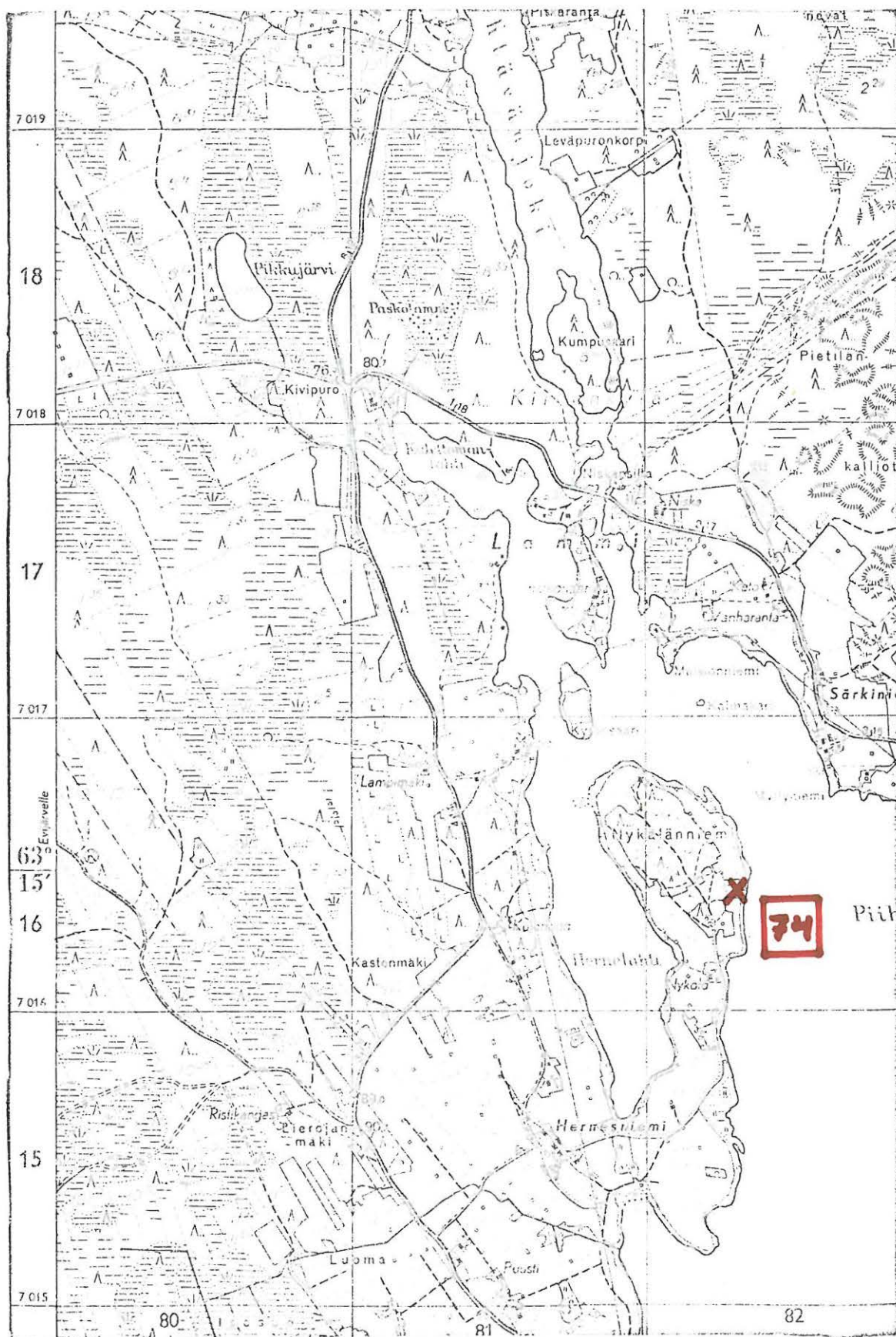
Hj. Appelgren - Kivalo mainitsee tutkielmassaan "Suomen muinaislinnat" s. 183 kohdassa 311 seuraavaa "Nykälän, Lappajärven vanhimman talon ääressä näytetään rappiolla olevaa kivinuuria, jota sanotaan Lapinkirkoksi. Sitä oli - - M.A. Castrénkin kunnaksunut".

Jonkin tiedon mukaan olisi rauniota joskus tutkittu.

Valokuva 31 (f. 47583) on otettu Seitaharjun huvilapalstalla s:aan 22-00/60-00. "Lapinkirkko" on kokonaan aluskasvillisuuden peitossa.

- Ks. kartta s. 166

- Lisäyksiä:

(ote top. kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

top.kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7016 32

y = 482 24

z = 70 - 75

Nykälänniemi, Lomakeskus

Hautaräykkiöitä 3 luokka II

Nykälänniemessä, Nykälän lomakeskus OY:n alueella Lappajärven luoteisosassa, Lappajärven kirkosta 2100 m liki pohjoiseen on lomakeskuksen ravintolarakennuksen itäpuolella ja kioskirakennuksen takana pohjoispuolella harvaa männikköä kasvavassa kivikkoisessa soramaassa n. 3 x 3 x 1 m:n kokoinen pienistä kivistä koottu maansekainen turpeen peittämä kumpu, joka voi olla hautaräykkiö. Mainitusta kunnusta 9 m s:aan 05-00/60-00 on samantapainen, mutta loakeampi pienistä kivistä koottu ja osittain tien rikkoma kumpu. Lähimaastossa näkyi laakeita kauan sitten käytettyjä soranottokuoppia. Kummut ovat voineet syntyä soranoton yhteydessä.

Valokuvat 32 ja 33 (f. 47584 ja 47585)

Kuvassa 32 näkyy ensiksi mainittu kumpu. Kuva on otettu s:aan 45-00/60-00. Taustalla on lomakeskuksen ravintolarakennus.

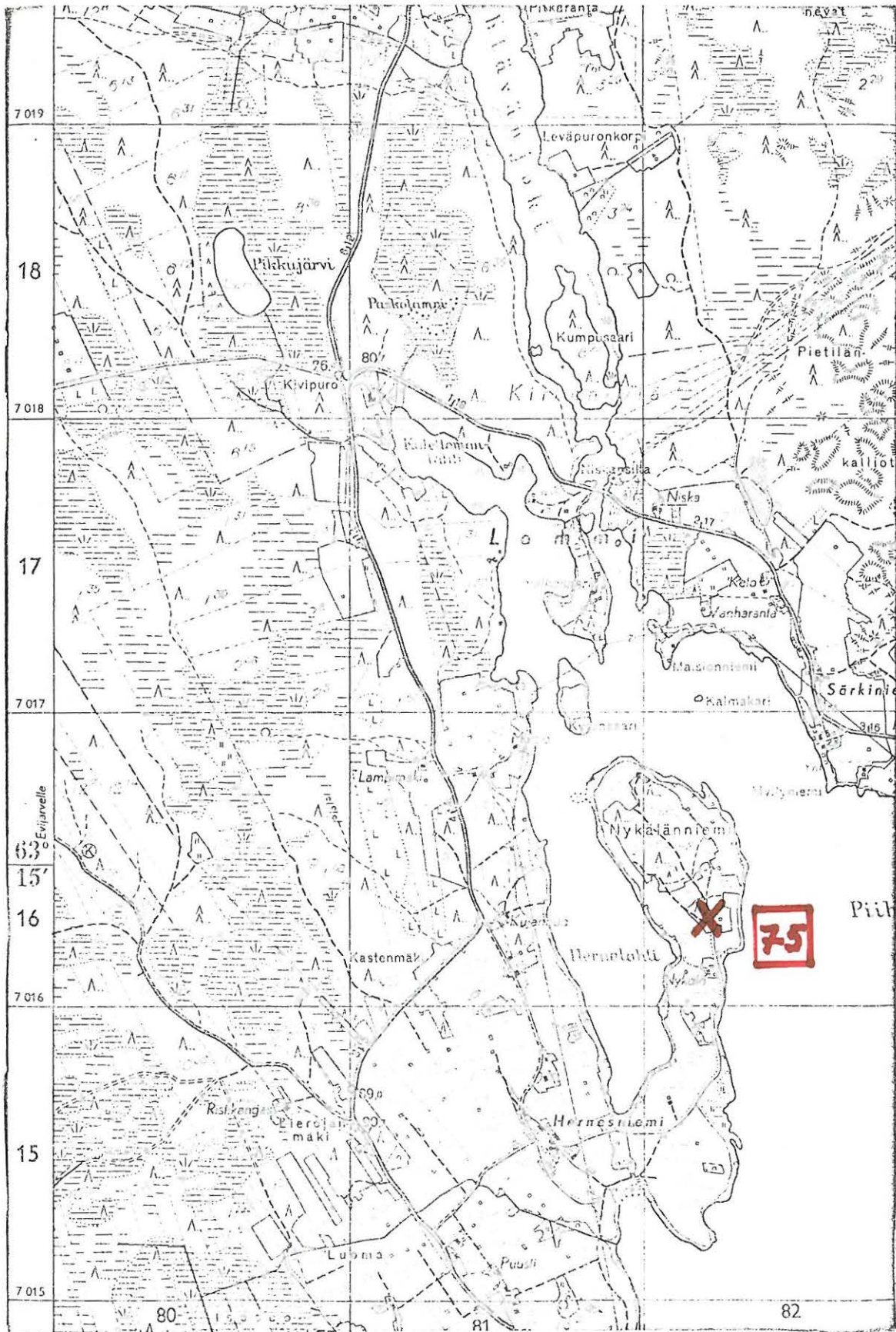
Kuva 33 on otettu suunnilleen samalta paikalta kuin edellinen s:aan 54-00/60-00. Heikosti erottuva ja osittain tien rikkoma kumpu näkyy kuvassa keskellä.

- Ks. kartta s. 168

- Lisäyksiä: *Nykälän hautausmaahan 1977, (20-23.9)
E. Kivkaan raunnot.
Ks. H. Torman karttopaikka.*

481

482

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 76

top.kartta 2314 07 Lappajätvi

x = 7010 -

y = 480 -

z =

Kirkonkylä, Kyrönniemi

"kivettyjä kuoppia"

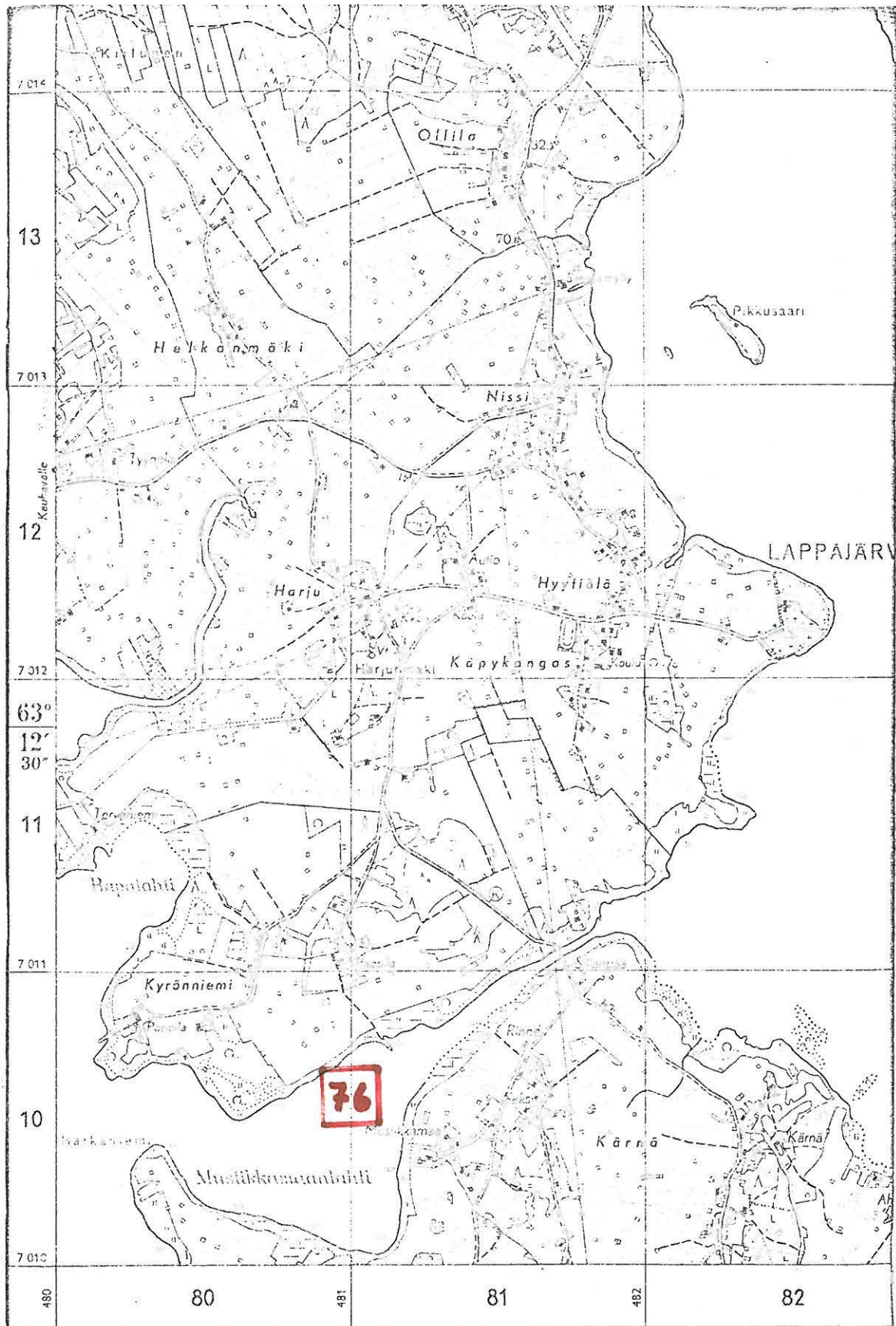
Kivettyjä kuoppia kerrotaan olevan kappalaisen talon maalla lähellä salmea, joka erottaa Kärnänsaaren mantereesta.

Paikkokuntalaiset eivät osanneet asiasta kertoa mitään. Alueen omistaa Lappajärven vanhainkotiyhdistys, ja maaperä on moreenia.

Kertojanani oli pääjoht. Veikko Lampola huvilallaan Kärnänsaarella. Hän on asunut lapsuutensa Kyrönniemessä.

- Ks. kartta s. 170

- Lisäyksiö:

(ote top.kartasta N:o 2314, Lappajärvi. 1:20 000)

LAPPAJÄRVI 77

top. kartta 2314 07 Lappajärvi

x = 7010 80

y = 483 50

z =

Lappajärvi, Vartiansaari

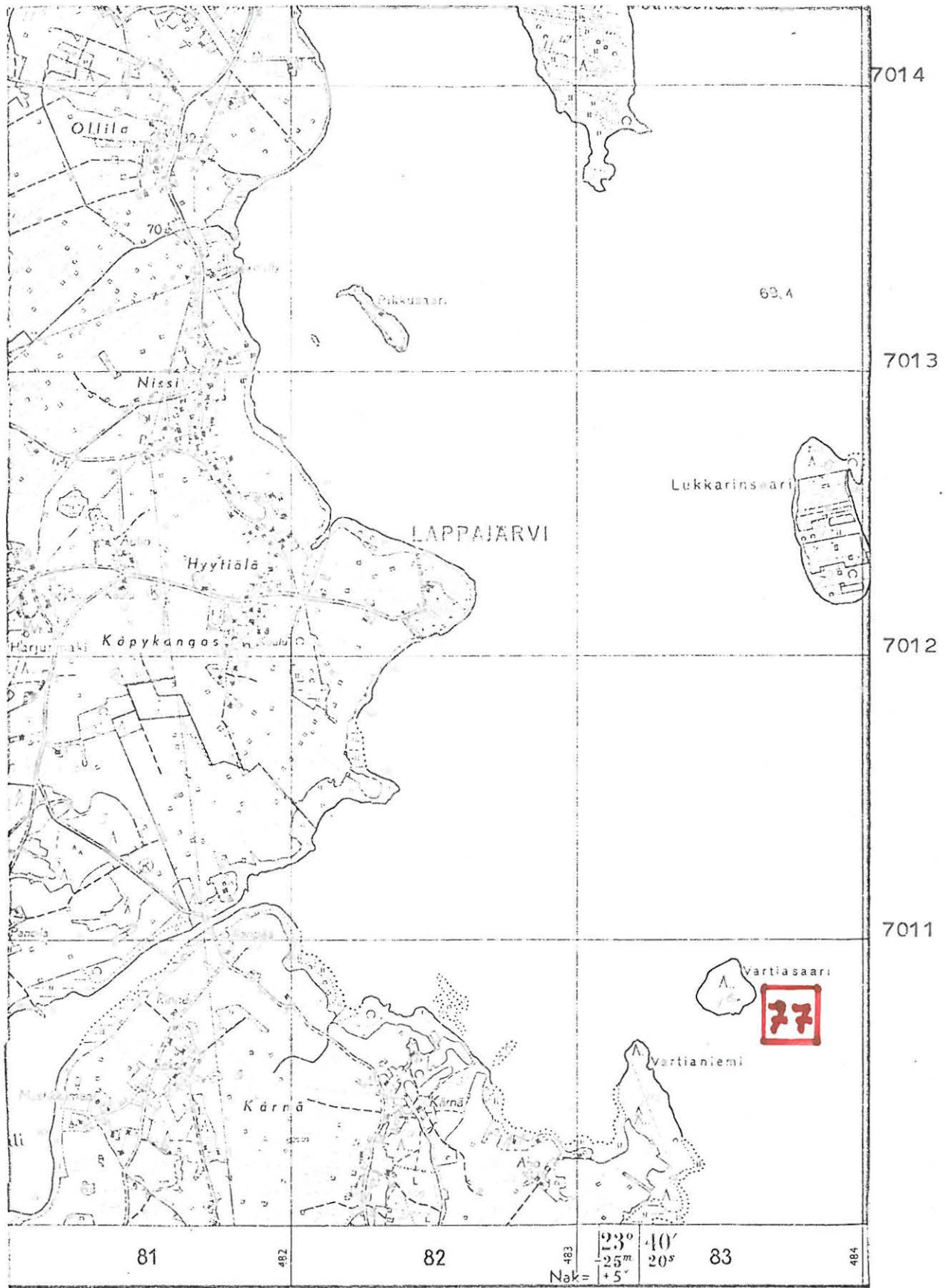
Esihist. kivilatomuksia (?)

Hj. Appelgren-Kivalo mainitsee tutkielmassaan "Suomen muinaislinnat" s:lla 184 kohdassa 313 " Vartiansaarella näytetään Aspelinin mukaan ymmyrkäistä kivipanista, jossa on kaksi sisällekäytävää. Siihen ovat lappalaiset aikoneet rakentaa kirkon itsellensä. Ison vihan aikana oli väki muka ollut kätkössä eräässä metsämökissä Kärnänsaarella ja vahtia pidetty Vartiansaarella".

Saaren nykyisen omistajan pääjoht. Veikko Lampolan mukaan ei saarella ole mitään latomuksia, jos on ollut, on ne hajotettu.

- Ks. kartta s. 172

- Lisäyksiä:

(ote top.kartasta N:o 2314 07, Lappajärvi. 1:20 000)

F. 47553 - 54

Kuvat 1-2

F. 47555

Kuva 7

Kuvat 3-5

F. 47556-58

← Kuva 6

F. 47559

F. 47560

KUVA 8

F. 47561-62

Kuvat 9-10

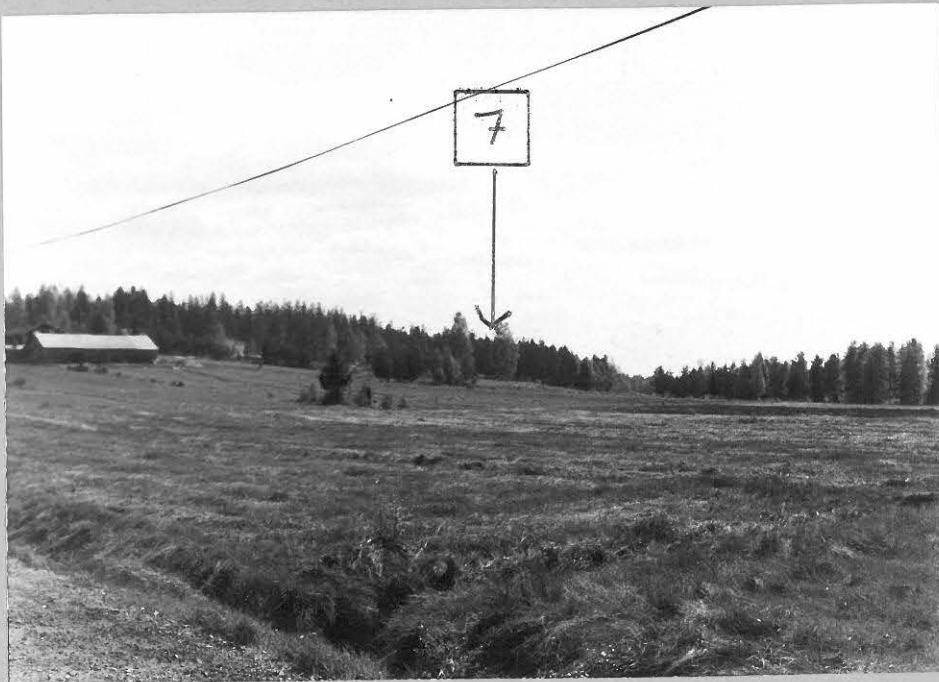
6

F. 47563-64

KUVA 11-12

7

KUVA 13

F. 47565

8

F. 47566-67

KUVAT 14-15

8

KUVA 16

F. 47568

F. 47569

KUVA 17

F. 47570

KUVA 18

F. 47571

KUVA 19

F. 47572

KUVA 20

F. 47573

KUVA 21

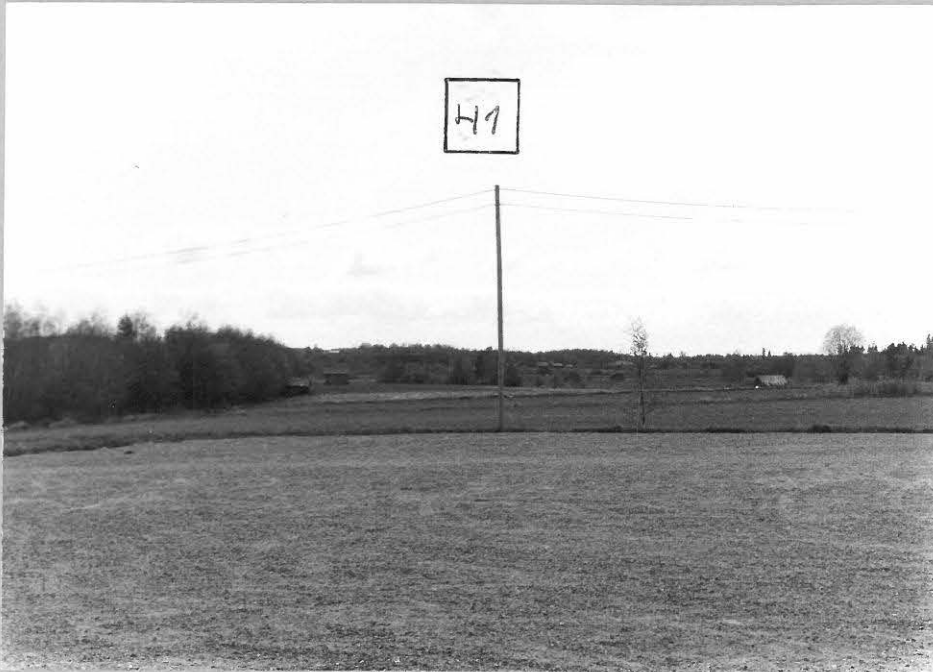
F. 47574

KUVA 22

F. 47575

KUVA 23

F. 47576

KUVA 24

F. 47577

KUVA 25

F. 47578

KUVA 26

F. 47579

KUVA 27

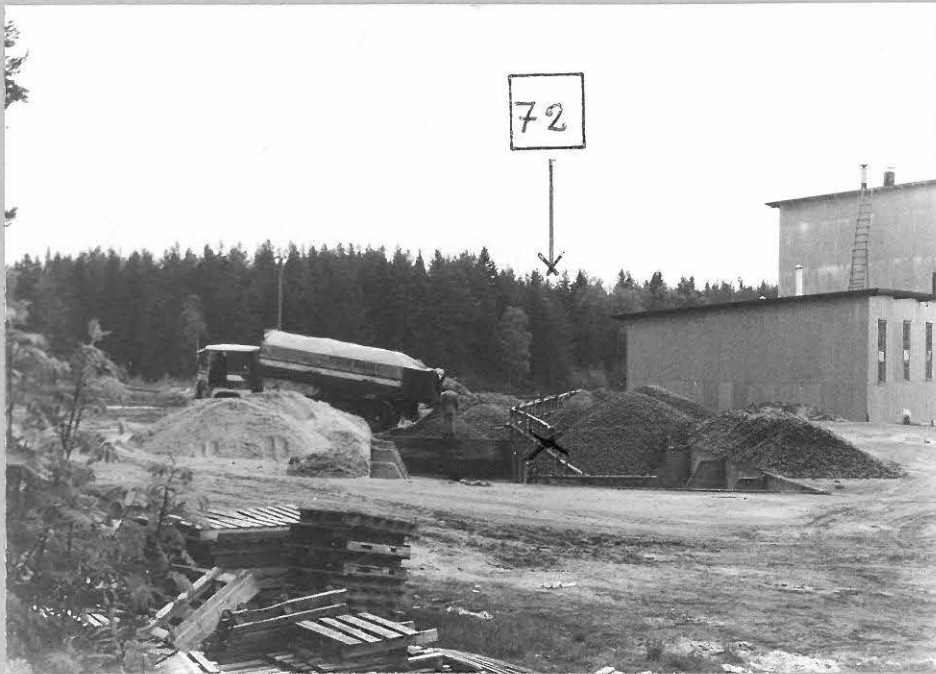
F. 47580

KUVA 28

F. 47581

kuva 29

F. 47582

kuva 30

F. 47583

Kuva 31

F. 47584

Kuva 32

F. 47585

Kuva 33